TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 14 (1885) 1986 BALANDIS-APRIL 1 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 50 ct.

Raukšlės jaunimo veide

Jaunimas visur yra dinamiška jėga. Ji buvo labai ryški nepriklausomos Lietuvos laikais, kai reikėjo kovoti dėl tautos laisvės, o ją iškovojus atstatyti karo ir ilgos rusų vergijos sunaikintą kraštą. Dinamiška jaunimo jėga buvo taip pat jaučiama pokarinės išeivijos veikloje, bet ilgainiui ji ėmė silpnėti, jos veide atsirado raukšlės, liudijančios pasikeitusį gyvenimą. Toji karta nužydėjo, užleisdama vietą jau svetimuose kraštuose gimusiam jaunimui. Pradžioje atrodė, kad ir naujoji karta bus tokia pat dinamiška lietuviškoje veikloje, kad ji nenutrūkstamai eis savo tėvų pėdomis. Buvo bandoma jaunus žmones rinkti valdybosna, įtraukti aktyvion lietuvių veiklon. Deja, patirtis ne visur buvo džiuginanti. Daug kur pasirodė, kad čiagimis jaunimas nėra jau toks dinamiškas, kaip tikėtasi, kad jis užaugo kitoks, kad gyvenamasis kraštas neįučiomis uždėjo savo antspaudą, gerokai įtraukdamas saviton srovėn. Tiesa, užaugo gražių išimčių, imponuojančių savo išsilavinimu, lietuviškumu ir visuomeniškumu, bet jaunosios kartos masės liko gana pasyvios, tolstančios nuo lietuviško gyvenimo, pasitenkinančios, vien profesiniu savo gyvenimu ir siaura aplinka. Tai jaunimas, palengva nykstantis iš lietuviško horizonto.

PRIE lietuviško jaunimo ugdymo išeivijoje daug prisidėjo ir prisideda organizacijos, ypač ateitininkai ir skautai. Iš jų išaugo visa eilė aktyvių mūsų visuomenės veikėjų. Dar ir dabar tos organizacijos daro viską, kad kiek galint daugiau jaunimo jungtųsi į jų eiles ir taptų sąmoningais lietuviais. Deja, kaip praeityje, taip ir dabar tos organizacijos negali apimti viso lietuviško jaunimo laisvojo pasaulio mastu. Tai buvo aišku jau ir seniau, tad kai kurių mūsų visuomenės veikėjų dėka buvo įsteigta Pasaulio lietuvių jaunimo sąjunga, nusižiūrėjus į Bendruomenės modelį, pagal kurį visi lietuviai jaunuoliai savaime laikomi nariais. Jie tik laikas nuo laiko kviečiami balsuoti už kandidatus į gyvenamo krašto lietuvių jaunimo tarybą, kuri savo ruožtu sudaro krašto valdybą. Pradžioje tokia sąranga atrodė priimtina, rinkimai ėjo gana sklandžiai, išrinktos vadovybės sugebėjo atlikti nemažos svarbos darbus, rengti suvažiavimus ir net pasaulinio masto kongresus su stovyklomis ir kitais stambiais renginiais. Ilgainiui betgi toji sąranga pasirodė per daug palaida, neveiksminga. Vargais negalais sudaryta gyvenamojo krašto vadovybė nebepajėgia telkti jaunimo ir lieka galva be liemens.

ATĖJO laikas peržiūrėti iš esmės jaunimo sąjungos sąrangą. Pagrindinė jos silpnybė — neturėjimas atramos jaunimo masėje, kitaip tariant, neturėjimas skyrių. Sudaroma centrinė krašto vadovybė iš įvairiose vietovėse parinktų atstovų. Seniau dar buvo bandoma organizuoti jų rinkimus Bendruomenės tarybos pavyzdžiu, bet vėliau reikėjo pasitenkinti vien tiktai vadinamuoju aklamacijos būdu. Taigi, norint sustiprinti jaunimo sąjungos veiklą, reikia ją reformuoti, pritaikyti dabarties sąlygom ir psichologijai, sudaryti organizacinius jaunimo branduolius kiekvienoje didesnėje lietuvių gyvenvietėje. Organizacijos vadovybei turėtų rūpėti tokie projektai, kurie jungtų visą lietuvių jaunimą. Naujoje jaunimo sąjungos sąrangoje nariai turėtų būti registruoti, kaip ir visose normaliose organizacijose, nes tik tokiais galima remtis veikloje. Palaida masė yra organizacijos priešingybė. Ji gali gausiai pasirodyti šokiuose, bet ne rimtoje veikloje. Naujoje sąrangoje turėtų rasti vietą, bent jaunimo sąjungos vadovybėje, krašte veikiantieji jaunimo sambūriai — tautinių šokių, dainų, muzikos, sporto per savo įgaliotinius. Tik tada, kai jaunimo sąjunga pajėgs veiksmingai jungti visą išeivijos jaunimą, atliks savo paskirtį ir turės ryškią vietą laisvojo pasaulio lietuvių gyvenime.

KANADOS ĮVYKIAI

Gamtos ir karo pavojai

Prez. R. Reaganą Vašingtone aplankė Kanados ministeris pirm. B. Mulroney. Opozicinės partijos jam darė spaudimą, kad būtų imtasi priemonių gamtosaugai užtikrinti. Konkrečiai tai liečia fabrikų dūmtraukių išmetamą rugščių lietų, naikinantį žuvis pietinės Kanados ir šiaurinės Amerikos ežeruose. Prez. R. Reaganui didesnį rūpestį sudaro didžiulis biudžeto deficitas, marksistinė Nikaragva, pamažu tamponti Sovietų Sąjungos tvirtove Centrinėje Amerikoje. Lig šiol buvo sutarta, kad specialų pareiškimą apie rūgščių lietaus žalą paruoš speciali komisija, kurią sudarė Amerikos ambasadorius Otavoje Drew Lewis ir buvęs Ontario premjeras W. Davis. Šį kartą buvo paskelbta tyrimo programa penkeriem metam. Prez. R. Reaganas sutiko parūpinti $5 bilijonus, jeigu $2.5 bilijono paskirs JAV kongresas, o kitą tokią sumą parūpins Amerikos pramonė. Pinigai būtų panaudoti tyrimams, kurie išvalytų fabrikų dūmtraukių išmetamus dūmus. Gamtos apsaugos gynėjai Kanadoje tokiu susitarimu nėra patenkinti, nes ir vėl sprendimas atidedamas penkerių metų laikotarpiui. Iš tikrųjų problemą sudaro lėšų stoka. Ir Kanados, ir Amerikos biudžetus smaugia didžiuliai deficitai. Fabrikų dūmams išvalyti reikės finansinės valdžios paramos, kurios dabar neleidžia per dideli deficitai.

Realesnė atrodo Š. Amerikos Sąjungos sutartis, R. Reagano ir B. Mulronio parašais pratęsta penkerių metų laikotarpiui. Jos tikslas — apsaugoti Kanadą ir Ameriką nuo sovietinių bombų ir raketų. Seniau didžiausią pavojų sudarė didieji sovietų bombonešiai su branduolinėmis bombomis, o dabar pavojingiausios yra tarpkontinentinės sovietų raketos su branduoliniais užtaisais. Sutarties pratęsimu yra nepaten-

(Nukeltą į 10-tą psl.)

Naują Kanados baltiečių karių veteranų lygos vėliavą šventina kun. A. SIMANAVIČIUS, OFM, lygos suvažiavime Toronte 1986 metų kovo 15 dieną. Vėliavą laiko lygos pirmininkas ST. JOKUBAITIS, šalia jo — estų ir latvių atstovai, aktyviai besireiškią lygos veikloje. Nuotr. St. Dabkaus

PRANEŠIMAS IŠ EUROPOS

"Jaučiuosi kaip namie"

Lenkijos premjero generolo Jaruzelskio apsilankymas Vilniuje

Š. m. vasario 28 — kovo 1 d. d. Vilniuje lankėsi Lenkijos valstybės ir partijos vadovas generolas Jaruzelskis, kurio vizitą pastebėjo ir komentavo Vakarų Vokietijos spauda. Žinių agentūra DPA išplatino straipsnį, pabrėžiantį, jog tai buvo pirmas oficialus Lenkijos vadovo vizitas nuo to laiko, kai Lenkija neteko Vilniaus. Tai netiesa: 1977 m. lapkričio pradžioje Vilniuje viešėjo tuometiniai komunistinio Lenkijos režimo vadovai — Gierekas ir Jablonskis. Lenkijos televizija parodė nemažai vaizdų iš generolo Jaruzelskio susitikimo su Lietuvos lenkais. Jaunimas mosavo jam raudonabalta vėliavėlėmis, kalbėjosi lenkiškai su svečiu, kuris vieną Vilniaus jaunavedžių porą (jis lenkas, ji lietuvaitė) pakvietė paviešėti Lenkijoje. Pedagoginiam Vilniaus institutui Jaruzelskis padovanojo keturias "Pono Tado" laidas. Savo kalboje jis pabrėžė, kad Lietuvoje, ypač Vilniuje ir apylinkėse, gyvena daug lenkų tautybės piliečių. Lenkų kilmės studentams jis pasakė: "Mes didžiuojamės, kad jūs gerai darbuojatės Sov. Sąjungos, socialistinės Lietuvos ir socializmo labui bei vertai nešiojate lenko vardą".

Toliau Vakarų Vokietijos žinių agentūros DPA straipsnyje pažymima, kad iki šiol lenkų istorijos vadovėliai nedaug rašo apie tai, kaip Vilnius ir kitos rytinės Lenkijos sritys buvo prijungtos prie Sov. Sąjungos. Kai Raudonoji armija, pasinaudodama Hitlerio ir Stalino sutartimi 1939 m. užėmė šias sritis, tuojau prasidėjo masiniai trėmimai. Ir pats Jaruzelskis, tada dar jaunuolis, buvo trėmimų auka. Sov. Sąjungą užpuolusius vokiečius vietos gyventojai pradžioje džiaugsmingai sveikino, ligi vokiečių teroro veiksmai juos atstūmė. Daugelis Vilniaus krašto lenkų pirmaisiais pokario metais persikėlė į naujas Lenkijos vakarines sritis. Su savo gimtuoju kraštu ir giminėmis jų ryšiai gana suvaržyti. Turizmas labai pasunkėjo nuo tada, kai Lenkijoje atsirado "Solidarumo" sąjūdis.

Kai 1979 m. Lenkijoje buvo minima Vilniaus universiteto 400 metų sukaktis, Varšuvos katedra buvo pilnutėlė. Vienas iškilmių organizatorių buvo tuometinis kardinolas Vojtyla, kuris jose negalėjo dalyvauti, nes tomis dienomis jau buvo išrinktas popiežium.

Jaruzelskio vizitą Vilniuje plačiai aprašė ir dienraštis "Frankfurter Allgemeine Zeitung". Laikraštis teigia, kad Jaruzelskis lankėsi Griškevičiaus kviečiamas mieste, kuris nuo 1323 m. yra Lietuvos sostinė. Didžiojo kunigaikščio Jogailos jungtuvės su Lenkijos karalaite Jadvyga 1386 m. davė pradžią jungtinei Lenkijos ir Lietuvos valstybei, kuri galutinai susijungė 1569 m. Liublino unijos aktu. Tik trečiuoju padalijimu 1795 m. ši valstybė žlugo. Lietuvos aukštuomenė sulenkėjo.

"Frankfurter Allgemeine Zeitung" teigia, kad prieš II D. karą daugiau kaip pusė Vilniaus ir apylinkių gyventojų kalbėjo lenkiškai ir jautėsi lenkais. Maršalas Pilsudskis buvo prijungęs prie Lenkijos visą pietų Lietuvą nuo Gardino su Vilnium iki Latvijos pasienio ir tik šiaurinė krašto dalis su Kaunu sudarė nepriklausomą Lietuvos valstybę. Didžiausias lenkų poetas Adomas Mickevičius buvo kilęs iš Lietuvos ir svarbiausias jo veikalas prasideda žodžiais: "Lietuva, tėvyne mano, tu kaip sveikata, kurią branginti imame tik jos netekę". Frankfurto laikraštis pastebi, kad iš Vilniaus krašto kilę lenkai ilgisi gimtinės, bet jiems sunkiau aplankyti Gardiną ar Vilnių, negu buvusiems Silezijos vokiečiams savo tėvų žemę. Jaruzelskis, pasak to paties laikraščio, dalį savo vaikystės praleido Lietuvoje, kur jo tėvas valdęs dvarą, o vėliau su šeima buvo tremiamas į Rusiją. Susitikime su studentais Jaruzelskis sakė: "Čia su jumis jaučiuosi kaip namie".

Lenkijos radijas ir televizija taip pat plačiai pranešinėjo apie generolo Jaruzelskio ir jo vadovaujamos partijos delegacijos apsilankymą Lietuvoje. **Lmb.**

"Vakaruose pasidariau dar didesnis lietuvis"

Olandų laikraštis apie žurnalistą Isaką Kaplaną ir Lietuvą

Lietuva eiliniam olandui — neaiškus dalykas. Viena iš keliolikos sovietinių respublikų, be tikros savo nepriklausomos vyriausybės, net be savo pašto ženklų. Kaip senais laikais, kai Lietuva buvo ne Lietuva, bet Šiaurės vakarų kraštas — "Severo-zapadnyj kraj". Apie Lietuvą olandai tik retkarčiais kai ką patiria, kai spaudoje pasirodo kokia nors žinelė apie vieną kitą disidentą.

Amsterdamo dienraštis "Handelsblad" 1986 m. sausio 13 d. paskyrė beveik visą puslapį vienam pabėgėliui iš Lietuvos. Viena žinomiausių Olandijos žurnalisčių dr. An Salomonson ryžosi ta proga praplėsti savo skaitytojų geografijos akiratį. Ji pasikalbėjo su pernai 80 metų sulaukusiu senu Lietuvos žurnalistu Isaku Kaplanu, kurio biografiją ji pradeda nuo jo senelio Kauno vyno pirklio šio šimtmečio pradžioje. Kaplanas paaiškino jai, kodėl jis gimė Petrapily, o ne Lietuvoje, kodėl vėliau turėjo klajoti iš Petrapilio į Vitebską ir atgal; kaip pagaliau baigęs mokslus, jau subrendęs jaunuolis, jis 1924 m. surado kelią į savo tėvų kraštą Lietuvą, jau spėjusią atgauti savo nepriklausomybę.

Kaplanui Lietuvoje reikėjo pirmiausia atnaujinti visus savo atestatus ir diplomus, nes sovietiniai mokslo pažymėjimai nebuvo pripažįstami. Tada prasidėjo jo žurnalistinė karjera. Pradžioje jis bendradarbiavo Kauno rusų laikraštyje, bet netrukus perėjo į grynai lietuvišką spaudą. Kaplanas pasakoja apie artėjančių okupacijos nelaimių įvykius: apie sovietines įgulas, kurios buvo įvestos po slapto Maskvos susitarimo su Berlynu, apie apgaulingus Maskvos pažadus nesikišti į mažos valstybės vidaus reikalus. Kai 1940 m. vasarą buvo suvaidinta liaudies seimo rinkimų komedija, Kaplanas kaip vertėjas stebėjo šio seimo posėdį, matė kaip plečiasi suėmimai, artėjo masiniai trėmimai. Nustojusią savo tikros nepriklausomybės Lietuvą po metų ištinka naujos nelaimės, prasideda hitlerinė okupacija, siaubingas žmonių naikinimas. Kaplanas suspėjo pasitraukti iš Kauno, tačiau jo motina ir vy-

(Nukelta į 9-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

PRIEŠ VELYKAS VIDURŽEMIO JŪROJE PASIBAIGĖ JAV karo laivyno manevrai Sidros įlankoje, k u r i ą Libijos diktatorius plk. M. Gadaffis laiko teritoriniais savo krašto vandenimis. Ta 275 mylių pločio įlanka turi 150.000 kv. mylių plotą. Amerika ir kitos valstybės teritoriniais vandenimis tepripažįsta 12 mylių pločio pakrančių juostą, o Sidros įlanka nuo Libijos krantų kai kur yra nutolusi net 120 mylių. Plk. M. Gadaffis įplaukimą Sidros įlankon paskelbė mirties linija. JAV VI-jo laivyno vienetai, Sidros įlanką laikydami tarptautiniais vandenimis, manevrų metu pažeidė tą "mirties liniją". Prie Sidros įlankos tada buvo sutelkti net trys lėktuvnešiai, apie 30 pagalbinių karo laivų. Laivyno manevrai, atrodo, buvo sąmoningai suplanuoti atsilyginti plk. M. Gadaffiui už jo paramą teroristams, didžiavimąsi 1985 m. gruodžio 27 d. Vienos ir Romos orauosčiuose sprogusiomis bombomis. Kai JAV karo lėktuvai perskrido plk. M. Gadaffio nustatytą "mirties liniją", į juos buvo iššautos kelios sovietinės "SAM-5" raketos iš Sirties vietovėj esančios baterijos, kurią aptarnauja sovietų specialistai. Nė viena raketa nepataikė į lėktuvus, kurie tada du kartus puolė ir sunaikino "SAM-5" raketų bazę. Kai keli Libijos greitlaiviai, ginkluoti raketomis, bandė priartėti prie manevruose dalyvaujančių JAV karo laivų, juos visus uždegė ir, matyt, paskandino JAV lėktuvų ir laivų raketos. Nors plk. M. Gadaffis Sidros įlanką grasino užlieti "mirties liniją" pažeidusių amerikiečių krauju, ji susilaukė tik pačios Libijos jūrininkų kraujo.

Papjovė karvę

Tada staiga dingo beveik visas plk. M. Gadaffio karingumas, išskyrus jam įprastus grasinimus. Pasibaigus JAV karo laivyno manevrams ir laivams pasitraukus nuo Sidros įlankos, Tripolyje buvo suorganizuotos didelės propagandinės demonstracijos. Džiūgaujančioms minioms plk. M. Gadaffis iš kareivinių balkono paskelbė Libijos pergalę. Esą JAV karo laivynas nieko nepešė ir buvo išstumtas iš Sidros įlankos. Jeigu Amerika v ė l bandys įsiveržti Sidros įlankon, Libija jai atsilygins amerikiečių karinių bazių užpuolimu Ispanijoje, Italijoje bei kitose šalyse. Demonstracijose dalyvavę jaunimo organizacijai priklausantys paaugliai aikštėn atitempė karvę, ant kurios šonų arabiškai buvo užrašyta "Reaganas". Karingai kumščiais grasindami Amerikai, jie papjovė tą Reaganu pavadintą karvę. Nužudytas Egipto prez. A. Sadatas Libijos diktatoriumi tapusį plk. M. Gadaffį yra pavadinęs liguistu beprotiu. Tai dabar patvirtino karvė, paaukota ant plk. M. Gadaffio tuščios garbės aukuro.

Nauja valdžia

Prez. F. Mitterrando socialistų viešpatavimą Prancūzijoje užbaigė jų pralaimėjimas parlamento rinkimuose. Pagal De Gaulle 1958 m. įvestą konstituciją, parlamentas renkamas penkeriem, o prezidentas — septyneriem metam. Prez. F. Mitterrandas dar turi dvejus valdymo metus, o parlamento rinkimus laimėjo dešiniųjų grupių koalicija, 577-nių vietų parlamente užsitikrinusi 291 atstovą. Socialistai parlamentan grįžo tik su 205 atstovais. Už komunistus, seniau gaudavusius 20% visų balsų, šįkart balsavo tik 10% rinkėjų, atstovų skaičių sumažindami iki 35. Prez. F. Mitterrandas premjeru pasirinko Paryžiaus burmistrą J. Chiracą, naujųjų gaullistų sąjūdžio vadą. Pastarasis pašlijusios ekonomijos sustiprinimo ž a d a siekti socialistų suvalstybintų įmonių pardavimu privatiems asmenims. Ši taktika gali atnešti beveik neišvengiamą premjero J. Chiraco susikirtimą su socialistų vadu prez. F. Mitterrandu.

Liko neutrali

Šveicarijoje buvo pravestas gyventojų referendumas, liečiantis jos įsijungimą į Jungtines Tautas 160-ja nare. Šveicarijos vyriausybė įsijungimu norėjo sustiprinti politinę šio krašto įtaką Jungtinėms Tautoms. Referendumo vajus sukėlė plačias diskusijas, kuriose paaiškėjo, kad gyventojų dauguma nori išsaugoti jau 1815 m. oficialiai pripažintą Šveicarijos neutralumą. Jungtinės Tautos buvo pavadintos beveik jokios įtakos neturinčia minkšta kėde su didele atrama nugarai. Šveicarams esą geriau likti visiškai laisvais ir neutraliais. Tuo neutralumu dabar plačiai naudojasi Tarptautinis raudonasis kryžius ir kitos šveicarų organizacijos. Laimėjo tradicija tapusio neutralumo šalininkai, atmetę įsijungimą į Jungtines Tautas 75,7%. Įsijungimui pritarė tik 24,3%.

Neranda žudiko

Švedijos policija neranda vasario 28 d. socialdemokratų premjerą O. Palmę nušovusio žudiko. Policija paleido ir dabar saugo ilgai tardytą švedą V. Gunnarssoną. Jam mesti kaltinimai sugriuvo akistatoje su pagrindiniu liudininku. Tie kaltinimai niekada nebuvo paskelbti.

Šiame numeryje:

Raukšlės jaunimo veide
Lietuvių jaunimo sąjunga, jos veikla ir reformos
"Jaučiuosi kaip namie"
Lenkijos premjero Jaruzelskio apsilankymas Vilniuje
"Vakaruose pasidariau dar didesnis lietuvis"
Isakas Kaplanas ir lietuviška jo veikla Olandijoje
Kas pakeis didžiuosius patriotus?
Viešnagė lietuvių pensininkų mieste – Floridos St. Petersburge
Aukštieji pareigūnai baltiečių iškilmėje
Baltiečių karių veteranų suvažiavimas Toronto mieste
Lietuva šventovėje ir spaudoje
Nepriklausomybės iškilmės Argentinos sostinėje Buenos Aires
Santykiavimas su pavergta Lietuva
Naujų sprendimų jieškant senai išeivijos problemai
"Šventojo Kazimiero penkšimtis"
Leidinys apie kazimierinius renginius 1984 metais
Nelaimė, sujaudinusi išeivijos lietuvius
Pranešimas iš Vašingtono apie Lietuvos atstovo sužeidimą
Lietuvos žydo sūnus – gubernatorius
Amerikos valdomame Virginijos salyne pasižymėjęs ateivis

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672 USPS 740-550
Leidėjas: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
Redaguoja: kun. dr. Pr. Gaida ir Vyt. Kastytis. Metinė prenumerata — $20, pusmetinė — $11, rėmėjo — $25 (Amerikoj – JAV doleriais).
Pavieniai numeriai – 50 ct.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly
Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $20.00 per year, $11.00 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509. U.S.A. Second class postage paid at Lewiston, N.Y. U.S. Post master send address changes to P.O. Box 255 Lewiston, N.Y. 14092. Printed in Canada weekly except 4th week in December and 1st and 2nd week of August

Vienas didžiųjų kovotojų

A. a. kunigas Juozas Zdebskis

"Laisvosios Europos" radijo tyrimų skyrius paskelbė dr. Sauliaus Girniaus straipsnį apie kunigo Juozo Zdebskio tragišką mirtį. Velionis, žuvęs automobilio nelaimėje š. m. vasario 6-ją, buvo vienas veikliausių Lietuvos katalikų sąjūdžio veikėjų.

Minėtame straipsnyje sakoma: "Be abejo, kai kurie lietuviai įtars, kad dėl jo mirties kaltas Valstybės saugumo komitetas, panašiai kaip ir dėl Lietuvos Helsinkio grupės nario kunigo Broniaus Laurinavičiaus žuvimo Vilniaus gatvėje 1981-mais metais".

Daugiau kaip du dešimtmečius kunigas Zdebskis be išlygų priešinosi režimo pastangom nuslopinti katalikybę Lietuvoje ar bent sumažinti jos poveikį tautinei sąmonei, verčiant dvasininkus pasiduoti valdžios valiai. Daugiau kaip du dešimtmečius valdžios organai jo nepaleido iš akių, du kartus jį teisė, jam grasino; jis ne kartą stovėjo akistatoje su mirtimi įtartinomis aplinkybėmis. Jis buvo tikinčiųjų simbolis kovoje už sąžinės ir tikėjimo laisvę, dalyvavo Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto steigime.

Kun. J. Zdebskis gimė 1929 m. Naujienos k., Marijampolės aps. Kunigo šventimus priėmė 1952 m. 1964 m. jis buvo suimtas ir nuteistas metams laisvės atėmimo. Po kelių mėnesių buvo paleistas, panaikinus nuosprendį. 1967 m. sausio 8 d. drauge su kun. Petru Dumbliausku jis parašė protestą dėl valdžios kišimosi į Kauno kunigų seminarijos reikalus. Tais pačiais metais jam ir kunigui Tamkevičiui buvo atimtos teisės eiti kunigo pareigas. Abu kasė griovius. Už vaikų mokymą 1971 m. vasarą buvo suimtas Prienuose ir metus kalinamas. Jo ir kitų dviejų kunigų teismai 1970-71 m. sukėlė masinius tikinčiųjų protestus Lietuvoje ir paskatino kunigus viešai ginti tikinčiųjų teises. Kun. Zdebskio teismas paskatino "Lietuvos Katalikų Bažnyčios kronikos" pasirodymą. Pusę pirmojo kronikos numerio sudarė jo teismo aprašymas ir protestai.

Atlikęs bausmę, kun. Zdebskis keletą mėnesių negalėjo eiti kunigo pareigų savo vyskupijoje ir dirbo Kauno taksių parke. 1974 m. sausio 14 d. saugumiečiai kelyje sulamdė jo automobilį, bet jis išliko sveikas. 1976 m. kovo 10 d. jis buvo sulaikytas, neteisingai kaltinamas neblaivumu, pusantrų metų neturėjo vairuotojo teisių, kad valdžiai būtų lengviau kontroliuoti jo judėjimą.

1978 m. lapkričio 13 d. jis dalyvavo Tikinčiųjų teisėms ginti katalikų komiteto steigime ir apie tai drauge su kunigais Svarinsku ir Tamkevičium netrukus painformavo užsienio žurnalistus Maskvoje. Šio komiteto penktąjį dokumentą, kritikuojantį religinių susivienijimų nuostatus, pasirašė 522 Lietuvos kunigai ir du vyskupai.

1980 m. spalio pradžioje kun. Zdebskis buvo paslaptingomis aplinkybėmis apdegintas. Po to pasikėsinimo jis liovėsi pasirašinėjęs katalikų komiteto dokumentus, tačiau ir toliau veikliai reiškėsi. 1980 m. gruodžio vidury jis buvo sulaikytas prie teismo, kuriame buvo teisiama Gemma Jadvyga Stanelytė. 1982 m. vasarą jis pasirašė Vilkaviškio vyskupijos kunigų protestą dėl valdžios kišimosi į K. Bendrijos vidaus reikalus. 1983 m. kovo 20 d. jis buvo sulaikytas ir nugabentas į prokuratūrą, klausinėjamas apie katalikų komiteto veiklą.

Kun. J. Zdebskis vyko į Vilnių stebėti kunigų Svarinsko ir Tamkevičiaus teismų. 1984 m. liepos pradžioje per kratą iš jo buvo atimtos rašomosios mašinėlės ir rankraščiai.

Kun. Zdebskio mirtis sietina su neišaiškintu užpuolimu, kurio auka pernai rugpjūčio mėnesį buvo kitas katalikų komiteto narys kun. Vaclovas Stakėnas: su jau minėta kunigo Laurinavičiaus mirtimi, su kunigų Leono Šapokos ir Leono Mažeikos nužudymais. Šie įvykiai daugeliui Lietuvos katalikų primena, kad neproporcingai didelis skaičius kunigų mirė nuo smurto įtartinomis aplinkybėmis.

Lmb.

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"

Gerry Lougheed Funeral Home

252 Regent Street South
Sudbury, Ontario P3C 4C8
Telefonas: (705) 673-9595

Mes mokomės šeštadieninėje mokykloje ne tik lietuviškai skaityti, rašyti ir kalbėti, bet ir dainuoti **St. Dabkus**

Kas pakeis didžiuosius patriotus?

Atostogos pas St. Petersburgo lietuvius Floridoje

KAZYS MILERIS

Po didžiųjų švenčių, kai sausio ir vasario pūgos bei speigai ima siausti Kanados žemėje, daugelis čia pradeda svajoti apie šiltesnius kraštus. Tuo laiku pasirodo ir daug turistinių reklamų. Didžiųjų laikraščių ištisi puslapiai būna pilni spalvingų paveikslų, kur lėktuvų bendrovės siūlosi už neaukštą kainą nuskraidinti tave į šiltus, saulėtus kraštus ir svajingas salas. Matant gatvėje tik taškomą sniego purvą ir besiklausant sniege įklimpusių automobilių kaukimo, taip ir norisi skristi ten, kur žmonės su tropikiniu prisidengimu vartosi po palmėmis karštame pajūrio smėlyje ir supasi banguojančiose vandenyno bangose.

Žiemos metas

Sausio ir vasario mėnesiai dar yra per ankstyvi Floridos ir St. Petersburgo atostogoms. Tuo laiku oras ir ten dar būna gana vėsus, jūroje beveik nematyti besimaudančių. Šiemet ten tuo laiku dar ir pašalo. Teko matyti apledėjusius braškių ir agurkų laukus, taip pat ledais blizgančius jaunus apelsinų medelynus. Dėl ten pasitaikiusių šalčių aiškinama, kad susprogo ir "Challenger" raketa. Tą šaltą rytmetį ten nuvykę mes matėme, kaip ugnies stulpo stumiamas į skaidrų ir mėlyną dangų iškilo tas didysis paukštis ir kaip susprogęs, lyg balto sniego gabalais, sukrito į vandenyną.

Pas St. Petersburgo lietuvius Floridoj anksčiau galėjai už ne taip daug kanadiškų dolerių praleisti geras žiemos atostogas. Bet dabar, mūsų kanadiškam pinigui sumenkus, atostogos mums pasidarė nebe taip jau pigios. Bet viskas priklauso nuo to, kuo pasitenkini. Dažniausiai mūsų lietuviai iš Kanados važiuoja automobiliais ten pas savo tautiečius. Jie išsinuomoja vieną kambarėlį su privilegija naudotis virtuve ir moka į savaitę 60 ir daugiau amerikietiškų dolerių.

Kaip bebūtų, Floridos klimatas — dar ne Kanados. Ten nereikia braidyti per pusnis auliniais batais, ausys nešąla, pirštinių šiltų ten irgi niekas nenešioja. Kai nustoja pūtę Kanados vėjai ir saulė pakyla, degina be pasigailėjimo. Žmonės tada iš savo butų ir išsinuomotų kambarėlių, kaip tos skruzdėlės pavasarį sušilus, pasipila į lauką ir apsinuoginę geria saulės spindulius.

Saulėlydžio žmonės

Jei Floridos valstijoje iš viso gyvena apie 19.000 lietuvių kilmės žmonių, tai St. Petersburgo kampelyje jų yra daugiausia. St. Petersburgas turi didžiausią lietuvių koloniją Floridoj. Dauguma jų — pasiturintys pensininkai. Tai žmonės paskutiniojo savo žydėjimo, kurie dabar nedaug ką bedaro ir nieko nebeplanuoja daryti. Gyvena jie čia savo "malonų nieko neveikimo" laikotarpį, nes paštininkas jiems reguliariai pristato pensijų ir indėlių palūkanų čekius. Turi jie gražias rezidencijas, kiti dar ir verslus, treti gyvena iš to, ką anksčiau pigiai nupirko, o dabar brangiai pardavė.

Čia gali pamatyti daug ir mūsų buvusio kauniškio elito. Tau parodo kėdėje ramiai sau sėdinčią ir visiškai savo aplinka nebesidominčią prezidento dukterį; jau nebedainuojančią, o tik artistiška melancholija visus stebinčią Lietuvos operos solistę; lengvą tango dar bandantį pašliužinėti Kauno baletmeisterį; baltaplaukį sostinės burmistrą; apie savo tarnybą knygą parašiusį žvalgybos valdininką; Voldemaro atentate sužeistą majorą; žydų ramybėje nepaliekamą sumenkusį lakūną ir daug visokių kitų. Visi jie dabar į gyvenimą žiūri kitomis akimis, mato jį dabar iš kitokios perspektyvos ir kitokios vertybių skalės. Jie daugiausia gyvena savo praeitimi, ir šio gyvenimo nuodėmės jų nebegundo.

Šaunūs minėjimai

Teko dalyvauti ir viename didžiųjų kolonijos metinių renginių, t. y. Vasario 16 minėjime. Kaip ir pas mus visur, žygiavo vėliavas nešdami uniformuoti su medaliais šauliai, buvo patriotiškas kalbėtojas, meninė dalis ir rinkliavos. Prie įėjimo buvo sudėti keli stalai su rinkėjais, aukų lapais ir aiškintojais, kam aukos renkamos. Jos buvo renkamos mūsų trim didžiosiom institucijom: ALTai, Bendruomenei ir VLIKui. Visos aukos buvo žymimos ant vieno ir to paties lapo, įrašant, kam kas duoda. Ir turbūt kiekvienas įeinantis ėjo prie tų stalų, visi išsiėmę skaitė pinigus ir davė ne doleriais, bet dešimtinėmis ir šimtais. Vėliau buvo paskelbta, kad aukų iš viso surinkta $13,302. Ar ne fantastiška suma?

Dalyvavau Lietuvių klube knygos "Soviet Evidence in North American Courts" sutiktuvėse. Kalbėjo iš Čikagos atvykęs adv. P. Žumbakis ir "Americans for Due Process" koordinatorė R. Razgaitienė. Čia vėl buvo prašoma aukų. St. Petersburgo lietuviai vėl giliai siekė į savo pinigines ir vėl suaukojo netoli $2000. Visi pirko ir tą knygą, nešėsi į namus skaityti, nors ten skaitymas visas dokumentinis. Ten kažkaip jaučiasi tos nelaimės visi paliesti, nes jau du gerus šios kolonijos tautiečius Amerikos teismai nori išsiųsti į Sovietų Sąjungą. Yra sudarytas net specialus komitetas, kuris ragina kiekvieną apsidėti $100 metiniu mokesčiu tai kovai, kol Amerikos teismai nustos naudojęsi sovietų pateikta kaltinamąja medžiaga.

Stiprus patriotizmas

Vasario 16 minėjime teko stebėti šventės kalbėtoją, vadovaujančios organizacijos pirmininką, žmogų aukštos profesijos, kuriam, užsimenant mūsų pavergtą kraštą, lyg ir nutrūkdavo ištariamas žodis, sudrėkdavo akys. Kiek mes čia dar tokių lietuvių turime, kuriuos taip skausmingai jaudintų tėvynę ištikusi nelaimė? Mūsų jaunosios kartos patriotą Lietuvos reikalai tikriausiai jau nebepravirkdins, nes jis neturi tos su savim išsivežtos širdyje Lietuvos dalelės. Čia žmonės su nuoširdžiu pamaldumu gieda mūsų Tautos himną. Kiekvienas gali čia tai pajusti, dalyvaudamas bet kokioje tautinėje šventėje.

Pinigai yra tokia vertybė, su kuria žmogus labai sunkiai skiriasi. Tad mūsų duodamos aukos tautos reikalams gali būti ir mūsų patriotizmo geru rodikliu. St. Petersburgo lietuviai savo aukomis įrodo savo didįjį patriotizmą. Ne visi čia gyvenantys yra jau turtuoliai. Daugelio turimas turtas yra įsigytas sunkiai dirbant Detroito automobilių fabrikuose, Pensilvanijos kasyklose ar Pitsburgo plieno liejyklose. Profesionalų su didesniais uždarbiais, bent mūsų karta, daug neturėjo. Po karo atvykę visokie rašto žmonės, kariškiai ir buvę įstaigų tarnautojai greitam savo buities užtikrinimui ėmėsi visokio fizinio ir ne taip jau gerai apmokamo darbo, bet savo lietuvišku taupumu ir dirbdami ilgas valandas, išsitarnavo geras darbovietių pensijas ir šį tą įsirašė į savo santaupų knygeles.

Nepriklausomybės liudytojai

Tie žmonės turi kažką specialaus. Jie beveik visi yra mūsų to gražaus 22 metų nepriklausomos Lietuvos gyvenimo kūrėjai ir tikrieji to laikotarpio atstovai. Tai buvę mūsų kariuomenės dalinių kariškiai, Lietuvos paštininkai, geležinkeliečiai, muitininkai, policininkai ir "Lietūkio" tarnautojai. Jie savo gražiausią gyvenimo dalį yra praleidę Lietuvoje. Tą nepriklausomą Lietuvą jie kūrė, tobulino ir ja didžiavosi. Jie ten yra užaugę, lankę mokyklas, praleidę savo neužmirštamą jaunystę ir planavę ten savo ateitį. Jiems visą laiką išliks toji gyva anų laikų Lietuva su rugiagėlėm linguojančiais javų laukais, Karo muziejaus varpų skambėjimu, Palangos pušynais ir Baltijos jūros ošimu. Paminėtas Lietuvos vardas jiems visada padvelkia ta didele ir graudžia nostalgija. Neparodysi dabar jiems iš Lietuvos atvežto kokio nors filmo ir nebandyk kalbėti apie kokius nors ten dabar atliktus pagerinimus.

Viskas bus kitaip

Metams bėgant, tų didžiųjų Lietuvos patriotų karta išmirs. Su jais mirs ir mūsų čia didieji pranašai, tėvynės meilės žadintojai, dosnieji aukotojai. Šiuose kraštuose gimę jaunieji lietuvių veikėjai, reikia tikėtis, ir toliau tęs kovą už savo tėvų krašto laisvę, nepriklausomybę, žmogaus teises ir religijos laisvę, bet viskas bus daroma jau nebe taip. Gal nauji laikai pareikalaus ir naujų veiklos formų, bet kas, pats to nejausdamas, galės taip beprakalbėti kitiems apie tėvynės meilę, kas besudės tas dideles sumas tėvynės laisvinimo reikalams, jei didelių uždarbių mūsų jaunieji prie aukų lapų neprieina? Kyla baimė, kad šitai lietuvių kartai pasibaigus, mūsų čia lietuviškoji veikla gali pasidaryti labai skurdi ir varginga.

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata — $20, JAV-se — $20 amerikietiškų. Naujam skaitytojui — $15.00.

Dvidešimties metų mirties sukaktis

A†A

KAZIMIERAS STANAITIS

prieš 20 metų kovo 22 dieną Aukščiausiojo buvo pašauktas amžinybėn.

Atsiskyrei iš mūsų tarpo jau seniai, bet mūsų širdyse pasilikai amžinai. Amžinoji šviesa tegul Tau šviečia Dievo karalystėje!

*Liūdintys – **žmona, sūnus, duktė ir jų vaikai***

A†A

dr. VINCUI KUBILIUI

mirus,

reiškia gilią užuojautą jo našlei VERONIKAI KUBILIENEI ir jo dukrai VIDAI –

Povilas ir Titas Maikauskai,
Melbournas, Australija

A†A

EMILIJAI JARAŠIŪNIENEI

iškeliavus amžinybėn,

jos dukroms – VALYTEI PLAČIAKIENEI, VANDAI BALNIENEI, sesutėms ir broliams Lietuvoje bei visiems artimiesiems reiškiame nuoširdžią užuojautą –

Petra ir Vladas Jankaičiai

Brangiai Mamytei

a.a. VERONIKAI MAČIKŪNIENEI,

mirus,

jos vyrą STASĮ, sūnus – VYTAUTĄ, STASĮ, LAIMUTĮ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame –

P. B. Balsai *S. F. Janušoniai*
M. E. Lesčinskai *S. M. Šetkai*
P. K. Šukiai

Mirus

A†A

VERONIKAI MAČIKŪNIENEI,

jos vyrui STASIUI, sūnums – VYTAUTUI, STASIUI ir LAIMUČIUI bei jų šeimoms reiškiame gilią užuojautą –

Regina ir Rimas Bagdonai *Gražina ir Jonas Kažemėkai*
Genovaitė ir Petras Breichmanai *Sofija ir dr. Algis Saunoriai*
Aldona ir Zenonas Stanaičiai

Tu išėjai, mes čia vieni palikom.
Gaivina mus tikėjimo malda gili.
Tikėjimo – kad vėlei susitiksim
Prie Sosto Viešpaties ten dangiškoj šaly.

A†A

VACLOVUI GEČUI

iškeliavus amžinybėn,

liūdesio ir gilaus skausmo prislėgtą jo mylimą žmoną LIUDĄ, dukrą LIUDĄ KUZMICKIENĘ, sūnus – VACLOVĄ, ZENONĄ, PAULIŲ ir jų šeimas nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime –

Zigmas ir Marija Kalvaičiai

Mohawk
Furniture Company Ltd.
PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

* Elektros reikmenys
* Televizijos aparatai
* Skalbiamosios mašinos
* Vaikų baldai
* Įvairūs kilimai
* Šaldytuvai
* Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
* Siuvamos mašinos
* Rašomosios mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.
137 RONCESVALLES AVE.
Tel. 537-1442
Krautuvė atidaryta ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 valandos ryto iki 8 valandos vakaro. Kitomis dienomis nuo 9 valandos ryto iki 6 valandos vakaro.

Canadian Art Memorials Ltd.
176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4
LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls
Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms
Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.
Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529
Atstovas – St. Prakapas.
Tel.233-4486

Šaulė T. GRAŽULIENĖ prisega gėlę Ontario kultūros ir pilietiškumo ministerei dr. LILY MUNRO, pasakiusiai pagrindinę kalbą Kanados baltiečių karių veteranų lygos suvažiavime Toronto Lietuvių namuose 1986. III.15. Šalia — ministerės vyras J. MUNRO, buvęs Kanados daugiakultūrių reikalų ministeris Nuotr. St. Dabkaus

Aukštieji pareigūnai baltiečių iškilmėje

Baltiečių karių veteranų lygos suvažiavimas Kanadoje

STEPAS VARANKA

Prieš 8 metus įsteigta estų, latvių ir lietuvių buvusių karių, šaulių "Baltic Veterans' League in Canada", šiuo metu vadovaujama Stasio Jokubaičio, surengė 1986. III. 16 Toronto Lietuvių namuose metinį suvažiavimą.

Suvažiavimo darbotvarkė: Kanados himnas, pirm. S. Jokubaičio įvadinis žodis, kun. A. Simanavičiaus, OFM, invokacija, naujos lygos vėliavos šventinimas, svečių supažindinimas, sveikinimai, Ontario provincijos kultūros ir pilietiškumo ministerės dr. Lily Munro pagrindinė kalba, rezoliucijos Kanados vyriausybei. Tose rezoliucijose prašoma, kad vyriausybė pasmerktų sovietinę Baltijos valstybių okupaciją. Baltiečių karių veteranų lyga stipriai remia Kanados vyriausybės politiką, siekiančią sustiprinti Kanados kariuomenės pajėgas ir ryšius su NATO ir NORAD.

Oficialioji suvažiavimo dalis baigta Estijos, Latvijos ir Lietuvos himnais. Po to buvo rodomas filmas apie Sovietų Sąjungos teismą Kopenhagoje ir jaunimo "Laisvės žygį" Baltijos jūroje. Paaiškinimus, rodant filmą, davė jaunimo veikėja Sigita Bersėnaitė. Aparatus tvarkė Vytas Čuplinskas.

Garbės svečiai

Dalyvavo Ontario ministrė Lily Munro su savo vyru, buvusiu Kanados ministeriu Munro, senatorius dr. St. Haidasz, Ontario parlamento narys Yury Shymko, gen. Estijos konsulas J. Heinsoo, Latvijos konsulas dr. Upenieks, Toronto miesto burmistro atstovas Ben Grys, Kanados kariuomenės štabo gen. majoras B. J. Legge, Toronto įgulos viršininkas plk. M. A. Stevenson, buvę Kanados federacinio parlamento nariai J. Flis ir K. Robinson, KLB krašto valdybos vicepirm. H. Stepaitis, estų-amerikiečių centro v-bos atstovas R. Tralla, laisvojo pasaulio lenkų-vengrų federacijos atstovas S. Domzal, KLB Toronto apyl. v-bos pirm. A. Vaičiūnas, jūrų šaulių vad. M. Abarikas iš Detroito, estų laisvės kovotojų federacijos pirm. A. Jurs ir "Vilniaus" šaulių rinktinės Kanadoje pirm. J. Šiaučiulis.

Sveikinimai raštu

Sveikino Kanados min. pirm. B. Mulroney, Kanados karių veteranų ministeris G. Hess, Kanados apsaugos štabo gen. G. Bell, Kanados daugiakultūrių reikalų ministeris Otto Jelinek, Kanados parlamento narys A. Witer, Ontario teisinių reikalų komisijos pirm. J. Breithaupt, Kanados krašto apsaugos štabo viceadmirolas N. D. Brodeur, St. Butkaus šaulių kuopos pirm. V. Tamošiūnas iš Detroito.

Vėliavos

Atvyko atstovai iš Montrealio-Kanados šaulių rinktinės ir karaliaus Mindaugo kuopos, iš Hamiltono DLK Algirdo kuopos, ramovėnų iš St. Catharines ir Povilo Lukšio kuopos, iš Delhi DLK Gedimino kuopos, iš Toronto Vl. Pūtvio kuopos, "Baltijos" jūros šaulių. Iš viso dalyvavo 16 vėliavų.

Naujosios Baltijos karių veteranų sąjungos vėliavos pašventinimą atliko kun. A. Simanavičius. Lygos vardu priesaiką priklaupęs atliko Vyt. Stočkus. Vienoje vėliavos pusėje yra Kanados klevo lapas su įrašu "Baltic Veterans' League in Canada". Kitoje pusėje — kardas ir trys skydai su Baltijos valstybių ženklais.

Kalbos

Lygos pirm. St. Jokubaitis savo įžanginiame žodyje pabrėžė, kad 1940. VI. 15 Sovietų Sąjunga, sulaužydama visas tarptautines sutartis, įvedė savo kariuomenę Estijon, Latvijon ir Lietuvon, sunaikindama tų tautų laisvę ir nepriklausomybę. Baltiečiai, gyvenę Kanadoje, jaučia pareigą tęsti kovą dėl mūsų tautų laisvės ir nepriklausomybės.

Kunigo, tėvo Simanavičiaus invokacija buvo labai pritaikyta vykstančiam suvažiavimui. Buvo parinkta atitinkama psalmė, kurioje yra kalbama apie laisvę, kuri yra brangiausias žmogaus turtas. Dieve, kaip dar ilgai reikės mums laukti laisvės... Po invokacijos buvo pašventinta lygos naujoji vėliava.

Po kun. A. Simanavičiaus invokacijos kalbėjo ministerė Lily Munro. Pradžioje pasveikino visus suvažiavimo dalyvius, išreiškė džiaugsmą, kad jai ne pirmą kartą tenka būti pagrindine kalbėtoja lietuvių ir kitų tautų parengimuose. Jos kalba lietė daugiau kultūrinius reikalus. Kanados stiprybę ir turtingumą sudaro daugiatautė mozaika. Ji užtikrino, kad etninių grupių veikla bus remiama ir toliau. Ministerė išreiškė padėką, kad įvairūs tautiniai sambūriai remia Kanados politiką.

Anglai kalbėtojai reiškė pasigėrėjimą lietuvių, latvių ir estų patvarumu, siekiant savo tautų laisvės. Tai ypač stipriai pabrėžė ne anglų kilmės senatorius St. Haidasz ir Y. Shymko.

Kanados krašto apsaugos štabo generolas majoras B. LEGGE sveikina Kanados baltiečių karių veteranų lygos suvažiavimą Toronto Lietuvių namuose 1986.III.15 Nuotr. St. Dabkaus

GAUTA IŠ LIETUVOS

Kodėl sovietinis žmogus yra beteisis? I

PRANAS VYTĖNAS

Tų kraštų žmonės, kuriuose valdžia patenka į komunistų rankas, išgyvena dramatišką moralinį sukrėtimą. Tą sukrėtimą sukelia, iš vienos pusės, beteisė padėtis, kurioje atsiduria dauguma žmonių: perpildyti kalėjimai, žmonių dingimas be žinios, visuotinė įtarimo ir baimės atmosfera. Iš kitos pusės — rėksmingos propagandos lavina, savo turiniu neturinčios nieko bendro su tikrove, pompastiški lozungai apie išlaisvinimą, visos liaudies valią, darbo entuziazmą, šviesų rytojų. Šitai gerai prisimena ir Lietuvos vyresniosios kartos žmonės, išgyvenę 1940-jų ir 1944-1945-jų metų "išlaisvinimus".

Vėliau, mirus Stalinui, besikeičiant kitiems partijos vadams, Lietuvoje ir kitur daug kas pasikeitė. Liovėsi žmonių trėmimai į Sibirą, sutrumpėjo eilės prie maisto produktų. Propaganda pasidarė ramesnė, nors kartu ir subtilesnė. Gyvenimas gerokai sunormalėjo, įėjo į pastovesnes vėžes. Bet tas pagerėjimas yra daugiau paviršutiniškas ir nekeičia komunistinės santvarkos esmės. Liko nepasikeitęs ir sovietinių piliečių beteisiškumas.

Žmonės Lietuvoje ir kitose sovietinėse respublikose faktiškai neturi teisės viešai reikšti savo tikrosios nuomonės apie partiją ir vyriausybę. Negali kritikuoti jų vidaus ir užsienio politikos. Negali viešai ginti savo religinių įsitikinimų. Taip pat negali reikalauti pagerinti darbo sistemą fabrikuose ir kolūkiuose padidinti atlyginimus arba pagerinti medicininį aptarnavimą bei kitokias gyvenimo sąlygas.

Visokį spausdintą žodį — nuo knygų ir laikraščių iki naujametinių atvirukų, kontroliuoja biurokratiška ir pedantiška cenzūra, vadinamasis Glavlitas. Daugeliu atžvilgių sovietiniai piliečiai, lyginant su Vakarų demokratinių šalių piliečiais, yra beteisiai, nes jų gyvenimą kiekviename žingsnyje kontroliuoja ir varžo valstybė.

Bet tiems žmonėms, kurie gyvendami sovietinėje sistemoje, dar neprarado sugebėjimo savarankiškai mąstyti, negali nekilti klausimas, kodėl savo piliečius paverčia beteisiais ta santvarka, kuri skelbiasi esanti pati pažangiausia ir kuri savo pasaulėžiūrą — marksistinę-leninę teoriją, laiko žmonijos istorijos pasiekimų viršūne? Juk Sov. Sąjunga yra pati seniausia ir galingiausia valstybė, sukurta vadovaujantis teoriniais marksizmo teiginiais. Tad gal pačioje šioje teorijoje galima rasti atsakymą kodėl Sov. Sąjunga yra beteisė šalis.

Idėjinis sovietinio totalizmo, apimančio ir teisės sritį, šaltinis yra marksistinė visuomenės teorija. Pagal šią teoriją žmonija iki komunistinės revoliucijos įvykdymo yra suskilusi į nesutaikomas klases — išnaudotojus ir išnaudojamuosius. Klasių kova yra visuomenės žengimo į pažangą variklis, istorijos motoras. Klasės negali viena su kita nekovoti, nes yra priešiški ir nesuderinami jų interesai, svarbiausia — ekonominiai. Teisės, įstatymai, teisminės institucijos yra ne kas nors daugiau, bet tik klasinio intereso išraiška ir įtvirtinimas. Savo interesus teisiškai įtvirtinti gali tik ta klasė, kuri yra stipriausia ekonomiškai, valdo gamybos priemones. Todėl teisiniai įstatymai ir normos, pagal marksizmą, visada yra klasiniai. Iš to seka, kad jokių bendražmogiškų teisių, kaip ir bendražmogiškos moralės nėra ir negali būti. Dabartiniame pasaulyje esančios tik buržuazinė teisė bei moralė ir proletarinė arba komunistinė teisė su morale. Vadinasi, Sov. Sąjungoje galiojanti teisių santvarka, pagal savo charakterį, yra proletarinė arba kitaip — dirbančiųjų teisė.

Iš šitokio teisės supratimo seka labai svarbios praktinės išvados. Jeigu sovietinė teisė savo esme yra proletarinė, tai ji, pagal komunistinį supratimą, negali ginti visų visuomenės narių interesų, jos paskirtis, atseit, yra ginti tik proletariato interesus. Ar praktikoje iš tikrųjų yra ginami proletariato interesai, ar ne, tai jau kita klausimo pusė. Bet svarbu neužmiršti, kad jau teoriškai marksizmas-leninizmas duoda galimybę didelę dalį visuomenės narių faktiškai palikti už teisės įstatymo ribų. Visi tie visuomenės nariai, kurie pakliūva į išnaudotojų arba buržujų kategoriją, komunistinėje santvarkoje faktiškai paverčiami beteisiais žmonėmis, kaip "liaudies priešai". Vadinamieji klasiniai ir idėjiniai priešai gali būti deportuojami, nuteisiami be faktinio kaltės įrodymo, žudomi, ir jokie įstatymai jų negina. Šitokiu teisiniu pagrindu Lietuvoje ir kituose Baltijos kraštuose 1941, 1946, 1948 ir kitais metais buvo vykdomos masiškos gyventojų represijos: geresnieji ūkininkai "nubuožinami", t. y. iš jų atimama didžioji dalis turto, jie su šeimomis ištremiami į Sibirą katorgiškiems darbams, suimėjami, nuteisiami ilgametėms bausmėms tarnautojai, kunigai, darbininkai, studentai, daugelis jų kankinami ir žudomi. Panašūs dalykai vyko ir Rusijoje po 1917 m. revoliucijos. Visi šie nežmoniški veiksmai buvo atliekami tiesiogiam sąryšyje su marksistiniu požiūriu, kad teisė visada yra klasinė. Didelė dalis nukentėjusiųjų po Stalino mirties buvo išlaisvinti iš tremties vietų bei kalėjimų, bet iki šiol Sov. Sąjungoje nėra įstatymo, kuris įpareigotų valstybę atlyginti už anksčiau padarytas žmonėms skriaudas, prarastą sveikatą, atlyginti už konfiskuotą turtą ir kitką.

DISKUSINĖS MINTYS

Santykiavimas su pavergta Lietuva

DR. J. KUNCA, Australija

Tautos narių bendradarbiavimas bei solidarumas yra būdingiausia tautinio susipratimo išraiška. Juk, jei kurio draugas ar šeimos narys nekaltai būtų pasodintas į kalėjimą, mes sukubėtume jį lankyti ir mėginti jam padėti atgauti neteisingai atimtą laisvę. Toje pačioje būklėje yra pavergta mūsų tautos dalis, kurios mums nevalia apleisti.

Kad vis dėl to yra didelių nuomonių skirtumų šiuo opiu klausimu, kaltas yra mūsų pačių vengimas atvirai nagrinėti šį aktualų reikalą. Keista yra tyla tų, kurie dedasi esą tvirti glaudaus santykiavimo šalininkai. Lyg jie turėtų kažkokią didelę paslaptį, kurios nevalia atskleisti...

Nesant abejonės apie išeivių ir pavergtų brolių santykiavimo reikalingumą, belieka tik pasvarstyti, koks jis turėtų būti, kad atneštų tautai daugiau naudos.

Pirmiausia turim išmokti vienas kitą suprasti. Vieni išgyvenę skurde, vergovėje ir nuolatinėje baimėje, kiti laisvėje ir gal net prabangoje, greičiausiai galvojame skirtingai apie dabartinę būklę, apie ateitį ir apie tinkamiausią mūsų elgesį dabartinėje situacijoje.

Lietuvos lankytojui skaudu girdėti savo giminaitį sakant, kad jam rūpi tik geresnis gyvenimas, kad Lietuvai nėra vilties atgauti laisvę. Bet ar tas gudrus užsienio svečias sugeba paaiškinti anam broliui, kad be laisvės jis negali tikėtis jokio geresnio gyvenimo, nes nėra nė vieno marksistų režimo krašto, kur žmonės gerai gyventų? Taigi, broli, jei nori geresnio gyvenimo, nesąmoningai trokšti laisvės.

Daugumai lankytojų bus skaudu matyti, kad kiekviename žingsnyje pastebima stoka draugiškumo bei svetingumo, ypač krautuvėse, viešbučiuose ir įstaigose. Tai nesiderina su buvusios svetingos Lietuvos dvasia. Reikia atleisti, nes tai barbariško okupanto įtakos antspaudas. Tas pats su mandagumo nykimu.

O ar Lietuvos svečias sugebės bešališkai vertinti pavergtos Lietuvos pažangą? Ar nesusižavės juo nepagalvojęs, kad laisvuose kraštuose per tą patį laiką buvo pažengta kur kas toliau. Palygink Rytų ir Vakarų Berlyną, prieš svaigdamas iš džiaugsmo, matydamas naujus blogai pastatytus pastatus! Ar mokės save paklausti, kokią pažangą būtų padariusi Lietuva būdama laisva?

Ar išdrįs nuvažiavęs į tėvynę išeivis priminti, pasitaikius progai, savo buvusiam draugui ir dabartiniam aukštam pareigūnui, kad jo pareiga bent slaptai padėti išlaikyti gyvą savo tautą? O gal jį apims tokia vergiška baimė, kad jis neišdrįs taip kalbėti?

Asmeninis santykiavimas yra malonus ir naudingas, tik mes, išeiviai, turim lankyti savo kraštą su atvertom širdim ir akim! Bet jis būtų daug prasmingesnis, jei apimtų platesnį bendradarbiavimą. Pasikeitimas jų ir mūsų laimėjimais, chorais, ansambliais ir tautinių šokių grupėmis suartintų daug daugiau mūsų išblaškytą tautą.

Neturime betgi toleruoti, kad mūsų santykiavimas dėl neapgalvoto elgesio galėtų būti panaudotas okupanto, kuris ieško progų įrodyti, jog visi lietuviai, įskaitant išeivius, yra patenkinti Lietuvos "išlaisvinimu" ir prijungimu prie Rusijos. Pasitaiko, kad kai kurie turistai, susigundę siūloma proga kalbėti per radiją ar spaudą, be jokios kritikos giria Lietuvos pažangą ir juodina juos pačius priglaudusius Vakarus. Tuo, sąmoningai ar ne, pasitarnauja okupantui.

Norint išvengti grubių klaidų, būtų pravartu, kad santykiavimui su pavergta Lietuva vadovautų išeivijos viršūnės, kurios turėtų paruošti informacinį leidinį apie kelionę į pavergtą tėvynę. Iki šiol, atrodo, šis klausimas nebuvo išsamiau studijuotas nei planuotas, o gal net ignoruotas.

Įdomų, ką atsakytų sovietų organizacija, užsiimanti užsienio lietuviais, jeigu jai pasiūlytume surengti išeivių dainų koncertą Vilniuje, Kaune ir kituose didesniuose miestuose? Jie galėtų pasiųsti panašią grupę į užsienį mums padainuoti. Būtų abipusio bendradarbiavimo pradžia. Organizuotam bendradarbiavimui dirva būtų gana plati.

Santykiavimo klausimas vertas gilesnio nagrinėjimo. Dabartinis tylus bendruomenės susiskaldymas į bendradarbiavimą remiančių ir jį atmetančių grupes turėtų užleisti vietą pozityvesniam klausimo sprendimui.

• Užsakykite "Tėviškės žiburius" kaip dovaną jaunavedžiams, draugams, pažįstamiems.

Kanados baltiečių karių veteranų lygos suvažiavime Toronte 1986.III.15 naujai įsigytą ir pašventintą organizacijos vėliavą bučiuoja ir ją perima šaulys V. STOČKUS iš lygos pirmininko ST. JOKUBAIČIO. Šalia jo — latvių atstovas A. KALNINŠ Nuotr. St. Dabkaus

PRANEŠIMAS IŠ ARGENTINOS

Lietuva šventovėje ir spaudoje

Iškilmės krašto sostinėje ir vieši pareiškimai

Vasario 15 d., 10 v., buvo iškilmingos pamaldos Santo Domingo bazilikoje, kurias atlaikė mons. Roberto Toledo, asistuojant kun. A. Steigvilui, MIC, giedojo Šv. Cecilijos choras, vadovaujamas A. Mikučionio, lydimas vargonais E. Mikučionienės. Prie altoriaus stovėjo lietuvių jaunimas, pasipuošęs tautiniais drabužiais su Argentinos ir Lietuvos vėliavomis. Mons. Toledo pasakė pamokslą, primindamas Lietuvos gyventojų herojišką kovą prieš okupantų kėslus.

Po Mišių visi lietuviai ir dalis kitataučių žygiavo iki Plaza de Mayo aikštės, kur prie Laisvės piramidės buvo padėtas gėlių vainikas, o Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos (ALOST) pirm. archit. Artūras Kaminskas pasakė gerai paruoštą patriotinę kalbą ispaniškai. Tarp kitko jis pareiškė: "Mes, Argentinos lietuviai, niekuomet neužmiršime savo seserų ir brolių, gyvenančių Tėvynėje, kenčiančių sovietinę vergiją... iki pergalės".

Argentinos lietuvių centro salėje 18 v. įvyko pagrindinis minėjimas. Programai vadovavo Ariana Rastauskaitė lietuviškai ir Silvija Ruplėnaitė ispaniškai. ALOST pirm. archit. A. Kaminskas tarė pradinį žodį ir pakvietė dalyvius minute tylos pagerbti žuvusius už Lietuvos laisvę.

Tautinių šokių programą atliko Lietuvių centro ansamblis — mažieji, vadovaujami E. Čikotos, ir vyresnieji, vad. Juozo Puliko. Rezoliucijas perskaitė J. Mičiūdas, o pabaigos ir padėkos žodį tarė LC pirm. J. Pulikas. "Radio Mitre" transliavo ALOST paruoštą deklaraciją, o dienraštis "La Prensa" išspausdino didelę nuotrauką prie Laisvės piramidės.

Ryšium su Vasario 16 minėjimu, kaip ir kiekvienais metais, Lietuvai išlaisvinti komitetas Argentinoje, VLIKo įgaliotas, perdavė per TELAM žinių agentūrą atitinkamą pareiškimą, kurį gavo beveik visi to krašto laikraščiai, žurnalai, radijo ir televizijos programos.

Minėtame pareiškime sakoma: "... Vasario 16 d. proga sukanka 68 metai nuo Lietuvos nepriklausomybės, paskelbtos Vilniuje... Būtina pabrėžti, kad šiuo metu laisvas pasaulis, atrodo, pradeda pabusti po ilgo snaudulio. Jau dabar matoma ir suprantama, kad agresyvus, hegemoniškas sovietų imperializmas pradėjo plėstis ne 1956 m. Vengrijoje, ne 1968 m. Čekoslovakijoje, ne 1979 m. Afganistane, bet 1940 m., kai Sovietų Sąjungos kariuomenė, sulaužydama pasirašytas nepuolimo sutartis, žiauriai užėmė Lietuvą, Latviją ir Estiją. Vėliau sovietų imperija išsiplėtė... užėmė beveik pusę Europos ir Azijos dalį... Ta situacija yra nepasikeitusi iki šios dienos. Nors pavergtų tautų žmonės priešinasi okupantams pagal vietos sąlygas... bet naujų Kremliaus carų plėtra nesustojo ir pasiekė Afriką, įsitvirtino Etiopijoje, Angoloje, Pietų Jemene... ir mūsų Amerikoje... per savo satelitą Kubą, kuri remia ginklais terorizmą ir subversiją, siekia sugriauti ramybę šiame žemyne... Šiuo metu Sovietų Sąjunga, kuri yra pavergusi Lietuvą, vartoja rafinuotą teroro techniką ir sistematišką lietuvių rusifikaciją... Todėl mes apkaltinam Sovietų Sąjungą kaip didžiausią žmogaus teisių pažeidėją pasaulyje. Mes, lietuviai, nepasidavėm ir niekad nepasiduosim sovietams... Su Dievo pagalba laukiame ir prašome, kad laisvasis pasaulis suprastų ir padėtų mums atgauti užgniaužtą nepriklausomybę pagal laisvo apsisprendimo teisę bei principus."

Šią deklaraciją pasirašė LIKAR pirm. Aleksandras A. Mičiūdas ir sekretorius Antanas Jasutis.

Buenos Aires dienraščiai "La Nacion", "La Prensa", "Tiempo Argentino", "La Razon" ir "Nueva Provincia" išspausdino svarbias ištraukas savo puslapiuose, o "Radio Mitre" ir "Radio Rivadavia" pakartotinai skaitė minėtą deklaraciją ištisai. **Alarmis**

Padėjus vainiką prie Laisvės piramidės Buenos Aires mieste Vasario 16 proga. Iš kairės: Argentinos lietuvių organizacijų ir spaudos tarybos pirm. ARTŪRAS KAMINSKAS, VLIKo įgaliotinis Argentinoje ALEKSANDRAS-ARTŪRAS MIČIŪDAS Nuotr. Kaminsko

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

SKAUDI NELAIMĖ

Spaudoje rašome apie skaudžią eismo nelaimę, kuri sausio 13 d. popietę įvyko kelyje Panevėžys—Vabalninkas. Keleivinis autobusas, vairuojamas biržiečio Kazimiero Koplūno, posūkyje išvažiavęs į kairę kelio pusę, susidūrė su priešais važiavusiu krovininiu autovežimiu. Susidūrime žuvo K. Koplūnas ir du autobuso keleiviai. Sunkvežimio vairuotojas ir kiti šeši autobuso keleiviai buvo sužeisti. Šis įvykis laikomas skaudžiausia eismo nelaime sausio mėnesį. Iš viso tada Lietuvoje buvo 224 eismo nelaimės, kuriose žuvo 47 asmenys, sužeista 242. Kaltė dėl eismo nelaimių tenka slidiems keliams. Sausio 13 d. Alytaus rajono slidžiame kelyje apvirto ir žuvo motociklo nesuvaldęs Gediminas Dimša.

POLEDINĖ ŽŪKLĖ

Lietuvos poledinės žūklės pirmenybės įvyko ant Kupiškio naujų marių ledo. Jau pačioje pradžioje Lėvens ešeriukai pradėjo lipte lipti prie pirmosios "Nemuno" rinktinės narių J. Rutkausko ir J. Aušvico avižėlių. Ši rinktinė, kurios nariai iškovojo pirmąsias vietas savo sektoriuose, užėmė I vietą ir tapo žūklės pirmenybių laimėtoja. Antroji vieta teko Kauno pirmosios rinktinės žvejams, trečioji — Alytaus miesto rinktinei. Asmeninėse varžybose I vietą laimėjo J. Aušvicas iš Alytaus (sugautos žuvys svėrė 1,78 kg), II — šiaulietis A. Cironka (1,45 kg), III — alytiškis A. Viturys (1,35 kg). Sporto draugija "Nemunas" poledinės žūklės varžybas surengė Zarasuose, ant Zaraso ežero ledo. Čia pirmoji vieta teko Alytaus rajono meškeriotojams, antroji — Zarasų, trečioji — Ukmergės.

PASIENIO KONTROLĖ

I. Aleksandravičius "Komjaunimo tiesos" vasario 20 d. laidoje skaitytojus supažindina su pasienio kontrolės punktu Klaipėdoje. Pasak jo, Klaipėdos prieplauka yra tėvynės siena. Tėvyne jis laiko ne Lietuvą, kuriai priklauso Klaipėda, o šį uostą ir pačią Lietuvą okupavusią Sovietų Sąjungą. Dėl jos sargybiniai sovietinėmis uniformomis stebi prie uosto krantinės prisišliejusius užsienio laivus. Karininkas S. Osipovas I. Aleksandravičiui atskleidė nelengvą pasieniečių uždavinį: "Deja, pas mus laivų su kapitalistinių šalių vėliavomis įgulose vis dar atsiranda žmonių, norinčių apgauti budrius kontrolierius. Vieni mėgina slapta pergabenti žalingą ideologinę literatūrą, kiti linkę pasipelnyti iš gudriai paslėptų kontrabandinių prekių, treti mėgina išlipti į krantą, neturėdami tam teisės . . ." Sovietų Sąjungos atstovą S. Osipovą verčia sudrebėti kompartijai "žalinga ideologinė literatūra", leidimo neturinčio asmens išlipimas iš užsienietiško laivo. Tokie, matyt, laikomi užsienio žvalgybos agentais, ypač pavojingais sovietinės tėvynės "sienai" okupuotoje Klaipėdoje. I. Aleksandravičius rašo apie prapočiko Jurijaus Leontjevo vadovaujamą pasienio kontrolės būrį, viename užsienio laive suradusį stropiai užmaskuotą slaptavietę su kontrabandinėmis prekėmis. Pasak I. Aleksandravičiaus, tai tik keletas momentų iš įtempto Klaipėdos pasienio kontrolės punkto karių gyvenimo. Nenuostabu, nes toje slaptavietėje galėjo būti aptikta pavojingesnių dalykų už kontrabandines prekes — "žalingos ideologinės literatūros", skirtos sovietų okupuotos Lietuvos pogrindžiui.

UŽBAIGTA LIGONINĖ

Centrinė ligoninė sukapsukintoje Marijampolėje susilaukė antrosios dalies išaugusių pastatų. Vyr. gydytojo Telesforo Giraičio pranešimu, dabar čia galės gydytis 600 ligonių. Naujuose pastatuose veiks akušerinis, ginekologinis, urologinis, vaikų ligų skyriai. Medikams yra skirtas naujas administracinis pastatas, aktų salė, poilsio kambariai. Centrinėje ligoninėje dabar veikia aštuonios operacinės.

LENINO ORDININKAI

Molėtų rajono kraštotyrininkai į partotyros darbus įsijungė medžiagos rinkimu apie šiame rajone gyvenančius Lenino ordininkus. Trumpame Teresės Šakienės pranešime minimi trys Lenino ordinu apdovanti asmenys — socialistinio darbo didvyriu vadinamas Čiulėnų kolchozo pirm. Kazimieras Rakauskas, "Spalio" kolchozo vyr. agronomė Stasė Mažliokienė ir viduriniės mokyklos direktorius Serapinas Guobys Giedraičiuose. Esą Lenino ordinus taipgi yra gavusių gydytojų, partinių darbuotojų. Kraštotyrininkai aplankė kiekvieną ordininką, kalbėjosi ne tik su juo, bet ir darbo bičiuliais. Surinktas žinias ir patirtus įspūdžius, užrašytus apsilankiusių kraštotyrininkų, apibendrino bibliotekos darbuotoja Danutė Šeikienė. Ji tvarko surinktą medžiagą, ją papildydama nuotraukomis, iškarpomis iš laikraščių, matyt, taip pat tikėdamasi susilaukti Lenino ordino iš Maskvos.

10.000 NUMERIŲ

Panevėžyje yra leidžiamas šiam miestui skirtas laikraštis "Panevėžio tiesa", susilaukęs jau 10.000 numerių. Šios sukakties proga vilniškė "Tiesa" vasario 20 d. laidoje leido pasisakyti "Panevėžio tiesos" red. Vladui Kalvėnui. Dabartinis šio laikraščio tiražas esąs 34.500 egz. V. Kalvėnas džiaugiasi, kad jo laikraštis sąjungiame konkurse socialistiniam lenktyniavimui nušviesti laimėjo I vietą. Pasak V. Kalvėno, "Pavevėžio tiesa" garsina sovietinį gyvenimo būdą, sovietinių tautų draugystę. Šiem uždaviniam tarnauja apybraižos konkursas "Laikas ir žmonės". Laikraštis turi "Šeimos" ir "Nevėžio" puslapius. "Šeimos" puslapį padeda užpildyti Lietuvos pedagogų draugijos Panevėžio skyriaus valdybos prezidiumas. Kūrybiniame "Nevėžio" puslapyje reiškiasi Lietuvos rašytojų sąjungos jaunųjų rašytojų sekcija Panevėžyje.

V. Kst.

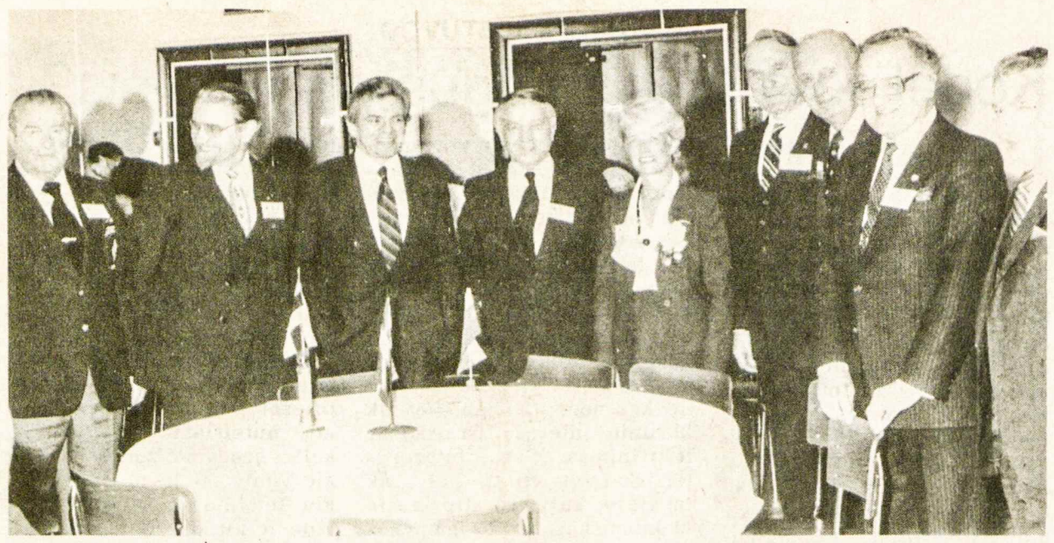

Rengėjai ir garbės svečiai Kanados baltiečių karių veteranų lygos suvažiavime Toronto Lietuvių namuose 1986. III.15. Iš kairės: St. Jokubaitis, A. Vaičiūnas, J. Munro, Latvijos konsulas dr. E. Upenieks, Ontario ministerė L. Munro, Estijos konsulas I. Heinsoo, R. Tralla, senatorius dr. S. Haidasz, J. Rudnicky **Nuotr. St. Dabkaus**

Hamilton, Ontario

"VILNIAUS" ŠAULIŲ RINKTINĖS Kanadoje atstovų suvažiavimas — balandžio 26-27 d.d. AV par. salėje. Registracija — nuo 1 v.p.p., posėdis — 2 v.p.p. Registracijos mokestis — $5. Suvažiavimą globoja DLK Algirdo šaulių kuopa. Vakare, 7 v., Jaunimo centro salėje — iškilus koncertas-pokylis, kuriame meninę programą atliks vietinis AV par. choras ir sol. A. Laugalienė, vadovaujant muz. D. Deksnytei. Šokiams gros K. Deksnio vadovaujamas orkestras. Bus sesių šaulių paruošta šilta vakarienė su vynu, baras, loterija. Bilietai — po $15 asmeniui, vien koncertui ir šokiams — $6.

Balandžio 27, sekmadienį, 10.30 v.r., AV šventovėje iškilmingos pamaldos, kuriose šauliai dalyvaus su dalinių vėliavomis. Po pamaldų suvažiavimo dalyvių pusryčiai ir atsisveikinimas JC salėje. Rengėjai kviečia visų šaulių dalinių brolius ir seses suvažiavime gausiai dalyvauti. Hamiltono kuopos šauliai kviečia visus vietos ir apylinkių tautiečius šiame koncerte-pokylyje dalyvauti ir pabendrauti su svečiais iš kitų vietovių. Dėl bilietų skambinti tel. 545-2703.

Hamiltono šaulių kuopos valdyba

Sudbury, Ontario

KUN. K. KAKNEVIČIUS iš Lietuvos kankinių parapijos Toronte-Mississaugoje aplankė Sudburio lietuvius ir Kristaus Karaliaus parapijos šventovėje per dvi dienas klausė išpažinčių, atnašavo šv. Mišias, sakė įspūdingus pamokslus, vedė trumpas rekolekcijas. Lietuviai kun. K. Kaknevičiui lieka dėkingi ir laukia vėl kada nors aplankant. Kunigo atvykimo ir priėmimo reikalais rūpinosi lietuvių religiniams reikalams atstovas Petras Venskus.

LŠST MAIRONIO KUOPOS ŠAULIAI J. E. Staškų namuose turėjo metinį-visuotinį susirinkimą. Išrinktas naujas kuopos pirmininkas ir valdyba, aptarti tolimesnės veiklos darbai. Kuopos pirmininku išrinktas Juozas Staškus, valdybos nariais — Juozas Kručas ir Valė Marozevičienė. Šaulių kuopa veikia jau vienuoliktus metus.

LIGONIAI: Ignas Bružas sunkiai serga ir gydosi "General" ligoninėje.

PATIKSLINIMAS. "TŽ" 11 nr. žinutėje iš Sudburio padaryta klaida: Emilė Barisaitė į Sudburį gyventi atvyko ne iš Londono, Ont., bet iš Windsoro, Ont. Už klaidą atsiprašau. **J. Kručas**

Windsor, Ontario

VASARIO 16 PROGA paaukojo Tautos fondui: **$51.00** — V. Ignatavičius; **$50.00** — A. Juškauskas; **$30.00** — B. P. Januškos, L. Leparskas, dr. D. ir S. Naikauskai, E. Pakauskienė, Marytė ir Antanas Tautkevičiai; **$25.00** — P. Beldavs; **$20.00** — G. V. Baltrušiūnai, O. J. Giedriūnai, J. M. Kiziai, I. B. Kudzmavičiai, S. Pakauskas, jn., M. W. Stechyshyn, S. E. Zatorskiai; **$15.00** — D. V. Pliskevičiai; **$10.00** — E. B. Barisai, kun. K. Šimaitis, M. Šilinskas, O. G. Vindašiai. Iš viso — $471.00.

Nuoširdus ačiū. **E. Pakauskienė,** įgaliotinė

PADĖKA

Mieliems tautiečiams, lankiusiems mane ligoninėje, siuntusiems man gėles ir "Get Well" korteles, prisiminusiems maldoje ir kitaip mane moraliai stiprinusiem po sunkios operacijos ligoninėje ir sveikstant namuose, nuoširdžiai dėkoju. **Balys Balaišis**

Ottawa, Ontario

GAVĖNIOS SUSIKAUPIMUI Verbų savaitgalyje buvo atvykęs kun. Pr. Gaida iš Toronto-Mississaugos. Verbų sekmadienį jis atnašavo Mišias ir pasakė šventei pritaikytą pamokslą. Pamaldose dalyvavo apie 70 tautiečių. Giedojo "Ramunėlės", vadovaujamos R. Kličienės. Po pamaldų visi susirinkusieji dalyvavo suneštinėse vaišėse lenkų parapijos salėje ir turėjo gražią progą pabendrauti. Tokias pamaldas lietuviams laiko kartą į mėnesį vietinis kapelionas kun. dr. V. Skilandžiūnas. Verbų savaitgaliui jis buvo išvykęs Montrealin, kur Šv. Kazimiero šventovėje vedė rekolekcijas.

BALTIEČIŲ VAKARAS parlamento rūmuose, turėjęs įvykti vasario mėnesį, dėl Kanados biudžeto paskelbimo numatytą dieną buvo atidėtas. Jis bus balandžio 24, ketvirtadienį. Jo paruošimui daug darbuojasi inž. J. V. Danys.

ŠEŠTADIENINĖ MOKYKLA, vadovaujama mokytojos A. Paškevičienės, sėkmingai veikia. Šiais metais jai sueina 35 metai. Ta proga mokykla išleis sukaktuvinį leidinį, kuriame bus apžvelgti mokyklos darbai ir darbuotojai. Šiuo metu mokykloje yra 11 mokinių. Valdinė švietimo vadyba nutraukė pašalpą šiai mokyklai dėl per mažo mokinių skaičiaus. **Kor.**

Atlanta, Georgia

LIETUVIŲ KOLONIJA auga, vis daugiau lietuvių atsikelia iš didesnių šiaurinių miestų. Čia klimatas yra šiltesnis ir pragyvenimas pigesnis. Atlanta su apylinkėm turi apie du milijonus žmonių. Daugybę tautų, kurių tarpe ir mes keliam Lietuvos vardą. Tikime, kad netrukus daugiau lietuvių atvažiuos ir mes galėsime įsteigti lietuvišką šeštadieninę mokyklą. Mes turime šeimų, kurios yra mišrios. Lietuvių kalba jose yra pamiršta, bet lietuviškas nuoširdumas dvelkia, ir Lietuvos vardas joms yra labai brangus.

Prieš keletą metų įsteigėm Lietuvių Bendruomenės apylinkę, kuri priklauso St. Petersburg, Fla., apskričiai. Susirenkam apie penkis kartus į metus. Moterys suneša maisto, padraugaujam. Kiekvienas susirinkimas yra taip pat Lietuvos kultūros puoselėjimas ir pavergtos Lietuvos prisiminimas.

Balandžio 12 d. pas mus atvyks iš Ročesterio lietuvių tautinių šokių grupė "Žilvinas". Tą dieną mes organizuojame lietuviškus pietus, tautinių šokių valandą ir šokius visiems.

Jeigu pasiseks, bandysime atsikviesti lietuviškų talentų ir daugiau. Taip pat norim suburti visus lietuvius. Tad jeigu kas Atlantos apylinkėse gevanat ir norėtumėt su lietuviais ir jų svečiais pabuvoti, skambinkinte: Roma Česonis 998-5691 arba Evaldas Kazlauskas 981-4838. **Kor.**

Calgary, Alberta

VERBŲ SEKMADIENĮ atvykęs kun. K. Kaknevičius St. Ann šventovėje atlaikė Mišias ir pasakė rekolekcinį gavėnios pamokslą apie atgailos svarbą. Po pamaldų parapijos salėje buvo bendra suneštinė vakarienė. KLB Kalgario apylinkės pirm. A. Vyšniauskas supažindino svečią su Kalgario apylinkės lietuviais. Po pietų buvo rodomos garsinėje vaizdajuostėje įrekorduotas šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties iškilmės Romoje. Filmas visiems padarė didelį įspūdį, nes matė ir girdėjo popiežių Joną-Paulių II lietuviškai guodžiantį ir raginantį lietuvius išlikti ištikimais savo tikėjimui visame pasaulyje ir savoje tėvynėje.

Po filmo vaikučiai buvo apdovanoti Velykų senelės (V. Grigienės) saldumynais. Jauniesiems tai buvo labai didelė atsimintina pramoga. Kalgario apylinkės pirmininkas dėkojo visoms ir visiems, prisidėjusiems prie organizuoto religinio parengimo, ypač T. Janel ir K. Dubausko šeimai už materialinę paramą ir kunigo globojimą. **Kor.**

KLB Hamiltono apylinkės pirm. BERNARDAS MAČYS kalba per "Gintarinių aidų" programą Vasario 16 proga. Ši programa transliuojama iš McMasterio universiteto radijo stoties, kurią išlaiko studentų unija ir un-to administracija. Programa jau 7 metai girdima kiekvieną sekmadienį 2 v. p.p. banga 93,3 iš CFMH-FM stoties. Lietuviškai programai vadovauja L. STUNGEVIČIENĖ, talkinama jaunosios kartos tautiečių

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

JAV LB Las Vegas apylinkė Nevadoje įsteigta Vasario 16 minėjime, surengtame golfininkų klube "Showboat Country". Minėjiman buvo pakviestas Baltuosiuose rūmuose dirbantis Linas Kojelis, kalbėjęs tema "Amerikos lietuvių veiklos uždaviniai dabartinėje užsienio politikos eigoje". Golfininkų klubui jis atvežė prez. R. Reagano dovanėlę — sidabrinį padėklą. LB Vakarų apygardos pirm. Angelė Nelsienė klubui pasiūlė tapti LB Las Vegas apylinke, turėsiančia apie 70 narių iš mišrių šeimų. Jų susirinkimai bus rengiami kas mėnesį, pasikviečiant visuomenines, kultūrines ir menines jėgas iš Los Angeles.

Lietuvių fronto bičiuliai savo poilsio ir studijų savaitę surengs 1986 m. rugpjūčio 3-10 d.d. Dainavos stovyklavietėje. Kviečiami dalyvauti visi bičiuliai ir jų svečiai. Registruotis, pridedant $10 registracijos mokestį nuo šeimos, kviečia LFB centro valdybos iždininkas Jonas Vasaris, 979 Proehl Dr., Barberton, Ohio 44203, USA. Tel. (216) 644-7411.

SLA (Susivienijimas lietuvių Amerikoje) šiemet minės savo veiklos šimto metų sukaktį. Šimtmečiui skirtas SLA seimas įvyks birželio 30 — liepos 3 d.d. Čikagoje, "Essex" viešbutyje. Planuojami ne tik posėdžiai, bet ir kiti šiam neeiliniam įvykiui skirti renginiai. Rengėjų komiteto pirmininku išrinktas Petras Vilkelis. Talkon įsijungė V. Kasniūnas, T. Blinstrubas, E. Čižauskienė ir daug kitų čikagiečių. Numatomas plačios apimties SLA sukakčiai skirtas leidinys.

Brazilija

Vasario 16 minėjimas Sao Paule šiemet buvo susietas su Šv. Juozapo šventovės penkiasdešimtmečiu V. Zelinoje ir vysk. Pauliaus Baltakio, OFM, apsilankymu. Minėjimas vasario 16 d. buvo pradėtas iškilmingomis pamaldomis Šv. Juozapo šventovėje, kurią prieš 50 metų pastatė kun. Benediktas Sugintas, miręs Čikagoje 1972 m. balandžio 20 d. Mišias su vysk. P. Baltakiu, OFM, koncelebravo — dabartinis šios parapijos klebonas kun. J. Šeškevičius, prel. P. Ragažinskas, kun. A. Milius, kun. A. Gaidys, SJ, ir kun. P. Gavėnas, SDB. Giedojo jungtinis Šv. Juozapo ir Šv. Kazimiero parapijų choras, vadovaujamas Viktoro Tatarūno. Savo pamoksle vysk. P. Baltakis, OFM, ragino budriai vengti pinklių, tikėti Kristaus kančia ir meile, kuri visus jungia su Dievu. Po pamaldų jų dalyviai aplankė aikštėje prie Šv. Juozapo šventovės pastatytą Lietuvos laisvės paminklą, prie jo trispalvių gėlių vainiką padėjo vysk. P. Baltakis, OFM. Oficialioji minėjimo dalis įvyko seselių pranciškiečių salėje. Programą atliko L. Banytės vadovaujamas jaunimo choras "Volungė", mažųjų šokėjų grupė "Ratukas", "Rūtelė" ir "Nemuno" ansamblis su savo vadove S. Bendoraityte-Machado.

Rekolekcijas Sao Paulo lietuviams vasario 21-23 d.d. "Lituanikos" stovyklavietėje suorganizavo Šv. Juozapo parapijos klebonas kun. J. Šeškevičius. Organizatoriui talkino du kiti pamokslininkai — vysk. P. Baltakis, OFM, ir kun. P. Gavėnas, SDB. Vysk. P. Baltakis kalbėjo tema "Žmogaus svarba Dievo planuose", kun. J. Šeškevičius — "Pasauliečių pareigos Katalikų Bendrijoje", kun. P. Gavėnas, SDB — apie artėjančią Lietuvos krikšto 600 metų sukaktį ir šiemet paskelbtus dvasinio atsinaujinimo metus. Vysk. P. Baltakis, OFM, supažindino su planuojamais šios sukakties minėjimais JAV, Kanadoje ir Europoje. Jis taipgi suteikė Sutvirtinimo sakramentą dviem lietuvių jaunuoliam, pašventino "Lituanikoje" pastatytą lietuviško stiliaus klėtelę, kuri yra skirta organizuojamam lietuvių archyvui. Vysk. P. Baltakis, OFM, vasario 26-28 d.d aplankė Rio de Janeiro ir apylinkių lietuvius. Kovo 1 d. jį priėmė kardinolas Dom Paulo Arns, Sao Paulo arkivyskupas. Jis džiaugėsi, kad ir lietuviai susilaukė savo vyskupo. Pokalbyje buvo paliesta Lietuvos krikšto 600 metų sukaktis. Šia proga kardinolas Dom Paulo Arns sutiko laikyti iškilmingas Mišias Sao Paulo katedroje 1987 m. birželio 14 d. Sukakties šventėje dalyvaus visos Sao Paule veikiančios lietuvių organizacijos ir meniniai vienetai. Šventovės koordinavimu rūpinsis kun. P. Gavėnas, SDB. Kovo 4 d. vysk. P. Baltakis, OFM, buvo palydėtas orauostin skrydžiui pas Montevideo lietuvius Urugvajuje.

Australija

Lietuvių jaunimo sąjungos Sydnėjaus skyrius vasario 23 d. Lietuvių namuose surengė popietę "Mano kanklės paauksuotos". Popietei panaudotas Lietuvos liaudies buities muziejaus klojimo teatro įrašas. Tokio pavadinimo spektaklį ten pernai vasarą paruošė P. Mataitis, panaudodamas Prienų rajono Skriaudžių apylinkėje surinktą etnografinę medžiagą. Apie klojimo teatrų laikus kalbėjo iš Melburno atvykusi Alena Karazijienė, Kęstutis Ankus per garsintuvus grojo įrašo muziką. Dainų tekstas iš anksto buvo išdalintas, į jas galėjo įsijungti ir popietės dalyviai. Spektaklį "Mano kanklės paauksuotos" garso juostelėn įsirašė Rumšiškėse viešėjusi A. Karazijienė. Popietei trūko tik skaidrių su Lietuvos vaizdais.

Vasario 16 proga priėmimą svečiams Melburno Lietuvių namuose jau ištisą dešimtmetį kasmet surengia ALB apylinkės valdyba. Šiemet priėmimas įvyko vasario 14 d. Svečius sutiko ir aptarnavo jaunimas. Mergaitės juos vaišino gaiva ir užkandėliais. Visus pasveikino ir trumpą žodį apie Lietuvą tarė programai vadovavęs studentas Andrius Vaitiekūnas. Apie dabartines Lietuvos kančias ir jos laisvės siekius kalbėjo ALB apylinkės valdybos pirm. Ričardas Šemetas. Svečių vardu prabilo Melburno arkiv. Francis Little, Australijos ministeriui pirmininkui atstovavęs senatorius Barne Cooney. Opozicijos sveikinimus perdavė Australijos parlamento narys R. Halversonas. Sveikintoją R. Pescottą buvo atsiuntusi ir opozicinė liberalų partija Viktorijos valstijoje. Visi kalbėtojai buvo gerai susipažinę su Lietuvos istorija, jos dabartine okupacija, už laisvę vedama kova.

Britanija

VLIKo pirm. dr. Kazys Bobelis lankėsi Londone ir su DBLS veikėju Z. Juru aptarė š. m. lapkričio mėnesį Londone įvyksiantį VLIKo seimą, susietą su Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija Vienoje. Iš Londono jis buvo nuvykęs ir į kitus Europos centrus. Paryžiuje turėjo pasitarimus su prof. J. Baltrušaičiu ir Ričardu Bačkiu. Juose buvo paliesta Prancūzijos užsienio reikalų politika Baltijos šalių klausimu, Prancūzijos lietuvių įjungimas į VLIKo veiklą. Dr. K. Bobelis taipgi susitiko su VLIKo atstovu inž. A. Venskumi. Kai Vienoje lapkričio 4 d. prasidės Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencija, ten bus organizuojamos baltiečių demonstracijos, kurioms pagrindinį kalbėtoją pažadėjo surasti ryšius su Europos parlamentu turintis inž. A. Venskus. Tą pačią temą dr. K. Bobelis Zueriche aptarė su Algiu Klimaičiu. Jam buvo pavesta Vienoje suorganizuoti Baltiečių inforamcijos biurą, pradėsiantį veikti š. m. spalio 1 d. Apie konferenciją Vienoje dr. K. Bobelis kalbėjo ir Miunchene, susitikęs su Laisvųjų pasaulio latvių sąjungos atstovu Gunaru Meierovics. Pokalbiuose apgailestauta staigi latvio J. Kadelio mirtis. Velionis glaudžiai bendradarbiavo su lietuviais Europos saugumo peržiūros konferencijoje Madride ir 1985 m. vasaros renginiuose Skandinavijoje.

Italija

Popiežiškoji Šv. Kazimiero kolegija Romoje jo vardo šventę paminėjo iškilmingomis pamaldomis kolegijos svečių namų koplyčioje. Kolegijos rektorius prel. Algimantas Bartkus Mišias koncelebravo su penkiolika kunigų. Savo pamoksle apie šv. Kazimierą kalbėjo kun. prof. dr. Paulius Rabikauskas, SJ. Pamaldose ir po jų surengtose vaišėse dalyvavo Romos lietuviai, kurių eilėse buvo arkiv. Paulius Marcinkus, Vatikano viešųjų reikalų tarybos vicesekr. prel. Audrys Bačkis, jėzuitų, marijonų ir saleziečių vienuolijų atstovai. Šv. Kazimiero šventės proga kolegiją pasveikino Jonas-Paulius II, suteikdamas apaštalinį palaiminimą ir atsiųsdamas simbolinę dovaną.

Vokietija

Kapuciną kun. Alfonsą Bernatonį, Vasario 16 gimnazijos kuratorijos pirmininką, 1985 m. gruodžio mėnesį Dieburge ištiko širdies priepuolis. Keturias savaites jis gydėsi ligoninėje, o vėliau — iki vasario vidurio Kneipo sanatorijoje. Ligonis sveiksta pamažu.

"AUDRA" TRAVEL CORPORATION 1986

KELIONĖS Į LIETUVĄ IR KITAS ŠALIS — AUDRA TRAVEL — PASAULIO

Įdomios kelionės į LIETUVĄ,
pigiausia kaina tik $1,400.00!!! Kelionių ilgis nuo 7 iki 23 dienų. Ilgiausias laikas Lietuvoje – 11 dienų!!!
Į kelionių kainas įskaityta skridimai patogiomis oro linijomis, aplankant gražiausius Europos miestus; viešbučiai, transportas, maistas, ekskursijos bei kiti patarnavimai. **Išvykimo datos:**

Gegužės 13	**Liepos 10**	**Rugsėjo 3,**	**Kviečiame**
Gegužės 28	**Liepos 16,**	**Spalio 2,**	**teirautis**
Liepos 3	**Rugpjūčio 14**	**Gruodžio 26**	**smulkesnių informacijų**

GERIAUSIOS ATSOSTOGOS KANADOJE "EXPO 86"!!!
Rugpjūčio 8 d. organizuojama aštuonių dienų ekskursija į šį nepakartojamą renginį. **KELIONĖS KAINA: $836.00** įskaitant skridimus iš Toronto ir atgal, viešbučius, 3 dienų pasą į "EXPO 86", spalvotą informacijos knygą, nuotaikingus pietus pramoginiame laive, 2 dienų kelionę autobusu, lydimą patyrusio vadovo, aplankant gražiausias Vakarų Kanados vietas. Norintiems vykti į "Expo 86" kitomis datomis galime pasiūlyti įvairių įdomių maršrutų. Viso pasaulio dėmesys nukreiptas į "EXPO 86", tad vietų skaičius ribotas. *Skubėkite užsisakyti vietas **dabar!***

Mūsų biuras:
- Pageidaujantiems paruošia individualias keliones į Lietuvą ir į kitas pasaulio šalis.
- Žiemos metu specializuojasi kelionėse į Pietų Ameriką, Karibų salas, Havajus bei kitur.
- Sutvarko vizas bei dokumentus iškvietimams.
- Priima užsakymus vertimams į kitas kalbas.
- Tarpininkauja suteikiant giminėms Lietuvoje labai naudingą finansinę paramą, nuperkant dovanas, automobilius, tvarkant palikimus.

Visais atvejais garantuojamas sąžiningas ir konfidencialus patarnavimas.

Smulkesnes informacijas teikia
AUDRONĖ, JŪRATĖ ir kiti darbuotojai adresu:
1576 Bloor St. West, Toronto, Ontario, Canada, M6P 1A4
(Priešais Lietuvių namus)
Tel. (416) 532-8772 arba **(416) 537-3060** **Telex 06-986766 TOR**
Kelionių įstaigos registracijos numeris — 2159872
KELIAUTOJŲ DĖMESIUI: dėl kelionių ir įmokėjimo garantijos bei saugumo patariame kreiptis tik į oficialiai registruotus kelionių biurus.

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel. 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

HAMILTONO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS "TALKA"

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 10 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 10 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais — nuo 10 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais — nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Liepos-rugpjūčio mėn. uždaryta.

AKTYVAI PER 23 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		IMAME UŽ:	
indėlius (P.C.A.)	5%	nekiln. turto pask.	12%
santaupas	7½%	asmenines paskolas	13½%
kasdienines palūkanas už santaupas	7%	*Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.*	
term. indėlius 1 m.	10%	*Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki $2.000.*	
term. indėlius 3 m.	10¼%		
reg. pensijų fondo	9%		
90 dienų indėlius (minimum $5.000)	9½%	*Nemokama asmeninių paskolų drauda iki $25.000.*	
Reg. pensijų 1 m.	10%		

Moksleiviai ateitininkai 1986 metų žiemos kursuose Dainavos stovyklavietėje. Viduryje — kun. J. VAIŠNYS, SJ, talkinęs kursams ir ėjęs kapeliono pareigas Nuotr. Lino Daukšos

JAUNIMO ŽIBURIAI

Redaguoja Rūta Girdauskaitė

Žiemos kursai Dainavoje

Arba įspūdžiai naujo kilimo, mačiusio ir patyrusio daug žygiuojančių kojų

1985 m. pavasarį aš, naujas rudas kilimas, buvau atvežtas, išristas ir paliktas Baltuosiuose Dainavos rūmų koridoriuose. Gan patogiai įsitaisiau, kol pradėjo įvairiausių dydžių kojos trypti mane vasaros metu. Rugsėjo mėnesį pasidarė žymiai tykiau, ir be pridėto svorio aš galėjau giliai atsidusti iki sekančios vasaros (bent aš taip maniau)...

Gruodžio 26 d., tuoj po Kalėdų (jas turėjau atšvęsti be šeimos), vėl pradėjo trypti mane gan didelės kojos. Iki vakaro jau susidarė 25 poros kojų. Klausydamas supratau, kad čia atvyko moksleiviai ateitininkai į įdeologinius žiemos kursus. Iš salės pasigirdo juokas ir žaidimų triukšmas. Supratau (esu pats truputį išsilavinęs), kad tai buvo vakaras, skirtas susipažinimui. Išklausęs "Kaip grįžtančius namo paukščius" giesmės žodžius ir kursantų pasikalbėjimus einant jiems į kambarius miegoti, pradėjau domėtis, kaip šie kursai pavyks.

Penktadienio rytą visi gan anksti perėjo per mane ir nuėjo į šv. Mišias (vėliau sužinojau, kad taip bus kas rytą). Ši pirma kursų diena buvo skirta visuomeniškumo temai. Supratau, kad šiuose kursuose kasdien bus nagrinėjamas vis kitoks ateitininkų principas. Išgirdau iš vieno štabo nario, kad tai pirmi metai taip vykdomi kursai. Tai matote nori atnaujinti kun. Ylos kursų gaires.

Visuomeniškumo tema kalbėjo iš ryto ir po pietų dr. Katiliūtė-Boydstunienė. Kiek išgirdau pro uždarytas duris, kad kursantai tą dieną žvelgė į save, nes visuomenė susidaro iš atskirų asmenų. Norint atnaujinti visuomenę (įgyvendinant ateitininkų šūkį "Visa atnaujinti Kristuje"), reikia pirmiausia save atnaujinti. Penktadienio vakarą visi atidžiai žiūrėjo filmą "It's a Wonderful Life".

Šeštadienio rytą pajutau dvi naujas poras kojų, kurios buvo p. Barzduko ir Sauliaus Čyvo — šios dienos paskaitininkų tautiškumo tema. Vakare kursantai ruošė vaidinimus kursų temomis ir baigė linksmai dainuodami stovyklines dainas.

Sekančią dieną, atsibudęs prieš visus kitus, spėliojau, koks principas šią dieną bus svarstomas. Negalėjau sužinoti iki po pietų, nes iš ryto vyko 1985 m. MAS suvažiavimas. Kai paskaitas skaitė dr. Katiliūtė-Boydstunienė ir kun. J. Vaišnys, tai supratau, kad buvo gvildenamas inteligentiškumo principas (turėjo atvykti dr. Vaišnienė, bet dėl nenumatytų kliūčių negalėjo). Kursantai vakare kūrė paskaitų temomis plakatus ir žaidė "Koks prots".

Pirmadienio diena sudarė man, naujam rudam kilimui, daugiau sunkumų. Iš ryto atvyko Rasa Paskočimienė su šeimyniškumo principo paskaita, po pietų — p. Polikaitis, p. Udrienė ir dr. Vygantas. Jie kalbėjo šio principo tema. Tai keturios naujos poros kojų! Laimei, šis vakaras buvo susikaupimo , ir visi rimtai nusiteikę pasiliko salėje.

Skaičiuodamas principus ir sugalvojęs, kad liko tik vienas, supratau, jog tai reiškė paskutinę kursų dieną. Apie Katalikiškumo principą kalbėjo dr. Vygantas ir kun. Vaišnys. Po paskutinių įdomių paskaitų man buvo sunkiausia. Ištisai visi ant manęs lipo, besiruošdami iškilmingai vakarienei, talentų vakarui, kursų uždarymui ir Naujų metų sutikimui.

Sekantį rytą teko atsisveikinti su 25 porom kojų, kurios paliko baltai užklotą Dainavą ir grįžo į Čikagą, Klivlandą, Detroitą, Hamiltoną, Los Angeles ir Torontą. Jei aš neklystu (esu tik kilimas), visos išvažiavo su naudingais ir maloniais įspūdžiais bei prisiminimais.

Dėkoju štabui — dr. Katiliūtei-Boydstunienei, kun. Vaišniui, Edmundui ir Rūtai Salikliams, Dariui ir Audriui Polikaičiams, Vėjui Liulevičiui, Mariui Gražuliui ir Vidui Neverauskui, kad pasirūpino mano išvalymu prieš paliekant mane. Nors ir vėl gaunu progą giliai atsidusti, tikiuosi, kad nebus per daug ilgu ir tylu man vienam, rudam kilimui, Baltuosiuose Dainavos rūmų koridoriuose.

Garbė Kristui!

Jūsų Kilimas

Lituanistiniai kursai Adelaidėje

1985 metais lituanistinius kursus baigė trys šaunios merginos — Anita Baltutytė, Lina Jablonskytė ir Birutė Stalbaitė. Visos trys išlaikė taip pat valstybinius lietuvių kalbos egzaminus. Jų brandos atestatuose lietuvių kalba yra geriausias pažymys, nes studentės surinko 97/100 ir 98/100 taškų! Nors į lituanistinius kursus atėjo baigusios savaitgalines ALB ir Šv. Kazimiero mokyklas, bet per trejus metus — 10, 11 ir 12 klasėse dar teko smarkiai pasitempti.

Gramatikos, literatūros ir istorijos mokėsi visose klasėse. Nors gramatikos pamokos nėra labai populiarios, bet Valdas Statnickas, Adelaidės bendruomenės garbės narys, prityręs lietuvių kalbos mokytojas ir ilgametis ALB savaitgalinės mokyklos vedėjas, mokėjo ir jas sumaniai paįvairinti. Literatūros ir istorijos mokėsi pas Isoldą I. Davis. Per trejus metus daug ko jos dar išmoko. Todėl ir darbo rezultatai tokie patenkinantys!

Anita Baltutytė laimėjo Adelaidės lietuvių sąjungos premiją, o Lina Jablonskytė — Pulgio Andriušio ir Australijos lietuvių fondo premijas Pietų Australijoje. Mokytojai džiaugėsi studenčių uolumu ir puikiais pažymiais. Džiaugėsi taip pat tėvų pritarimu. O daugiausia širdį nudžiugino jų pasiryžimas dar vienerius metus pasimokyti Vasario 16-tos gimnazijoje!

Anita, Lina ir Birutė yra pareigingos, susipratusios Australijos lietuvaitės. Mokytojų paragintos, jos pradėjo rašyti straipsnelius į "Mūsų pastogę". Tai yra puiki pradžia. Manome, kad Vasario 16-tos gimnazijoje joms tikrai paskatinimų netruks ir toliau talkinti laikraščiams. Su įdomumu skaitėme buvusių Adelaidės Lituanistinių kursų mokinių — D. Baltutytės, L. Pociaus ir sydnėjiškės Cox'aitės straipsnelius spaudoje!

Merginos žadėjo ne tik aplankyti Europos kraštus, bet, jei būtų proga, apsilankyti ir Lietuvoje. Tad jų akiratis žymiai praplatės, ir jos geriau supras vyresniųjų pastangas išlaikyti lietuvybę išeivijoje bei darbuotis pavergtos tėvynės labui. Tikėkimės, kad sugrįžusios ir jos įsitrauks į bendrą darbą.

I. I. Davis,
lituanistinių kursų vedėja

Lituanistinių kursų abiturientės, sėkmingai išlaikiusios valstybinius lietuvių kalbos egzaminus Pietų Australijoje 1985 m. Iš kairės: ANITA BALUTYTĖ, LINA JABLONSKYTĖ, BIRUTĖ STALBAITĖ Nuotr. A. Bulio

Anksčiau abejojom, dabar didžiuojamės

Prisimenant Taikos ir laisvės žygį Baltijos jūroje

Neseniai skaičiau iš Lietuvos pogrindžio straipsnį, paskelbtą prieš maždaug metus laiko. Jis buvo parašytas Lietuvos jaunimo sąjungos valdybos. Buvo daug įvairių temų paminėta. Viena jų buvo Taikos ir laisvės ryžto žygis.

"Visi kalbėjusieji (susirinkime) vieningai sveikino drąsią ir vertingą užsienio pabaltiečių jaunimo iniciatyvą — planuojamą Taikos ir laisvės ryžto žygį Baltijos jūra. Šis renginys — didžiulė moralinė parama už nacionalinę nepriklausomybę, žmogaus teises kovojantiems Latvijos, Lietuvos, Estijos žmonėms, pagaliau ir deramas propagandinis atsakas Maskvoje ruošiamam vadinamajam XII-jam Pasaulio jaunimo ir studentų festivaliui... Visi suprantame, kad tik kompleksinė veikla gali susilaukti plataus rezonanso atkreipti visuomenės dėmesį į Pabaltijo reikalus".

Šis pasisakymas mane labai pradžiugino. Pagaliau man atrodė, kad abu svarbiausi Laisvės žygio tikslai buvo pasiekti. Mes pajėgėm su nepaprastu pasisekimu patraukti pasaulinės spaudos dėmesį. Taip pat mūsų balsai buvo gana stiprūs ir pasiekė jaunimą net okupuotoje Lietuvoje. Svarbiausia, jie ne tik mus išgirdo, bet ir su dideliu entuziazmu mus rėmė.

Man teko ne tik dalyvauti, bet ir prisidėti prie organizavimo šio svarbaus įvykio. Pirmą kartą apie visą šį reikalą išgirdau 1984 m. lapkričio gale. PLJS pirmininkas Gintaras Grušas mane paprašė skleisti informaciją tiktai Kanadoje. Iki 1985 m. sausio mėnesio vyko Laisvės žygio ruoša. Maris Graudens (latvis) ir Gintaras Grušas prašė organizacijas finansinės paramos, mėgino surasti kapitoną, kuris sutiktų savo laivu visus dalyvius vežioti ir t.t.

Sausio gale iš lietuvių pusės viskas pradėjo greitai keistis. Pradėjau gauti informacijų tiesiai iš latvių ir mėginau skleisti jas lietuvių tarpe ne tik Kanadoje, bet ir Europoje, JAV, Pietų Amerikoje, nes pastebėjau, kad iš lietuvių pusės niekas nejudėjo. Informacijos ir registracijos lapelius išsiunčiau kiekvienam jaunuoliui, esančiame KLJS valdybos sąraše (maždaug 300), vieno gerai žinomo Toronto jaunimo choro nariams ir kitų kolonijų jaunimo atstovams. Informacija buvo paskelbta "Pasaulio lietuvio" žurnale, PLJS ir KLJS žiniaraščiuose ir "Tėviškės žiburiuose". Taip pat buvo iškabinti plakatai prie kiekvieno bankelio įėjimo.

Tačiau atsiliepimas buvo labai menkas. Pradėjau rinkti lėšas paremti jaunuoliams, kurie be jų nebūtų galėję dalyvauti. Visuomenė į šį reikalą dosniai atsiliepė. Tuomet buvo "Tėviškės žiburiuose" išspausdinti straipsniai, raginantys lietuvius dalyvauti ir pasinaudoti finansine parama. Ja pasinaudojo iš Toronto tik du asmenys. Didelė lėšų dalis buvo tuomet išdalinta visame pasaulyje lietuviams, kurie norėjo šiame renginyje dalyvauti.

Kodėl tai padariau? Gegužės pradžioje (3 mėnesius prieš žygį) buvo tik maža saujelė asmenų, kurie buvo užsiregistravę dalyvauti. Atrodė, kad lietuvių beveik visai nebus. Dauguma žmonių, kurie dalyvavo su mūsų parama, buvo iš Europos. Jie į šį reikalą labai entuziastiškai žiūrėjo ir su dideliu noru dalyvavo.

Liepos 25 d., kai sulipo visi dalyviai į "Baltic Star" laivą, buvo 198 latviai, 51 estas, 52 lietuviai ir 70 užsienio korespondentų... 52 lietuviai ir 70 korespondentų. Atrodo, kad spauda labiau domėjosi šiuo įvykiu, negu patys lietuviai!

Vis iškyla tas pats klausimas: kodėl lietuvių dalyvių skaičius buvo toks mažas? Atsakymas labai paprastas: šis Laisvės žygis buvo gana plačiai skelbtas, buvo pinigų, bet nei pavieniai žmonės, nei organizacijos visiškai nesidomėjo. Be to, buvo neigiamų pareiškimų prieš žygį lietuviškoje spaudoje. Būtų labai naudinga pasistengti visiems, kad ši situacija vėl nepasikartotų, kai tokio plataus ir svarbaus masto renginys vėl būtų ruošiamas.

Baigdama norėčiau pridėti dar vieną pastabą: sekantį kartą, kai norėsim žiūrėti į latvius kaip silpnesnę koloniją, neužmirškim, kad šiame svarbiame ir labai sėkmingame renginyje lietuviai buvo abejingi, ir mūsų broliai latviai mus išnešė.

Jūratė Uleckaitė

Užsakykite "TĖVIŠKĖS ŽIBURIUS" kaip dovaną jaunavedžiams, studentams, mokslus baigusiems, jauniems profesionalams, naujakuriams, vienišiems tautiečiams. Metinė prenumerata naujam skaitytojui — $15.00, JAV-se — $15.00 amerikietiškų. Reguliari prenumerata — $20.00, JAV-se — $20.00 amerikietiškų.

Moksleivių ateitininkų žiemos kursai Dainavos stovyklavietėje 1986 m. Tarp kursantų matyti ir kun. J. VAIŠNYS, SJ Nuotr. Lino Daukšos

Lietuvoje apsilankius

Gaila,
kad nemoku
žodžių,
tau artimų.

Turiu
dovanoti
tau
lelijos žiedą,

Kad matytum,
koks
gyvenimas trapus.

Valakampiuose

Ar žinai kas įvyko,
Neries pakrantėmis
Bebraidžiojant?

Juk, atsimeni,
Paskendo mūsų juokas,
Kvapiam pušyno šlamesy.

Pajutai, netikėtai,
Kad ne vienas
Tu verki.

Orauostyje

Būčiau atsisakius visko
Dėl konvalijų ir rūtų,
Bet pro ašaras
Nespėjau pasakyt.

Liko tik svajoti,
Vandenynus keikti,
Mintimis Tave lankyt.

Gegutė

Torontiečiai moksleivių ateitininkų žiemos kursuose Dainavos stovyklavietėje 1985 m. gruodžio 26 — 1986 m. sausio 1 d. Nuotr. L. P. Daukšos

Aplankėm latvių gimnaziją

Aštuoni mokiniai ir mokytojai iš Vasario 16 gimnazijos išvyko į Miunsterį iš mažojo Hiuttenfeldo 1985 m. lapkričio 17 d. dalyvauti latvių gimnazijos politiniame seminare. Tie aštuoni buvo: Laima Sidrytė, Vainis Aleksa (mokytojas), Linas Pocius, Jonas Lipšys, Danius Kezminas, Rasa Raišytė, Dalia Navickaitė ir Viltis Janutaitė. Mus labai maloniai priėmė "Minsteres latviešu gimnazija", ir jaunimas tuoj pat aprodė mums miestą.

Pirmadienį prasidėjo seminaras. Tą rytą lietuviai, latviai ir estai susirinko lauke, kur buvo visų šalių vėliavų pakėlimas. Sugiedoję latvių himną, visi pradėjo rinktis salėje.

Seminaras vyko anglų kalba. Pirmasis kalbėtojas buvo latvis Imman Gross. Jis kalbėjo aie BATUNą — "Baltic Appeal to the United Nations". BATUN yra organizacija, kuri bando sujungti baltiečius Europoje bendram darbui.

Antra kalbėtoja buvo Jolanda Vaičaitytė-Goutt. Ji kalbėjo apie Gorbačiovą, kuris buvo apsilankęs Paryžiuje. Gorbačiovui būnant Paryžiuje, įvyko didelės demonstracijos prieš Sovietų Sąjungą. Nors prancūzų valdžia uždraudė, visdėlto dalyvių buvo nemažai. Apie keturi tūkstančiai dalyvavo demonstracijoje — ne vien baltiečiai, bet ir kitos tautos.

Trečia kalbėtoja buvo Rasa Raišytė, kuri papasakojo apie lietuvių gimnaziją, jos taisykles, bendravimą tarp mokinių. Po jos kalbos įvyko bendros diskusijos. Buvo palyginti skirtumai tarp latvių ir lietuvių gimnazijų Vokietijoje.

Po pietų buvo kalba esto J. Estam apie estus išeivijoje. Jie, kaip ir latviai, buvo lyginami su lietuviais.

Po šios kalbos buvo penkios skirtingos darbo grupės. Viena grupė informavosi apie "Radio Free Europe". Jos planas buvo įrašyti latviškos muzikos ir latvių mokytojų bei mokinių pokalbius. Antra grupė rašė laiškus į Helsinkį, kad jeigu Šiaurės Europa būtų laisva nuo branduolinių ginklų zona, Lietuva, Latvija ir Estija turėtų būti jon įjungtos.

Antradienis buvo mūsų antra ir paskutinė diena. Kalbėjo vėl estas Estam apie dabartinę Estiją. Dauguma problemų, apie kurias jis kalbėjo, yra tos pačios ir Lietuvoje. Linas Pocius ir Laima Sidrytė kalbėjo apie lietuvius išeivijoje, minėdami jų kolonijas ir organizacijas. Vainis Aleksa papasakojo apie lietuvius Lietuvoje. Ypač įdomiai papasakojo apie "Kroniką", apie savo patyrimus Lietuvoje ir apie tenykštį jaunimą. Maurice Goutt ir jo žmona Jolanda kalbėjo apie Baltiečių namus Paryžiuje. Jų tikslas — jungti estus, lietuvius ir latvius Paryžiuje ir padėti baltiečiams, kurie neseniai išvyko iš Baltijos kraštų.

Pusantros valandos praleidom darbo grupėse, o septintą valandą buvo koncertas, kuriame Jolanda Vaičaitytė dainavo ir grojo gitara 45 minučių. Mes padainavom tris dainas ir turėjom konkursą su latviais: latviai dainavo vieną posmą dainos ir mes vieną ir t.t. Niekas nelaimėjo, nes po pusvalandžio užbaigėm — turėjom važiuoti atgal į savo gimnaziją. Pasakę sudiev visiems, tuoj pat išvažiavom, dalindamiesi savo įspūdžiais.

Latvių gimnazijoj pastebėjom porą dalykų: jaunimas visados kalba latviškai tarp savęs, yra daug daugiau vienybės tarp jaunimo. Jie yra daug veiklesni latvių gyvenime. Aš manau, kad jų gimnazija galėtų būti pavyzdžiu mums: mes turėtume stengtis kalbėti lietuviškai ir daugiau dalyvauti lietuviškoje veikloje.

Viltis Janutaitė,
Vasario 16 gimnazijos
mokinė, 11b klasė

Jaunimo veiklos žinios

• Š. m. kovo mėn. Toronte lankėsi Audronė Stepanienė iš Kanberos Australijoje. Ta proga įvyko pasitarimas artėjančio kongreso reikalais. Dalyvavo praėjusių kongresų dalyviai bei Jaunimo sąjungos darbuotojai.

• Dailininkai ypač jaunieji, kviečiami dalyvauti Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso dailės parodoje, kuri įvyks 1987-88 m. Australijoje. Kadangi kongreso finansinė našta didelė, bus prašoma, kad dailininkai patys padengtų savo darbų persiuntimo išlaidas ir, jei įmanoma, paaukotų savo kūrinių kongreso išlaidoms padengti. Susidomėję asmenys prašomi rašyti Faustui Sadauskui, 7 McKittrick Rd., Moorabbin, Victoria 3189, Australia.

• Henrikas Antanaitis, kongreso rengėjų komiteto pirmininkas, keliavo Europoje ir rado didelį susidomėjimą kongresu trečios ir ketvirtos kartos Skotijos lietuvių tarpe. Ten išgirdo pageidavimą, kad bent dalis kongreso programos vyktų anglų kalba.

• Kongreso lėšų komisija ruošiasi Australijoje surengti plataus masto loteriją, kurios pirmu laimikiu bus naujas automobilis — per $10.000 vertės. Panaudojami ir kiti būdai lėšom telkti. Platinamos plokštelės, vaizdajuostės, ruošiami baliai, kavinės bei kiti parengimai.

• D. Britanijos LJS-ga pasižymi veiklumu ir stipriu bendradarbiavimu su kitais baltiečiais. Algis Kuliukas, DBLJS-gos vicepirmininkas politiniams reikalams, padėjo suorganizuoti ir šiuomet eina vicepirmininko pareigas naujai įsteigtoje D. Britanijos baltiečių sąjungoje (Baltic Association of Great Britain).

• Devintame PLJS-gos žiniaraščio numeryje keliamas klausimas: "Ar reikia JAV atstovų sekančiame kongrese?" Klausimas keliamas todėl, kad per paskutiniuosius dvejus metus nėra buvę JAV LJS-gos veiklos ir jaunimas, atstovavęs JAV V PLJK-e, nesiteikė atstatyti JAV LJS. Šiai temai padiskutuoti PLJS šaukia suvažiavimą Vašingtone. Suvažiavimas įvyks 1986 m. liepos 11-13 d.d. INF.

Nelaimė, sujaudinusi išeivijos lietuvius

"TŽ" bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Kovo 10 d. vakare Vašingtono televizija ir radijo stotys trumpai pranešė žinią, kad tos dienos pavakaryje 16-oje gatvėje Vašingtone pravažiuojančio automobilio buvo sužeistas Lietuvos atstovas Vašingtone ir Lietuvos diplomatijos šefas dr. Stasys Bačkis, vasario 10 d. sulaukęs 80 metų amžiaus.

Ši nemaloni žinia greit pasiekė vietos lietuvius, ji buvo pranešta Čikagai, Torontui ir kitiems didesniems lietuvių telkiniams. Antradienio rytą ją paskelbė "Amerikos balso" Rytų Europos tarnybos.

Netrukus sužinota ir daugiau smulkmenų apie įvykusią nelaimę. Dr. S. Bačkis ėjo skersai gatvės iš pasiuntinybės rūmų, nešdamas laiškus į pašto dėžutę. Tai buvo pirmadienį, kovo 10, tarp 4 ir 5 v.p.p. Žengiant skersai gatvės užlėkė automobilis. Dr. S. Bačkis buvo partrenktas, tačiau sąmonės neprarado. Tuojau buvo nuvežtas į ligoninę, kurioje paaiškėjo, kad padėtis kritiška: žiauriai sulaužyta dešinioji koja, dešinysis šonas, sulaužyti keli šonkauliai, sulaužyta dešinioji ranka ir petys. Gydytojams pabijojus, kad ryšium su į plaučius įsmigusiais šonkauliais gali atsirasti kraujo, buvo įstatyti vamzdeliai ir todėl maždaug paros laikotarpyje ligonis negalėjo kalbėti. Iki ketvirtadienio kritiškoji sveikatos būklė praėjo, ligonis jau atsisėdo lovoje ir pirmą kartą gavo lengvo maisto, o penktadienį jau buvo išimtas iš ypatingos priežiūros skyriaus.

Įvykus nelaimei, iš Romos buvo iššauktas Bačkių sūnus prel. Audrius, kuris su savo motina Ona budėjo prie ligonio kritiškomis dienomis. Kol dar nebuvo atvykęs prel. Bačkis, nelaimės prislėgtą Oną Bačkienę į ligoninę vežiojo pasiuntinybės tarnautojas Cezaris Surdokas. Kadangi iš visur į pasiuntinybę plaukia dešimtys telefonų skambinimų, C. Surdokas, kiek galėdamas, informavo susirūpinusius dr. S. Bačkio sveikatos būklę. Į ligoninę ir pasiuntinybę plaukia gėlės ir laiškai su linkėjimais greitai pasveikti ir atgauti jėgas.

Sekmadienį, kovo 16, Latvių centre įvyko tradicinė Vašingtono skautų mugė. Ant audeklo su atitinkamu įrašu pasirašė apie 200 mugės dalyvių, linkėdami dr. Bačkiui atgauti sveikatą. Tą suvenyrą skaučių vadovės nuvežė į ligoninę.

Tos pačios dienos rytą į Amerikos katalikų šventovės kriptą susirinko didžiulis būrys sostinės Vašingtono, jo apylinkių ir Baltimorės lietuvių. Ten prel. Audris Bačkis atlaikė Mišias savo tėvelio sveikatos intencija. Mišios buvo palydėtos lietuviškomis giesmėmis. Daugelis Mišių dalyvių priėmė Komuniją, o Mišioms pasibaigus spaudė rankas nelaimės prislėgtai Lietuvos atstovo žmonai ir sūnui prel. Audriui Bačkiui, prašydami Lietuvos atstovui perduoti nuoširdžiausius linkėjimus pasveikti. Įdomu, kad šiuo nelaimingu momentu, tėvui gulint ligoninėje, prel. A. Bačkis sulaukė kunigystės 25 metų sukakties. Toji sukaktis buvo paminėta Mišių maldose. Ta proga jis gavo Šv. Tėvo sveikinimo telegramą iš Romos ir kitų aukštų Vatikano pareigūnų.

Kaziuko mugei baigiantis, į ją užsuko ir prel. A. Bačkis. Jūsų korespondentui teko trumpai su prelatu pasikalbėti. Trečiadienį, kovo 19, jis grįžo į Romą. Ten apie susidariusią padėtį painformavo pasiuntinybės patarėją Stasį Lozoraitį, kuris, tikimasi, atvyks į Vašingtoną. Tuo tarpu namiškių pagloboti iš Paryžiaus atvyko antrasis sūnus Ričardas Bačkis. Pasak prel. A. Bačkio, kai tėvelis bus išleistas iš ligoninės, būsią problemų, nes dėl sulaužytų pečių negalės vaikščioti su lazdomis, turės būti vežiojamas kėdėje. Pasiuntinybės rūmuose gyvenamieji butai įrengti III aukšte, keltuvo nėra, tad gali būti sunkiai išsprendžiamų problemų. Kadangi nelaimės metu galva nebuvo paliesta, dr. S. Bačkio protas ir atmintis puikiai veikia. Todėl tikėtina, kad jis vėl galės atlikti savo pareigas prie rašomojo stalo.

Generalinis Lietuvos konsulas A. SIMUTIS kalba generalinės Lietuvos konsulės J. DAUŽVARDIENĖS pagerbtuvėse Čikagoje, kur ji savo pareigas perdavė naujai paskirtam konsului V. KLEIZAI. Dešinėje — J. DAUŽVARDIENĖ, p. SAVICKIENĖ, ALTos pirmininkas T. BLINSTRUBAS

Mississaugos tautinių grupių dienos "Karassauga" rengiamos š. m. gegužės mėnesio 9 ir 10 d.d. Lietuvių paviljonas bus įrengtas Anapilio salėje. Nuotraukoje — rengėjų komitetas. Iš kairės: paviljonų koordinatorius filipinietis RICK TORRES, pirmininkas graikas SPIROS BASTAS, ryšininkas čekas MIKE JANECEK, sekretorė airė UNA BYRNE, iždininkas lietuvis VIKTORAS NARUŠIS, vicepirmininkas portugalas JACK ALMEIDA, vicepirmininkas sirietis CHARLES GANJA Nuotr. M. Janecek

Pabiros tarptautinėje spaudoje

Lenkijos pogrindyje yra leidžiama ne tik gausi periodinė spauda ir knygos, bet ir pašto ženklai. Juos perka filatelistai ir asmenys, norintieji paremti pogrindį. Šie ženklai yra klijuojami šalia oficialių pašto ženklų, o kartais ir jų vietoje. Paryžiuje leidžiamas rusų savaitraštis "Ruskaja Mysl" 1986 m. kovo 7 d. laidoje pranešė, kad Vroclave "Kovojantis solidarumas", tarp kitų, išleido pašto ženklą su Aušros Vartų Dievo Motinos paveikslu, kuriame lietuviškai ir lenkiškai įrašyta: "Švenčiausioji Aušros Vartų Dievo Motina — išmelsk laisvės ir nepriklausomybės Lietuvai".

Toje pačioje laidoje "RM" rašo, kad Permės konclageryje politkaliniams yra Pakuckas Jonas, įtariamas padėjęs Vl. Šakaliui pasitraukti į Vakarus; Leonas Stonkus, tarnavęs vokiečių kariuomenėje bei iš Italijos grįžęs "namo", ir kun. Sigitas Tamkevičius. Pastarasis yra valytojas stovyklos metalo apdirbimo dirbtuvėje ir vaikščioja apibandažuotas.

Krokuvos "Tygodnik Powszechny" 1986 m. kovo 9 d. laidoje rašo, kad Krokuvoje iškilmingomis pamaldomis buvo paminėta Jogailos krikšto, jo vainikavimo Lenkijos karaliumi ir vedybų su Jadvyga 600 metų sukaktis.

Maskvos "Izvestia" 1986 m. kovo 13 d. laidoje pranešė, kad kovo 12 d. Vilniuje prasidėjo VIII Lietuvos rašytojų suvažiavimas. Esą rašytojų sąjungos pirm. Maldonis pasigyrė, kad per trejus paskutiniuosius metus Lietuvoje išleista 600 knygų. Suvažiavime dalyvavo ir Lietuvos pirmasis komunistų partijos sekretorius Griškevičius.

Ryšium su šiuo suvažiavimu Maskvos "Literaturnaja Gazeta" kovo 5 d. laidoje įdėjo ilgą Vytauto Kubiliaus straipsnį apie šių dienų Lietuvos poeziją. Ten pat išspausdinti ir penki lietuvių poetų eilėraščiai, išversti į rusų kalbą.

Maskvos "Izvestia" 1986 m. kovo 1 d. laidoje paskelbė oficialius užsienio valiutų kursus. Už šimtą kanadietiškų dolerių bus duodama 50 rublių ir 90 kapeikų, o už šimtą amerikietiškų — 71 rublis ir 35 kapeikos. Toronto Bay gatvėje esančioje pinigų keitimo įstaigoje už 100 kanadietiškų dolerių galima gauti 250 sovietiškų rublių.

Madrido "El Pais" 1986 m. kovo 17 d. tarptautinėje laidoje rašo: "Real Madrid' krepšinio komanda nedalyvaus baigmės rungtynėse dėl Europos taurės, nes ketvirtadienį (kovo 13 d.) savo aikštėje pralaimėjo sovietų komandai 'Žalgiris' 95:98. Kad patektų į baigmę, madridiečiai turėjo laimėti devyniolikos taškų skirtumu. Aišku, lietuviai viską gerai apskaičiavo. ... 'Žalgiris' pademonstravo didelį parazitizmą. Jie prilipo prie 'Real Madrid', čiulpė jų kraują, išnaudojo jų persistengimą ir išsilaikė jų skubotumo ir klaidų dėka. Buvo tikri parazitai: kai Madridas karščiavosi, jie, kaip nepasotinamos erkės, atsigavo". Iš šių žodžių darosi aišku, kad kauniečiai gerai taktiškai sužaidė. Pernai, kai "Žalgiris" baigmėje pralaimėjo ispanų "Barcelonai", tas pats "El Pais" apie juos gražiai atsiliepė. Ispanai, kaip ir kiti, pralaimėti nemoka. Į baigmę pateko Kauno "Žalgiris" ir Zagrebo "Cibona". **J.B.**

Lenkų "Solidarumo" išleistas pašto ženklas Lenkijoje

Bookbinding Studio
"SAMOGITIA"
meniškai įriša knygas bei žurnalus. Savininkas – lietuvis.
Telefonas **625-2412**
P. O. Box 1343, Postal Station "B"
Mississauga, Ontario L4Y 4B6

Rengiatės į Lietuvą arba Europą?

Reikia jums voltažo keitiklio (convertor) arba pritaikytojo (adaptor) bet kurioje pasaulio vietovėje?

Kreipkitės į ***"House of 220".*** *Jame rasite visokių rūšių keitiklių, transformatorių, pritaikytojų ir 220 voltų prietaisų. Mes taip pat pakeičiame prietaisus iš 220 voltų į 110 voltų ir atvirkščiai.*

Priimame pasiteiravimus ir dėl pardavimo urmo kainomis.

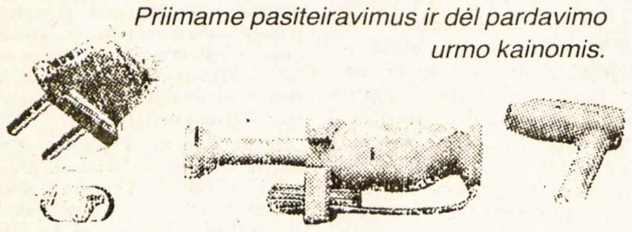

HOUSE OF 220
1444 Gerrard St. E., Toronto
(416)—461-2602

Kita butais aprūpinimo programa Ontario provincijoje

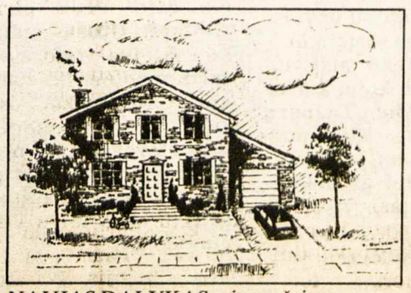

NAUJAS DALYKAS: vienos šeimos namo dalį padarykite nuomojamu butu

Tuščią prekių sandėlį, įmonę, ligoninę arba mokyklą paverskite gyvenamais butais

Prie esamo namo projekto pridėkite naujas nuomojamas patalpas

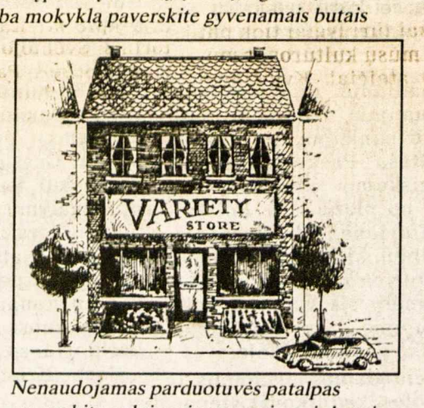

Nenaudojamas parduotuvės patalpas paverskite pelningais nuomojamais butais

Dabar galite gauti paskolas be palūkanų įrengti naujiem nuomojamiem butam

$7,000 už kiekvieną naują butą, įrengtą pertvarkius esamas patalpas. Šis projektas apima: vienos šeimos namo dalies pavertimą nuomojamu butu; įrengimą butų nerezidencinėje nuosavybėje (pvz. tuščiame prekių sandėlyje, mokykloje, parduotuvėje).

$5,000 už kiekvieną nedidelį nepilnai aprūpintą vienetą (pvz. su bendra prausykla, virtuve).

$2,000 ekstra už kiekvieną vienetą, prieinamą invalidams (nuožulnūs pakilimai, platesnės durys ratukams).

Jei manote kad turite priimtiną projektą, skambinkite arba siųskite šią atkarpą artimiausiai butų įstaigai — OHC Regional Housing Programs Office

Ontario Ministry of Housing Hon. Alvin Curling, Minister

YES! Please send me information on how Convert-to-Rent can help turn my unused property into money-making rental apartments.

Name_____

Address_____

City_____ Postal Code_____ Phone_____

CONVERT-TO-RENT
It's getting better and better

ONTARIO HOUSING CORPORATION REGIONAL HOUSING PROGRAMS OFFICES

SOUTHERN OFFICE
55 Hess St. S.,
Hamilton, Ont. L8P 4R8
(416) 521-7500
or dial '0' and ask
for Zenith 20450

NORTHWESTERN OFFICE
435 James St. S.,
Thunder Bay, Ont. P7C 5G6
(807) 475-1465
or toll-free
1-800-465-5015

SOUTHWESTERN OFFICE
275 Dundas St., Suite 1101
London, Ont. N6B 3L1
(519) 679-7110
or toll-free
1-800-265-4733

EASTERN OFFICE
1150 Morrison Dr., 2nd Flr.
Ottawa, Ont. K2H 8S9
(613) 820-8305
or toll-free
1-800-267-6108

NORTHERN OFFICE
1191 Lansing Ave.,
Sudbury, Ont. P3A 4C4
(705) 560-6350
or toll-free
1-800-461-1190

CENTRAL OFFICE
47 Sheppard Ave. E.,
Suite 514,
Toronto, Ont. M2N 2Z8
(416) 224-7641
or dial '0' and ask
for Zenith 20450

Torontiečių teatrinė grupė "Aitvaras" suvaidino Hamiltone 1986.IV.16 A. KAIRIO 3 v. komediją "Sidabrinė diena". Nuotraukoje – ALDONA BYŠKEVIČIENĖ-DARGYTĖ ir BENIUS TARVYDAS Ntr. R. Tarvydienės

Gausite $50,000, jei surinksite $150,000

Amerikiečių fondo dovana baltistikos draugijai, kuri skelbia vajų savo fondui ir prašo aukų

PROF. R. ŠILBAJORIS

Baltistikos studijų draugija (AABS) jungia išeivijoje atsiradusius lietuvių, latvių ir estų darbuotojus humanitarinių ir visuomeninių studijų baruose, ar tai jie būtų akademikai, ar rašytojai, ar aplamai šviesūs žmonės, besirūpinantys savųjų tautų bei visos Baltijos srities kultūra ir ateitim. Įsisteigus 1968-tais metais, ši draugija jau žymiai praturtino Baltijos tautų kultūros ir istorijos tyrinėjimų lobyną, plačiai išgarsino mūsų vardą, mūsų laisvės ilgesį tarptautiniame akademiniame ir politiniame pasaulyje.

Vienas reikšmingiausių įvykių AABS gyvenime 1985 m., žymiai pakėlęs draugijos prestižą JAV vyriausybės akyse ir sukėlęs daug vilčių pagerinti mūsų finansinį stovį, buvo federacinio humanitarinių mokslų paramos fondo (NEH — National Endowment for the Humanities) suteikta 50,000.00 dolerių parama AABS veiklai. Kasmet į NEH ateina šimtai prašymų iš įvairiausių organizacijų bei universitetų. Ir štai 1985 m. mūsoji buvo viena iš 41 atrinktos, geriausiai save užsirekomendavusios grupės šiai paramai gauti. Oficialiame NEH pranešime sakoma, kad parama paskirta "skatinti mokslinių tyrinėjimų priemonių išplėtimą baltistikos studijose, paremti bei paakinti mokslinių studijų paruošimą ir prisidėti prie AABS administracinės sistemos patobulinimo".

Vienas ypatingų šios paramos aspektų yra tas, kad ji sudaro progą platiems visuomenės sluoksniams konkrečiai prisidėti prie AABS darbo ir užtikrinti, kad skiriamoji 50,000.00 dolerių suma bus pervesta į mūsų draugijos iždą. Mat toji NEH parama priklauso prie vadinamųjų "išsūkio" stipendijų ("challenge grants"), kur reikia, kad paramą gaunanti organizacija ar bendruomenė per trejus metus (iki 1989-tųjų) pati surinktų trigubai didesnę sumą, negu NEH skirtoji, taip, kad iš viso susidarytų 200,000.00 dolerių fondas. Štai kaip dabartinis NEH vedėjas John Agresto aiškina šį principą: "Mes čia, NEH, džiaugiamės galėdami teikti paramą, kuri skatins ir kitus tapti dalininkais tiek finansinės šių organizacijų gerovės, tiek ir jos užmojo siekti pranašių aukštų standartų humanitarinėse studijose."

Reiškia NEH pasėja sėklą į gerą, derlių nešančią žemę, kuria esame mes, susipratę, sąmoningi lietuviai, mylintys savo kraštą ir jo kultūrą, gerbiantys ir savo kaimynus latvius bei estus. Svarbiausia tai, kad su užtikrinta finansine ateitim turėsime jau dabar plačiai pripažintą ir ateity be jokios laiko ribos išliekančią mokslinę bei kultūrinę organizaciją, kuri nebepriklausys nuo niekieno malonės ir galės tikrai skelbti laisvą savo žodį laisvame pasaulyje, kurio aidai neišvengiamai pasieks ir tėvynės žemę.

Mūsų kaimynai baltiečiai jau dabar rodo gražų pavyzdį to būtino solidarumo: vienas latvis verslininkas baltistikos fondui paaukojo 20,000.00 dolerių, sudarydamas gerą pradžią. Patys AABS valdybos nariai, tikėdami, kad veiksmas gražiau kalba už žodį, per vieno vakaro posėdį iš savo asmeninių lėšų sudėjo 7000.00 dolerių. Norisi atvirai pasakyti, kad kiekvienas taip įneštas centas mums tą vakarą buvo tartum liudijimas, kad pasitikime savo tautomis, jų žmonėmis, žinome, kad jie supras mūsų visų reikalo svarbą ir prisidės prie jo kiek kas išgali. Reikia čia dar pridurti, kad ir nebaltiečiai, mūsų reikalais besidomintys mokslininkai, AABS valdybos nariai, lygiai su visais davė savo įnašą bendram reikalui. Norėtųsi iš tiesų tikėti ir pasikliauti savaisiais, kai ir svetimi į mūsų reikalą tiki.

Kviečiame visus prisidėti prie šio bendro reikalo, lygiai kaip prisidėjom ir įsteigėm lituanistikos katedrą, nes abu dalykai turi lygiai tiek pat reikšmės mūsų kultūros ir mūsų tautos ateičiai. Kviečiame į talką!

Pastaba. Aukas siųsti: Janis Gaigulis, 231 Miller Rd., Mahwah, N.J. 07430, USA arba: Prof. R. Šilbajoris, 4082 Ruxton Lane, Columbus, Ohio 43220, USA. Čekius rašyti: Association for the Advancement of Baltic Studies.

Literatūrinė premija

Akademinis lietuvių sambūris Montrealyje jau šešioliktąjį kartą paskirs LITERATŪRINĘ VINCO KRĖVĖS PREMIJĄ už grožinės lietuvių literatūros kūrinį, dar nepremijuotą ir išleistą 1984-985 metais laisvajame pasaulyje. Leidyklos arba patys autoriai prašomi siųsti bent du egzempliorius 1984-1985 metais išleistųjų knygų šiuo dabartinės Lietuvių akademinio sambūrio pirmininkės adresu: Mrs. Regina Piečaitis, 6121 LaSalle Blvd., Verdun, Quebec, H4H 1P7, Canada.

Vertintojų komisijos sudėtis bus paskelbta netrukus.

Ši premija skiriama kas antri metai nuo 1952-ųjų metų ir iki šiol ją yra laimėję sekantys mūsų rašytojai: Jonas Aistis, Jonas Mekas, Algimantas Mackus, Kostas Ostrauskas, Vincas Ramonas, Marius Katiliškis, Antanas Vaičiulaitis, Liūnė Sutema, Kazimieras Barėnas, Juozas Kralikauskas, Eduardas Cinzas, Tomas Venclova, Henrikas Nagys, Eduardas Cinzas (antrą kartą) ir Kazys Bradūnas.

Autoriai ir leidyklos prašomi įsidėmėti, kad neatsiųstos knygos nebus svarstomos. Visos knygos turi būti atsiųstos iki **šių metų gegužės 4 dienos.**

Akademinis lietuvių sambūris Montrealyje

Atsiųsta paminėti

THE OBSERVER, February 1986, vol. 3, No. 2. Tai mėnraštis anglų kalba, leidžiamas ALK Federacijos. Redaguoja Jonas Kuprys, talkinamas redakcinės kolegijos. Mėnraštyje daug informacinės medžiagos apie Lietuvą, jos išeiviją ir su ja susijusiom problemom. Metinė prenumerata — $10.00. Adresas: Observer, 4545 W. 63rd. St., Chicago, IL 60629, USA.

LIETUVIŲ SPAUDOS ŽVILGSNIS Į OSI. Išleido Ethnic Community Services. Tai rinkinys straipsnių, išspausdintų išeivijos lietuvių laikraščiuose. Morkūnas Printing Co. (3001 West 59th Street, Chicago, IL.). Čikaga, 178 psl.

"Šventojo Kazimiero penkšimtis"

Leidinys apie kazimierinių metų renginius

ANATOLIJUS KAIRYS

Tokiu pavadinimu 1985 m. pabaigoje išėjo stambaus formato gausiai iliustruota knyga. Ją išleido Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties komitetas. Leidinio redaktorius — Balys Raugas. Centrinis komitetas, reikšdamas jam padėką, kartu nusako ir knygos tikslą: ". . . periodika yra rečiau ir sunkiau išsaugoma. Todėl čia siekiama visą šv. Kazimiero metų medžiagą sukaupti viename leidinyje ilgam išlikimui, pilnam vaizdui ir objektyviam visuomenės informavimui, neišjungiant ir vėsių išsitarimų" (6 p.).

Išeivijos religinėje, kultūrinėje, karitatyvinėje, visuomeninėje ir kt. veikloje buvo daug ypatingos reikšmės sukakčių ir minėjimų. Jie visi nuėjo į užmarštį laiku nesurinkti ir nepaskelbti, taip svarbūs organizuoto darbo momentai nuplaukė gyvenimo upės tėkme. Aišku, spaudoje rašoma, tačiau kas laikraščius komplektuoja? Tik archyvai ir reti kolekcionieriai. "Šv. Kazimiero penkšimtis" atidaro kelią panašiom knygom ateityje.

"Penkšimtis" suskirstytas į aštuonis skyrius. Sustokime prie kiekvieno trumpai. Vaizdas impozantiškas: pastangos, ryžtas, laiko ir darbo duoklė, nuoširdus visos katalikiškos visuomenės prisidėjimas tiek lėšomis, tiek savo dvasiniu pasiaukojimu. Išeivija šios sukakties niekada neužmirš.

Pirmame skyriuje randame centrinio komiteto susidarymo ir veiklos aprašymą. Sužinome, kad jis gimė jau 1981 m. Jo darbas pasibaigė tik šiemet, taigi veikė ištisus penkerius metus. Komitetui pirmininkavo rašyt. Vytautas Volertas, o jam talkino 9 nariai. Įdėtos visų nuotraukos (13 p.), taip pat visų komiteto leidinių viršelių nuotraukos (15 p.). Ilgą ir labai įdomų pareiškimą davė penki išeivijoje esą lietuviai vyskupai: P. Marcinkus, A. C. Salatka, J. Bulaitis, V. Brizgys ir A. Deksnys (23 p.). Istorikas J. Jakštas apžvelgia Simo Sužiedėlio studiją apie šv. Kazimierą — "Istorinis Šventojo kelias į altoriaus garbę". Pabaigai aprašomas dail. Romo Viesulo kazimierinis pašto ženklas.

Antrame skyriuje — iškilmės Romoje. Centrinis komitetas delegavo į Romą kun. V. Dabušį būsimų iškilmių organizavimui. Jo iniciatyva buvo sudarytas platus komitetas su pirm. prel. L. Tulaba, jam patarinėjo vyskupai P. Marcinkus ir A. Deksnys. Pateikiama smulki šio komiteto veikla ir viso minėjimo paruoša (39-42 pp.). Išsamus V. Volerto iškilmių aprašymas (42-50 pp.) tema "Panašaus įvykio nėra buvę". Prasmingas straipsnis baigiamas žodžiais: "Vatikano iškilmės lietuvius ir Lietuvą dviem dienom teigiama prasme perleido per pasaulio susižinojimo priemones ir visam laikui paliko dokumentus. Didelis garsas, pasiekęs okupuotą kraštą, sudarė paguodą tikintiesiems ir netikintiesiems — jie nėra nuo pasaulio visiškai atskirti".

Po šio eina kitas iškilmių reportažas "Audiencija pas popiežių". Rašo Liuda Rugienienė (50-56 pp.). Straipsnį ji baigia kiekvieną lietuvį jaudinančiais žodžiais: ". . . išgyvenome vieną iš įspūdingiausių dienų savo gyvenime, nei nejausdami, kad rytojus bus dar įspūdingesnis". O tasai "rytojus" — sekantis L. Rugienienės straipsnis — "Didingas šv. Kazimiero minėjimas Vatikane". Vaizdingas reportažas atrodo dar vaizdingiau iliustruotas 25-mis minėjimo vaizdų nuotraukomis: popiežius su jaunimu, "Grandinėle", LB vadovais, vienuolėmis, kunigais, vyskupais, maldininkų minia, V. Volerto skaitymas lietuvių kalba bazilikoje popiežiui laikant šv. Mišias ir kt. Tai daugiau negu įspūdinga, galima sakyti, tai nepakartojama, istoriškai nauja. L. Rugienienė savo įspūdžius baigia V. Volerto pareiškimu: "Mano manymu, nieko geresnio negalėjome laukti. Tiek specialioje audiencijoje pas popiežių, tiek šv. Mišiose Šv. Petro bazilikoj sekmadienį jautėmės lygiateisiais Europos piliečiais, ir Šv. Tėvo didelis palankumas mums ir kenčiančiai Lietuvai buvo nepaprastai svarbus" (77 p.).

Toliau aprašomos audiencijos: pas Lietuvos atstovą Vatikane, pas Šv. Tėvą, Vatikano radijo stotyje, apsilankymas katakombose, mauzoliejuje, pas stigmatizuotąjį ir kitur. O Jūratė Biretaitė prisipažįsta: "Popiežius geriau skaito lietuviškai kaip aš" (96 p.). Popiežiaus Jono-Pauliaus II žodis, tartas kovo 4 d. Šv. Petro bazilikoje, pateiktas ištisai ir užima net penkis puslapius (109-113 pp.). Taip pat ir jo linkėjimai lietuviams bei kita proga pasakytos kalbos ar pareiškimai (114-117 p.). Ir šiame skyriuje daug vaizdų popiežiaus su mūsų veikėjais bei diplomatais. Visa knyga gausiai iliustruota nuotraukomis, tik gaila, kad daugelis jų galėjo būti geresnės kokybės techniškai.

Trečiame skyriuje — šv. Kazimiero minėjimai Amerikoje (pietų ir šiaurės), Australijoje ir Europoje. Jie visi sumaniai organizuoti, nešabloniški, tačiau visi labai panašūs, išskyrus vieną kitą gausesnėje bendruomenėje. Jų visų programas galima apibūdinti keliais sakiniais: pamaldos, dalyvaujant vyskupui (ar kardinolui, kaip Čikagoje) bei keliem kunigam, minėjimas salėje su labiau žinomo asmens paskaita apie Šventąjį, meninė dalis. Todėl, manau, aprašinėti kiekvieno miesto tokią šventę nėra būtina.

Ketvirtame skyriuje — keli šv. Kazimiero sukakties proga paskelbti jaunimo straipsnių, prozos ir poezijos konkursai "Ateityje" ir kituose laikraščiuose — ateitininkų, skautų, vyčių. Išvardinami vertintojų komisijos nariai ir laimėtojai. Mecenatas — kun. Juozas Prunskis.

Penktame skyriuje — katalikų kongresas Toronte. Tai baigiamoji šv. Kazimiero metų dalis. Visa, kas ten buvo pajėgta svarbaus sukaupti, čia parodyta. Tai, galima sakyti, šv. Kazimiero metų rugiapjūtės vainikas.

Kongreso užmojis išreikštas "Tėviškės žiburių" redaktoriaus straipsniu "Pažinti, pasiryžti, laimėti". ". . . jis (šv. Kazimieras) yra mūsų tautos dalis bei stiprybė, moralinis kovojančios ir kenčiančios Lietuvos simbolis" (293 p.). Išspausdinti vyskupų ir Lietuvos diplomatų sveikinimai: kard. A. Casaroli, kard. Carterio, vysk. P. Marcinkaus, vysk. V. Brizgio, vysk. A. Deksnio, dipl. tarnybos šefo dr. St. Bačkio, gen. konsulo dr. J. Žmuidzino, dr. K. Bobelio (VLIKo pirm.), V. Kamanto (PLB pirm.) ir daugelio kitų.

Pirmą paskaitą apie šv. Kazimierą skaitė kun. prof. P. Rabikauskas. Jo paskaita išspausdinta 329-345 psl. Ypač turiningą ir aktualią paskaitą skaitė dr. Juozas Girnius. Jo paskaitos duota tik santrauka. Vakare Ryersono teatre įvyko Dariaus Lapinsko opera "Dux Magnus", kuriai libretą parašė Kazys Bradūnas. Išspausdintas pilnas tekstas 346-364 p.p. Du spektakliai sutraukė daugiau nei 2000 žmonių. Opera truko beveik 4 val. Įdėta muziko A. Kučiūno kritiška recenzija (365-370 p.). Sekmadienį įvyko eitynės Toronto miesto gatvėmis ir iškilmingos pamaldos Šv. Mykolo katedroje. Skyrius baigiamas plačiai nuaidėjusiu katalikų kongreso manifestu.

Šeštame skyriuje apžvelgiami ryškesni atgarsiai spaudoje. Pirmuoju straipsniu eina "Akiračiuose" 1984 m. sausyje pasirodęs neigiamas komentaras "Ar verta važiuoti į Romą?" (375 p.) ir "Darbininko" atsakymas "Iškilmių atgarsiai" ir "Po kelionės į Romą" straipsniuose (381 p.). Toliau — vysk. V. Brizgio straipsnis "Šv. Kazimiero metų šviesoje" (383 p.) ir kun. Pr. Garšvos "Šv. Kazimieras ir dabartis" (385 p.). Yra visa eilė įdomių pasisakymų, ilgesnių ar trumpesnių samprotavimų, pasirodžiusių įvairiuose laikraščiuose ar žurnaluose. Skyriaus užsklandai duodama labai vertinga dr. Zenono Ivinskio istorinė šv. Kazimiero garbinimo studijos santrauka, paskelbta 1958 m. (406-410 pp.).

Septintas skyrius pasakoja apie naująjį vyskupą Paulių Baltakį. Čia randamas popiežiaus raštas, vysk. P. Baltakio konsekracijos aprašymas, JAV prez. R. Reagano ir dr. St. Bačkio sveikinimo telegramų tekstai. Baigiama paties vysk. Baltakio mintimis "Žvelgiant į ateitį".

Aštuntame skyriuje kalbama apie šv. Kazimiero penkšimtmečio minėjimą okup. Lietuvoje. Išspausdinti du Lietuvos vyskupų laiškai tikintiesiems sukakčiai artėjant, atsišaukimas skelbiant 1984 metus Šv. Kazimiero metais. Aprašomos kazimierinės iškilmės Vilniuje (atspaudas iš "LKB kronikos" 62 nr.), popiežiaus telegrama Lietuvos vyskupų konferencijos pirmininkui vysk. L. Poviloniui. Skyrius ir visa knyga baigiama maldomis į šv. Kazimierą.

Paskutiniuose knygos puslapiuose yra finansinė centrinio komiteto smulki pajamų ir išlaidų apyskaita. Ją paruošė izd. kun. V. Dabušis. Iš jos sužinome, kad pajamų turėta $78,856.-21, o išlaidų — $66,161.58, gryno pelno — $12,694.63. Iždininkas pastebi, kad į šią apyskaitą neįeina katalikų kongreso Toronte ir "Dux Magnus" operos apyskaitos. (Tuos du renginius padengė kanadiečiai savo lėšomis). Apmokėjus čia aprašomos knygos ir giesmyno spausdinimo išlaidas, "gryno pelno" liks nedaug, o gal ir nieko.

Šv. Kazimiero penkšimtis" suredaguotas ir išleistas labai gerai. Norėčiau manyti, kad ir Lietuvos krikščionybės 600 metų sukakčiai pasibaigus centrinis komitetas, kuriam vadovauja Jonas Kavaliūnas, išleis panašią darbo ir minėjimų rinktinę. Jau dabar komiteto įgaliotas asmuo turėtų pradėti rinkti medžiagą, nes daug straipsnių bei komentarų šia tema jau yra pasirodę įvairiuose laikraščiuose bei žurnaluose.

1484-1984 ŠVENTOJO KAZIMIERO PENKŠIMTIS. Redagavo Balys Raugas, išleido Šv. Kazimiero 500 metų mirties sukakties centrinis komitetas 1985 metais, spaudė pranciškonų spaustuvė Brooklyne, titulinį puslapį paruošė dail. Banguolė M. Raugaitė. Kieti viršeliai, 9 x 6 formatas, 478 puslapiai, tiražas — 750 egz. Kaina nepažymėta.

ZENTA TENISONAITĖ

Pavasario sniegas

Žydra diena ir
šviesos auksiniai pūkeliai.
Kitos dienos šlaite
žvaigždžių serenada
baltina aukštas pilis.
Pavasari, papasakok
pasauliui
pasaką apie grožį! . . .

Perregimas eilėraštis

Man priklauso kiekviena
valanda,
kada aušra persunkta
persijotos šviesos kvapu.
Kada dangus skalauja
akmenis ir medžius.
Kada vakarinės
žvaigždės spygliai
jieško kelio į sielą.
Man priklauso kiekviena
valanda,
ir nėra vietos liūdesiui . . .

Kanados sostinėje Otavoje surengtoje nuotraukų parodoje "Vilnius — Lietuvos sostinė ir jo žmonės" 1986.II.13-14. Kairėje — parodos rengėjas G. PROCUTA Nuotr. A. Jurkaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos vyčių istoriją rašo kun. W. Wolkovich (Valkavičius), šiuo metu vis dar renkantis medžiagą. Istorijos išleidimo išlaidas yra pažadėjęs finansuoti Lietuvos vyčių garbės narys Jonas Valauskas. Tyrimams, medžiagos rinkimui ir rašymui reikės $15.000, kuriuos parūpins pati Lietuvos vyčių organizacija.

Vilniuje buvo išleisti literatūros kritikų paruošti du tomai "Lietuvių literatūros istorijos". Pirmasis apima literatūrą iki 1940 m., antrasis — jau susovietintą lietuvių literatūrą. Iš leidinio liko visiškai išjungta išeivijos lietuvių literatūra bei jos kūrėjai. Panašiai buvo pasielgta ir su Vilniuje 1969 m. pasirodžiusia dvitome antologija "Lietuvių poezija". Spragą teko užpildyti išeivijoje išleistu III-ju "Lietuvių poezijos" tomu, apimančiu išeivius poetus. Dabar tokiu būdu bus papildyta ir vilniškė "Lietuvių literatūros istorija". Ruošiamas papildas "Lietuvių literatūros istorija. Išeivijos literatūra, 1945—1985 m." Tai bus akademinio lygio bendraautorinis veikalas, parašytas keliolikos asmenų, redaguotas Rimvydo Šilbajorio ir Kazio Bradūno, išleistas Lituanistikos insitituto.

Australijos lietuvių dailininkų draugija, įsteigta Sydnėjuje 1985 m. liepos 24 d., pirmąją savo narių darbų parodą surengė Sydnėjaus lietuvių klube tų metų rugsėjo 8 d., kai buvo minima Tautos šventė. Parodai tada buvo sutelkta apie 40 darbų. Draugijos narius antrajai parodai, susietai su Vasario 16 minėjimu, pakvietė ALB Sydnėjaus apylinkės valdyba, vadovaujama pirm. Albino Giniūno. Šiemetinėje parodoje vasario 16 d. dalyvavo devyni dailininkai: su tapybos darbais ir akvarelėm — Jonas Abromas, Daina Bernotienė, Ignas Bieliūnas, Nijolė Bižytė, Danguolė Keraitytė-West, Leeka Kraucevičiūtė-Gruzdeff, Jasonija Palaitienė ir Leonas Urbonas, su cemento ir medžio skulptūromis — Jurgis Reisgys. Dalį kūrinių atskleidžia jų nuotraukos "Mūsų pastogėje": J. Palaitienės — "Gėlės", L. Kraucevičiūtės-Gruzdeff — "Žiema", D. Keraitytės-West — "Kraštovaizdis", D. Bernotienės — "Gamtos darnumas", I. Biliūno "Vieniši draugai", J. Reisgio — cementinė skulptūra "Tamsių naktų, tamsių miškų pelėda". Parodon buvo įjungti 55 kūriniai. Ją suorganizavo dr. Genovaitė Kazokienė, atidarė prof. dr. Vytautas Doniela. Draugijos valdybą sudaro: pirm. dr. G. Kazokienė, sekr. L. Kraucevičiūtė-Gruzdeff ir izd. J. Palaitienė.

Poeto vysk. Antano Baranausko 150-tasis gimtadienis 1985 m. gruodžio 13 d. paminėtas R. Vokietijos baltistų konferencijoje, kuri buvo surengta Berlyno Humboldtų universitete. Filologijos mokslų kandidatė R. Mikšytė, atstovavusi Lietuvos mokslų akademijos lietuvių kalbos ir literatūros institutui, vokiečių baltistams skaitė pranešimą "Antano Baranausko lingvistiniai kontaktai su vokiečių indoeuropeistais". R. Mikšytė, remdamasi gausia dokumentine medžiaga, atskleidė A. Baranausko ryšius su didžiaisiais vokiečių lyginamosios kalbotyros kūrėjais. Didelis vaidmuo teko klasikinių kalbų prof. A. Schifneriui Petersburge, globojusiam A. Baranauską ir jį supažindinusiam su vokiečių filologais. Poetui A. Baranauskui ypač didelės įtakos turėjo lyginamosios kalbotyros specialistas Augustas Schleicheris. Bendravimą su A. Baranausku liudija A. Schleicherio korespondencija, jo archyvinis palikimas. A. Baranauskas filologinėje savo veikloje rėmėsi A. Schleicheriu. Karaliaučiaus universiteto prof. F. Kuršaitis savo gramatikos pratarmėje taip pat dėkoja A. Baranauskui už nesavanaudišką informaciją. Kalbiniai A. Baranausko ryšiai su vokiečių indoeuropeistais jį įjungė į lietuvių dialektologijos kūrėjų eiles, turėjo didelės reikšmės lietuvių filologijos ir kultūros istorijai. Poeto A. Baranausko lingvistinius ryšius su A. Schleicheriu, F. Kuršaičiu, H. Weberiu, filologinės veiklos reikšmę tautinei lietuvių kultūrai jau 1929 m. savo pranešime Goettingeno mokslo draugijos posėdyje aptarė E. Hermannas. Konferencijos dalyviai stebėjosi, kad poeto A. Baranausko "Anykščių šilelį" vokiečių kalbon išvertė ir išleido tik H. Buddensiegas (1893—1976), kai autorius jau gerokai anksčiau yra turėjęs artimų ryšių su vokiečių kalbininkais.

M. Martinaičio poezijos rinkinį "Kukučio baladės" išleido Švedijos leidykla "Fripress". Eilėraščius iš lietuvių kalbos vertė J. Konbergas ir Stockholmo universiteto baltistikos prof. H. Rinholmas.

Prof. Algirdas Budrys nuo š. m. vasario 10 d. paskirtas Lietuvos filharmonijos meno vadovu ir direktoriumi Vilniuje. Jis gimė 1939 m., baigė Vilniaus konservatoriją, 1964-68 m. tobulinosi Leningrado N. Rimskio-Korsakovo konservatorijos aspirantūroje, 1970-71 m. — Prancūzijoje. 1972-75 m. prof. A. Budrys dirbo Egipte, aukštojoje Kairo konservatorijoje, nuo 1976 m. vadovavo Vilniaus konservatorijos pučiamųjų katedrai.

Vilniaus jaunimo teatras savo repertuarą papildė Justino Marcinkevičiaus draminės apysakos "Daukantas" scenine interpretacija. Spektaklį paruošė rež. D. Tamulevičiūtė, scenovaizdžius — dail. R. Gibavičius, drabužius — dailininkė M. Bruni, muziką sukūrė kompoz. F. Latėnas. Pagrindinį S. Daukanto vaidmenį atlieka aktoriai V. Bagdonas ir A. Storpirštis, talkinami R. Karvelio, S. Bareikio, F. Jakšio, B. Didžgalytės ir kitų aktorių.

Šiaulietis Kazys Alminas savo medžio drožiniais yra papuošęs daug valgyklų, vaistinių bei kitų visuomeninių pastatų. K. Alminą betgi labiausiai išgarsino jo pagaminti skudučiai. Vien tik 1985 m. K. Almino pagamintų skudučių komplektai iškeliavo į Pasvalio, Švenčionių, Kapsuko (Marijampolės), Trakų rajonų mokyklas. K. Alminas taipgi pagamina mokyklinius tabalus ir skrabalus, muzikinimo ir muzikos mokymo komplektus vaikų darželiams.

Sauliaus Sondeckio kamerinio Lietuvos orkestro koncerte Vilniaus filharmonijos salėje dalyvavo trys jaunieji atlikėjai — fleitistė L. Šulskutė, pianistai E. Perkumaitė ir J. Karnavičius. Programon buvo įjungti trys W. A. Mozarto koncertai. J. Karnavičius yra M. K. Čiurlionio konkurso laureatas ir tarptautinio konkurso diplomantas, baigęs Vilniaus konservatoriją, tobulinęsis Maskvos P. Čaikovskio konservatorijoje, jau turintis neblogą patirtį. E. Perkumaitė, studijavusi P. Čaikovskio konservatorijoje Maskvoje, debiutavo prieš keletą metų, Vilniaus filharmonijoje su orkestru atlikdama M. Ravelio koncertą. W. A. Mozarto kūrinyje ji parodė susiprėjusį profesinį pasiruošimą, tiksliai pateiktus dinaminius niuansus. Ryškų talentą turi fleitistė L. Šulskutė. Ji yra pirmoji Lietuvos fleitistė, baigusi studijas Maskvos P. Čaikovskio konservatorijoje. Šiuo metu dėsto fleitos specialybę Vilniaus J. Tallat-Kelpšos aukštesniojoje muzikos mokykloje, dalyvauja televizijos koncertuose.

Į Kazio Binkio "Kiškių sukilimą" jaunuosius žiūrovus pakvietė Vilniaus "Lėlės" teatras, panaudojęs Eugenijaus Ignatavičiaus inscenizaciją. Spektaklį paruošė rež. Laima Lankauskaitė, kompoz. Bronius Kutavičius ir dail. Aušra Bagočiūnaitė. K. Binkio satyra remiasi netolimos praeities anekdotu, kuriame kiškiai sukyla prieš medžiokles pamėgusį Kiprą Petrauską. Kiškių pavasario karnavalą, linksmą gegužinės nuotaiką nutraukia šūvių ir medžioklės trimitų garsai. Kompoz. B. Kutavičius į kiškių žygį Laisvės alėjoje įjungia anuos laikus atspindintį A. Šabaniausko šlagerių repertuarą, Kipro Petrausko ir Elzbietos Kardelienės duetą "Aukštai mes pakelkime taurę linksmybės" iš G. Verdžio "Traviatos". Aikštėje prie Kauno teatro skamba žūtbūtinei kovai pasiryžusių kiškių maršas. Kipro vaidmenį atliko Evaldas Mikaliūnas, kiškio Žvairiuko — O. Pūčkoriūtė, šunelio Rekso — M. Leikauskaitė, nerangaus medžiotojo — V. Petruškevičius, smalsios laputės — N. Gailiūtė ir O. Pocevičiūtė. Premjeros aprašyme pažeriama priekaištų pirmą kartą lėles sukūrusiam dailininkui architektui Žilvinui Bautrėnui. Lėlių veidų išraiška — vienareikšmė, neišlaikytos proporcijos su aktorių figūromis. Geriau sekėsi dail. A. Bagočiūnaitei, sukūrusiai kiškių gyvenvietę su samanom, uogom nusagstytais jaukiais kupstais ir kalneliais. Antroje dalyje ta apsukta gyvenvietė staiga tampa Kauno teatro ložėmis su jose sėdinčiomis damomis, už jų stovinčia "galiorkos" publika.

V. Kst.

Tenoras LEONAS BALTRUS išleido plokštelę – dainų ciklą Franz Schubert "DIE SCHOENE MUELLERIN"

Plokštelė gaunama: Recorded Classics, Inc., 248 East Ave., Rochester, New York 14604, USA, tel. (716) 262-2424 ir pas plokštelės platintojus:

A. GEČAS, **Šv. Jurgio parapijos knygų kioskas, 545 Hudson Ave., Rochester, New York 14605, USA**

"DRAUGAS" **4545 West 63rd Street, Chicago, IL 60629, USA**

N. ir J. VAZNELIŲ **Gifts International Inc., 2501 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, USA. (312) 471-1424**

Europoje šią plokštelę galima gauti:

Miss ELIZABETH BALTRUS, **Hauptstrasse 27, 6719 Biedesheim, W. Germany**

Mrs. CAROLYN ROWLEY (BALTRUS), **60 High Street, Horsell, Woking, Surrey, England**

Gyvenantieji šiaurinėje Europoje arba Skandinavijoje gali užsisakyti plokštelę Norvegijoje:

INGER MARIE DYVIK **(Baltrus Plate), Haugland Gard, 1400 SKI, Norge**

Plokštelės kaina $10 JAV

J&L SULIMIERSKI and ASSOC.
INCOME TAX
TAXTRONIX Certified Service

10% nuolaida dešimtmečio sukakties proga "Tėviškės žiburių" skaitytojams

"Taxtronix" firma parūpina mokesčių specialistus ir garantuoja:

- draugišką, patikimą pagalbą sudėtingais ir paprastais mokesčių atvejais
- labai prieinama kaina už ištisų metų paslaugą (mes atstovausime jums "Revenue Canada" įstaigoje, jei reikės)
- tuoj pat pateikiami rezultatai skaitytuvu (kompiuteriu)
- mūsų skaitytuvo programa sudaryta taip, kad gautumėte **palankiausius rezultatus** ir pilną priklausomą grąžą
- patogios vietos ir valandos: kasdien 10-6

Centrinė įstaiga: 2290 Bloor W (prie Durie) 769-4558

Nesulaukė vedybinės sukakties

A. a. Antanas Samulaitis Lietuvos kariuomenės kūrėjas-savanoris

VINCAS JANUŠKA

A. a. Antanas Samulaitis, s. Mykolo ir Konstancijos, gimė 1896 m. gegužės 1 d. Žeimelio vls., Panevėžio aps. Mirė 1986 m. vasario 18 d. Grace ligoninėje, Kanados Winnipege.

Vos tik nuaidėjo 1918. II. 16 Lietuvos nepriklausomybės akto paskelbimas, A. Samulaitis prisijungė savanoriu į besikuriančią Lietuvos kariuomenę. Kaip kariūnas buvo pasiųstas į frontą prieš lenkus ties Suvalkais. Ten buvo sužeistas. Sugrįžęs iš kariuomenės, įstojo į pašto tarnybą ir buvo Pakruojo pašto viršininku. Susipažinęs su Leone Keblyte, 1926 m. kovo 20 d. susituokė. Už trijų dienų išvyko Kanadon. Winnipege surado darbą "Hudson Bay Co." 1927 m. atsikvietė žmoną Leonę. Gyvendamas Winnipege, su kitais lietuviais įsteigė Manitobos lietuvių klubą ir Pašalpinę lietuvių draugiją.

Antanas ir Leonė išaugino ir išmokslino du sūnus — Eriką ir Ernestą. Pirmasis dirba Atlanto sąjungos tarnyboje, o Ernestas — Manitobos universitete. Erikas su žmona Ann augina dvi dukteris ir vieną sūnų, Ernestas su žmona Lillianne augina du sūnus. Visi penki vaikaičiai aktyviai dalyvauja lietuvių tautinių šokių grupėje ir Lietuvių Bendruomenės ruošiamose Folkloramose.

Po II D. karo, atvykus į Winnipegą daugiau lietuvių ir pradėjus steigti lietuvių parapiją bei statyti Šv. Kazimiero šventovę, A. Samulaitis ir visa jo šeima daug prisidėjo. A. Samulaitis, išėjęs į pensiją, dailiai įrengė savo namą. Įėjus atrodo, kad tai dailės muziejus. Baigęs įrengti savo namą, jis man pasakė: "Vincai, kodėl lietuviai neturi karių veteranų skyriaus Winnipege? Ukrainiečiai turi, lenkai turi". Po tokio pareiškimo 1985 m. lapkričio mėn. su Antanu šaukėm lietuvių karių veteranų susirinkimą V. Januškos bute. Deja, atvyko labai mažai tautiečių, ir susirinkimas neįvyko. Tada Antanas pasakė, kad reikia šaukti antrą susirinkimą ir sudaryti lietuvių karių veteranų grupę Winnipege. Bet prieš tai Antanas ir Leonė Samulaičiai pradėjo rengtis 1986 m. kovo 16 d. iškilmingai minėti 60 metų vedybinę sukaktį. Jos minėjimą rengė abu sūnūs su žmonomis ir vaikaičiais. Jie sukvietė visus Winnipego ir apylinkės lietuvius, užsakė didelį restoraną, talpinantį per 200 asmenų, užprašė lietuvių Šv. Kazimiero šventovėje specialias pamaldas su vedybinėm apeigom. Deja, vasario 15 d. A. Samulaitis staiga susirgo. Nuvežtas į Grace ligoninę, išgulėjo keturias dienas ir vasario 18 d., 10 v.r., mirė.

Vasario 21 d. Korbano laidotuvių namuose prel. Justinas Bertašius atliko maldas, o vasario 22 d. Šv. Kazimiero šventovėje laikė gedulingas pamaldas. Vargonavo Renata Ramančiauskaitė ir Danguolė M. Januškaitė. Laidotuvių koplyčioje ir Šv. Kazimiero šventovėje karstas skendėjo gėlių puokštėse ir vainikuose. Karsto nešėjais buvo kariai veteranai: Valteris Stapon (Steponavičius), Mykolas Januška, Vincas Januška, Eugenijus Kalasauskas, Viktoras Novog (Novogrodskis), Paulius Placktis (Plečkaitis). Paminėti karsto nešėjai Valteris Steponavičius ir Mykolas Januška kartu su velioniu dalyvavo 1919-1920 m. kautynėse prieš 10 kartų gausesnį Lietuvos priešą — lenkus ties Vilnium, Giedraičiais, Širvintomis ir Suvalkais.

Po pamaldų velionies karstas, palydint daugeliui žmonių, buvo nuvežtas į "Assumption" kapines, lietuvių karių veteranų nuneštas ir paguldytas mauzoliejuje amžinam poilsiui.

Mirusiojo Antano Samulaičio liūdi: 60 metų su juo išgyvenusi žmona Leonė, sūnus Erikas su žmona Ann ir trys vaikaičiai, sūnus Ernestas su žmona Lillianne ir du vaikaičiai, Leonės sesuo Apolonija su vyru Kazimieru Malaskevičium ir kiti artimieji bei visi winnipegiečiai.

Po laidotuvių apeigų mauzoliejuje velionies žmona pakvietė visus laidotuvių dalyvius pietums į Šv. Kazimiero parapijos salę. Per tuos pietus L. Samulaitienė supjaustė ir išdalino laidotuvių dalyviams tortą, kuris buvo iškeptas vedybinės sukakties pietums. Ilsėkis ramybėje.

A. a. kūrėjas-savanoris ANTANAS SAMULAITIS Winnipege

Dail. ANTANO TAMOŠAIČIO 80 metų amžiaus sukaktis buvo paminėta Brockvillėje prie Kingstono, p. Reginų namuose, 1986 m. vasario 15 d. Iš kairės: šeimininkas P. Regina, vietinio laikraščio korespondentė Rees Lambert, dail. A. Tamošaitienė, p. Reginienė, dail. A. Tamošaitis, inž. A. Paškevičius, p-lė Reginaitė, kun. dr. V. Skilandžiūnas. Ta proga paminėta ir Vasario 16-ja. Apie ją kalbėjo A. Tamošaitis **Nuotr. A. Kazlauskienės**

Ateisto išpažintis

EUGENIJA SINADSKYTĖ

Įėjau į dailininko Čiurlionio vardo galeriją. Jau pirmieji paveikslai nuteikė mane mistiškai ir nukėlė kažkur į tolimą, neaiškų pasaulį. Įsižiūrėjau į "Mišką". Tamsiame dangaus fone juodavo karūnuotų pušų siluetai. O tarp tų paslaptingų girių valdovų ir keistai išsidraikiusių tamsių debesų švytėjo šen bei ten žvaigždės.

— Ką reiškia tie šviesuliai? — galvojau. — Ar tai viltis žemiškos tamsybės karalystėje, ar paskutinės atšvaitos tiesos?

— Įdomi mintis, — tariau sau pusbalsiu.

— Taip, šis kūrinys įspūdingas, — pritarė žemas vyriškas baritonas už pečių.

Atsisukau. Didžiausiai savo nuostabai pamačiau neregį. Jo išblankusios, tarytum stiklinės akys žvelgė kažkur į tolį.

— Atleiskite, kurį paveikslą turite galvoje? — paklausiau.

— "Mišką".

Tylėdamas nužvelgiau senyvą, juodai apsirengusį pašnekovą. Iš jo dvelkė ramybė ir rimtis.

— Esu aklas, — tarytum atspėjęs mintis tęsė jis, — tačiau toks negimiau. Kažkada daugelį metų žavėjausi šio dailininko šedevrais. Šiandien tereikia priminti, kai kurias detales, ir pilni vaizdai atgyja pasąmonėje.

Netikėtai jis susvyravo ir ištiesęs rankas, tarytum siekė kažko nusitverti.

— Gal padėtumėte man kur prisėsti, — paprašė. — Vargstu kartais su širdimi.

Nuvedžiau salės vidurin prie ilgo suolo ir pats atsisėdau šalia.

— Esu mokytojas Linas Vaitekūnas, — prisistačiau. — Gal reikėtų iškviesti greitąją?

— Nėra taip bloga ir tikiuosi greit praeis, — tarė prigesusiu balsu ir, išėmęs iš švarko kišenės bonkutę, nurijo tabletę. Ištiesė man ranką:

— Malonu susipažinti — kunigas Juozas Dirsė. Jei ne paslaptis, kokio jūs tikėjimo?

— Ateistas, — atsakiau tvirtai. — Nejauki tyla.

— Nesmerkiu žmonių už įsitikinimus, — pagaliau ištarė. — Svarbiausia yra taurumas. Vokiečių koncentracijos stovykloje nuo mirties mane išgelbėjo žydas. Kasėme tada žvyrduobę. Išbadėjęs nepajėgiau dirbti ir atsisėdau pailsėti. Pribėgęs vokietis taip trenkė buože į galvą, kad likau paslikas gulėti. Greta dirbęs žydas ėmė raginti: "Kelkis, kitaip jis tave nušaus". Ir pats, svyruodamas nuo silpnumo, padėjo atsikelti ir parvedė į baraką. Nuo to sumušimo ilgainiui ir apakau.

— Tai buvo žiaurūs laikai, — atsidusau sunkiai. — Tas laikotarpis sugriovė visą mano gyvenimą.

Kunigas klausiamai pažvelgė.

Svyravau. Širdį slėgė sąžinės kančia ir norėjosi kažkam išsipasakoti, išgirsti nors menką paguodos žodį. Šis žmogus pats tiek iškentėjęs mane tikrai suprastų. Be to, mūsų gyvenimo keliai, atsitiktinai susitikę, ir vėl tikriausiai išsiskirs ant visados.

— Žiūriu štai į paveikslą "Fuga", — pradėjau liūdną išpažintį, — ir matau savo praeitį, dabartį ir ateitį. Kaip kritikai beaiškintų jo prasmę, man atrodo, kad štai viršutinėje dalyje simboliniai medžiai vaizduoja geruosius žmonių darbus. Neegzistuojančių viršuje medžių atbuli atšvaitai vandenyje — tai atliktas blogis. Žemiau, gilumoje, kniūbsti sustingę žmonės — kančios, atgaila. O dar žemiau, tamsiame fone, silpnai įžiūrimi siluetai ir šviesuliai — amžina ramybė.

— Kunige, — atsukęs į jį veidą kone sušukau, — mano sąžinę slegia dviguba žmogžudystė!

Pamačiau kaip jis krūptelėjo, tačiau tylėjo. Supratau, ruošėsi išklausyti.

— Mano tėviškė Dusetos, — tęsiau jau ramesniu balsu. — Vargšė vieniša motina sunkiai dirbo, kad galėtų apmokėti mano mokslą. Užėjo vokiečiai, ir teko grįžti namo. O miestelyje prasidėjo žydų gaudymas. Dalis jų pasislėpė, bet daugumą vokiečiai surinkę išvežė. Sklido gandai, kad prie Zarasų visus sušaudė. Vieną naktį kažkas pasibeldė į mūsų duris. Netrukus pamačiau kaip mama, man raminančiai mostelėjusi, nuvedė laiptais nepažįstamą vyriškį į palėpės kamaraitę. Kiek palaukęs nusekiau. Pro duris negirdėjau tylaus pokalbio, tik vienišus motinos šūksnius: "O kad jie prasmegtų, žudikai!"

Sugrįžau, degdamas noru ką nors sužinoti. Už geros valandos motina priėjusi apkabino mane ir tarė:

— Sūnau, priglaudžiau žydą. — Visas nutirpau.

— Mama, juk žinai kad vokiečiai šaudo tuos, kurie juos slapsto!

— Žinau, todėl ir noriu kad tą laiką, kol rasiu jam pastogę, pabūtum pas dėdę Praną.

— Nepaliksiu vienos tokiame pavojuje! Prašau, liepk jam išeiti, — įkalbinėjau. Bet motina buvo nepermaldaujama.

Slinko dienos, savaitės, o pastogės gyventojas vis tebebuvo. Vieną sekmadienį miestelyje vokiečiai paskelbė, kad prie malūno šaudys vietinių gyventojų šeimą, kuri slapstė žydus. Drebėdamas iš susijaudinimo nuėjau į egzekucijos vietą. Mačiau kaip sustatė prie sienos sudaužytus iki neatpažinimo tėvą, motiną ir du paauglius sūnus ir kaip jie paskui paplūdę kraujuose susmuko. Ilgai slankiojau miestelio gatvėmis kamuojamas priešingų minčių.

— Turiu pranešti vokiečiams, — svarsčiau karštligiškai, — kitaip abu žūsime. Aišku, pastatyčiau būtiną sąlygą, kad motinos nebaus. Bet tuoj pat nenorom įsivaizdavau kaip tą palėpės žydą temps į mašiną ir paskui daužys iki kūnas panašės į kraujuotą masę. Po to leisgyvį, žinoma, sušaudys.

— Tačiau kito pasirinkimo nėra, — vėl atsiliepė manyje toji bailioji dvilypė būtybė. — Žūti turėsite arba judu, arba tas atėjūnas.

Ir tvirtai apsisprendęs įėjau į vokiečių komendantūrą . . .

Nemačiau kaip jie žydą ištempė, tik girdėjau motinos klyksmą. Ji raudojo, maldavo, šliaužė keliais. O kai pamatė, kad jos pastangos bergždžios, ėmė vokiečius plūsti. Jie stvėrė mano vargšę motiną už plaukų ir, įvilkę į mašiną, nuvažiavo.

Kunigas nuleido galvą ir pamačiau kaip iš jo neregių akių nuriedėjo ašaros.

— Žinau, kad mane pasmerkėte. Pasmerkiau save ir aš pats. Nuo to laiko esu didžiausias kankinys. Taigi tuomet bėgte nubėgau pas miestelio felčerį, vietinį vokietį, ir, įdavęs paskutinius mūsų lašinius, išmaldavau, kad padėtų išlaisvinti motiną. Ją išleido visai silpną, sulaužytais šonkauliais ir prakirsta galva. Atvežiau, paguldžiau lovon ir atsiklaupęs šalia sukuždėjau:

— Mamyte, ar vertėjo dėl to žydo taip aukotis?

— Tas žydas buvo mano sūnus, — ištarė sukepusiom lūpom.

— Negali būti! Tu kliedi! — sušukau.

— Dar sąmonė, dėkui Dievui šviesi, — pasakė silpnu balsu. — Niekad niekam to nepasakojau, bet dabar klausyk. Kai vyras žuvo, likau be pinigų ir nėščia. Įsidarbinau žydų šeimoje. Šeimininkas buvo miestelio gydytojas. Vaikų jie neturėjo ir ruoša manęs nevargino. Tai buvo labai dori žmonės. Pas juos gyvendama pagimdžiau dvynukus. Matydami mano sunkią padėtį, jie pasiūlė vieną kūdikį įsisūnyti. Sutikau, nes kasgi man beliko daryti? Šeimininkai nupirko tau ir man šį namelį, o patys išvažiavo Kaunan. Nuo tada, kiek besiteiravau apie juos, nieko nesužinojau. Ir štai kai sūnelio Juliaus patėviai išgirdo, jog vokiečiai ruošiasi senus nedarbingus žydus šaudyti, jie papasakojo apie mane ir liepė čia jieškoti prieglaudos. Tačiau neišgelbėjau savo sūnelio. Nepatikėjo nevidonai, kad jis mano kūno ir kraujo. Mačiau per kalėjimo langą kaip su kitais žydais išvežė kažkur sušaudymui.

Motinos veide matėsi gili kančia. Visaip raminau ją, o pačiam norėjosi iš širdgėlos rėkti. Tik tada supratau baisų savo niekšiškumą. Sėdėjau per dienas naktis prie motinos lovos, stengdamasis bent kiek palengvinti jos padėtį. Po savaitės ji numirė, ir likau visai vienišas. Vienišas amžiams su sudarkyta sąžine. Tapau bedieviu. Argi man, motinos ir brolio žudikui, prašyti Dievo malonės? O žinoti, kad dvasinės kančios nesibaigs ir po mirties yra baisu.

Pamačiau, kad kunigas ėmė raustis kišenėje ir vėl ištraukė vaistus. Pastebėjau, kad jo veidas pilksvai gelsvas.

— Nereikėjo ligoniui viso to pasakoti, — pagalvojau.

Kunigas palinko ir atrodė, kad netenka sąmonės. Paguldžiau ant suolo ir skubiai iškviečiau greitąją.

— Į kurią ligoninę važiuojate? — pasiteiravau jiems atvykus.

— Į miesto pirmąją.

Kitą dieną nutariau sužinoti apie kunigo sveikatos stovį. Ligoninės budėtoja pavartė registratūros knygą ir iškvietė palatos seselę. Netrukus atėjo baltu chalatu švytėdama jauna moteris.

— Atsiprašau, kokia jūsų pavardė? — paklausė.

— Vaitekūnas. Linas Vaitekūnas, — tariau sumišęs. — Noriu sužinoti kaip ligonis jaučiasi.

— Jis mirė, — ramiai atsakė seselė ir ištiesė man juodą maldaknygę. — Prašė jums perduoti.

Atverčiau viršelį ir pirmame puslapyje perskaičiau: "Melskis Linai. Dievas gailestingas. Tavo brolis Julius — kunigas Juozas Dirsė".

Nepamenu kaip išėjau į gatvę ir krantine pasiekiau seną Vytauto Didžiojo šventovę. Prispaudęs maldaknygę prie lūpų, įžengiau į vidų ir parklupęs prieš didįjį altorių kakta paliečiau grindis. Gili rauda, tūnojusi tiek metų krūtinėje, staiga prasiveržė ir nuaidėjo tuščioje šventovėje . . .

PASIUTLIGĖ

SKIEPYKITE KAMBARINĮ SAVO ŠUNELĮ.

Saugokite savo šeimą. Laikykite savo šunelį prieštą. Žiūrėkite, kad kur nenuklystų.

Pernai Ontario provincijoje 2,150 asmenų buvo gydomi nuo pasiutligės. Dėl to Ontario sveikatos ministerija ragina visus gyventojus būti labai atsargiais. Kadangi ta liga yra mirtinai pavojinga ir žmonėm, ir gyvuliam, visi, paliesti pasiutusio gyvulio, privalo gauti eilę injekcijų.

Jūs galite apsaugoti savo šeimą šiuo paprastu būdu. Pirmiausia, skiepykite savo mėgstamus gyvulėlius nuo pasiutligės. Antra, laikykite juos pririštus. Trečia, visus, ypač vaikus, reikia informuoti, kad nepaklystų ir vengtų laukinių gyvulių, kurie gali būti apkrėsti pasiutlige. Visuomet dėvėkite pirštines, jei paliečiate nugaišusį gyvulį. Atsiminkite, kad ir naminiai gyvuliai gali būti apkrėsti.

Saugokite savo šeimą ir draugus, saugodami savo gyvulėlius nuo pasiutligės.

Ministry of Health
Ontario
Minister, Hon. Murray Elston
Premier, Hon. David Peterson

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

$50: kun. J. Rikteraitis, A. Mažiulis, R. Rimas; **$27:** V. Ignatavičius, A. Štreimikis; **$25:** A. Urbonas, Kanados lietuvių veteranų sąjunga "Ramovė" per A. Vyšniauską, A. D. Jankūnas, Emilija Gruodienė, Dalia Scott; **$20:** St. Paketuras, J. Karka, dr. G. Žymantienė; **$17:** S. Povilenskis, S. Zatorskis; **$12:** Br. Rutkauskienė, K. Dulevičius, A. Valavičius; **$10:** A. Peškys, Ign. Budrys, Vl. Civinskas, A. Gražulienė, P. Kariūnas, Br. Steponavičius, R. Paukštys; **$7:** K. Bungarda, S. Narmantas, Alb. Paškevičius, Vyt. Paulionis, E. Pikelis, J. Stanaitis, J. Daugėla, J. Gedvila, A. Šukaitis, O. Vilėniškienė, O. Vilimienė, kun. A. Petraitis, P. Jakubauskas, J. Jurėnas, A. Alkaitis, B. Lukošienė, V. Milukas, P. Plestys, P. Pranis, J. Rimkūnas, G. Viskanta; **$6:** A. Poškus; **$5:** P. Devenis, Pr. Gluoksnys, L. Rusinaitė, S. Fredas, A. Augaitis; **$4:** J. Zabulionis; **$2:** V. Raišys, A. Petkevičius, B. Raugas, Ign. Genys, E. Dubininkas, A. Padolskis, E. Praninskas, J. Sarpalius, T. Vainauskas, S. Vyskupaitienė, A. Kazilunas, A. Klupšas, M. Žemaitienė, Ed. Cibas, A. Bočkus, V. Čepėnas, A. Žinaitis, P. Vaškevičius, A. Mingėla, J. Mozūraitis, J. Lapp, V. Bielskis, K. Naudžius, G. Kapteinis, P. Palys.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė:

$50: J. Dženkaitis, P. Regina, T. Regina; **$47:** A. Baliukonis, F. Mackevičius; **$37:** A. Masionis, prel. Vyt. Balčiūnas; **$32:** J. Romikaitis, A. Šiukšta; **$30:** dr. J. Mališka, A. Pladys, A. Stulgienė, J. Viečerinskas; **$27:** A. Latvaitis, V. Starkus, Pr. Seibutis, Mrs. E. Schachow, G. Šutas, H. Jasinskas, Ch. Šaltys, A. Misiūnas, J. Lasys, J. Liuima, K. Račiūnas, J. Vilkauskas; **$26:** A. Pusdešris.

$25: J. Mačiukas, A. Garkūnas, J. Vaškevičius, J. Vingelienė, dr. D. G. Mažeika, M. Mogenis, Alf. Lukošius, V. Norkevičius, R. Vaštokas, L. Lenauskas, M. Rudzinskas, M. Račys, J. Pacevičienė, Vyt. Paulionis, V. Pilkauskas, Vyt. Pliskevičius, V. Pulkauninkas, V. Poškus, kun. A. Račkauskas, Br. Rutkauskienė, R. Rožauskas, E. Rastenienė, O. Juodviršienė, V. Sakas, Vyt. Stočkus, G. Smolskis, Nėk. Pr. Marijos seserys Toronte, V. Sapkus, Mrs. E. Spilchak, B. J. Sriubiškis, dr. A. Šidlauskaitė, E. G. Sakienė, dr. R. Saplys, S. Starkutis, L. Stulginskas, A. Senkus, A. L. Šeškus, R. J. Barakauskas, Pr. Girdvainis, A. Damušis, J. Gustainis, Z. Gobis, F. Ramonas, A. Palvenis, J. E. Ramas, R. V. Sriubiškis, Vyt. Strimaitis, St. Strimaitis, R. A. Šlekys, P. Šukys, A. Urbonas, B. Vitkus, R. Vaičaits, A. Venckus, D. Vaidilienė, Ant. Vadeika, J. Vibrys, P. Kariūnas, V. Keturka, J. Karka, dr. E. Jasiukas, V. Kačergius, V. Jakubaitis, J.J. Kulikauskas, A. Kiaupa, V. Karnilavičius, K. Bagdonavičius, A. Balčiūnienė, V. L. Andrulionis, A. Andrulionis, Eug. Čuplinskas, R. Saulėnas, V. Siminkevičius, S. G. Noreika, L. Leveckis, A. Laugalys, J. Morkūnas, J. Labenskas, J. A. Milius, J. Mikonis, Vl. Plečkaitis, V. M. Orlickas, P. Podzunas, J. Pupininkas, A. Povilonis, Sig. Ramanauskas, L. Raslavičius, J. A. Rickai, R. Ruslys, T. Rugys, A. Valavičius.

Už dvejus metus po $25 rėmėjo prenumeratą atsiuntė: kun. J. Rikteraitis, A. Skirka, S. Varanka.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką. Taip pat dėkojame atsiunčiantiems už loterijos bilietėlius didesnes sumas.

"Volungė" dėkoja

Choras "Volungė" nuoširdžiai dėkoja visiems savo mecenatams, rėmėjams ir aukotojams, kurių dosnumo dėka galėjome išleisti pirmąją savo plokštelę.

$2,000.00: S. Kuzmas, L. Matukas, dr. G. Skrinskas; **$1,000.00:** Prisikėlimo parapija; **$600.00:** dr. J. A. Sungaila; **$500.00:** P. Vytas; **$300.00:** P. V. Dunderas, D. L. Paulėnas; **$250.00:** "Litho-Art", R. Puteris, dr. P. Vytė; **$200.00:** Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras.

$100.00: J. B. Bukšaičiai, J. E. Bukšaičiai, L. Dambrauskaitė, I. Girdzijauskas, J. O. Gustainiai, L. Kalvaitytė, D. Kušlikytė, P. R. Kurai, H. Lapas, P. I. Lukoševičiai, I. Lukoševičiūtė, V. Marcinkevičius, J. Melnykaitė, V. Melnykas, D. G. Melnykas-Rocca, P. L. Murauskai, G. J. Neimanai, J. Norkus, A. Pūkas, R. Radžiūnaitė, A. H. Simonavičiai, V. Skrinskas, P. R. Stankai, H. Stepaitis, dr. J. Uleckas, L. Underienė, V. Ž. Vaičiūnai, J. Valaitienė, A. Vaškevičienė, A. Viskontas.

$80.00: L. Vaidilienė; **$60.00:** A. M. Radžiūnai.

$50.00: J. Andrulis, L. Beržinytė, A. Deksnienė, K. Gaputis, A. Krakauskas, E. J. Norkai, M. Račys, E. Simonavičienė, "Type Master Graphics"; **$40.00:** D. Pranaitienė.

$25.00: P. Dalinda, E. P. Lukavičiai, J. Nešukaitienė, R. B. Ramanauskai, V. R. Valaičiai; **$20.00:** B. R. Čeponkai, A. Gverzdys, V. Urbonas; **$15.00:** A. N. Ankai; **$10.00:** B. S. Matulevičiai; **$5.00:** S. P. Ročkai.

Jeigu per klaidą išleidome kieno nors pavardę, malonėkite pranešti. Iš anksto atsiprašome.

Dar kartą ačiū –

"Volungė"

Sunkūs pirmieji žingsniai tautinių šokių grupėje torontiškiame "Atžalyne" Nuotr. B. Tarvydo

Lietuvos žydo sūnus – gubernatorius

STEPAS VARANKA

Lietuva nėra gausi gyventojais, bet jos piliečių galima užtikti beveik kiekvienoje valstybėje. Jų tarpe yra mokslininkų, sportininkų, kariškių, menininkų ir politikų.

Brooklyne leidžiamas "The Jewish Press" 1986. II. 7-13 paskelbė Simeono Bakerio straipsnį "Jews on the American Virgin Islands". Tame straipsnyje minima Lietuva ir jos žydai.

Salyno istorija

Virginijos salyną atrado Kristupas Kolumbas antroje savo kelionėje 1493 m. Jis tas salas taip pavadino, pagerbdamas šv. Uršulę ir jos kankines drauges vienuoles. Salynas savo laiku buvo piratų slapstymosi vieta.

Dalis salyno dabar priklauso Anglijai ir dalis Amerikai. Virginijos salynas nuo Niujorko yra apie 1400 mylių, kur Atlanto vandenynas susitinka su Karibų jūra. Tai puiki vieta atostogoms. Ten dangus nuolat žydras, vanduo švarus ir dienos saulėtos.

Visą Virginijos salyną sudaro per 50 salų. JAV-bės dalį to salyno nupirko 1917 m. iš Danijos vyriausybės už $25 milijonus, kad ten vokiečiai I D. karo metu neįrengtų savo bazių. JAV salų plotą sudaro 132 kv. mylios.

Pirmieji Virginijos salų gyventojai buvo atgabenti iš Afrikos negrai-vergai cukraus plantacijų darbams. Didesni JAV salyno miestai yra St. Thomas, St. Croix ir St. John. Šiandieną JAV salyno gyventojų yra per 100.000, apie 80% — juodieji.

Žydų ateiviai

Pirmieji žydų ateiviai Virginijos salosę pasirodė XVII š. Pirmoji sinagoga buvo pastatyta St. Thomas mieste 1688 m. 1804 m. ji sudegė. Neužilgo buvo atstatyta ir padidinta. Prie sinagogos telkėsi visas žydų visuomeninis ir kultūrinis gyvenimas. Šiandieną iš 120 šeimų (200 asmenų) dauguma gyvena St. Thomas mieste.

Nors žydų skaičius nėra didelis, jų įtaka yra gana reikšminga. Jie užima atsakingas pozicijas valdžioje, prekyboje, pramonėje ir finansinėse institucijose.

Virginijos salyno žydų prekybininkas ir istorikas Isidore Paiewonsky savo užrašuose sako, kad pirmas žydų gubernatorius Gabriel Milan tame salyne buvo paskirtas 1684 m. Tai padarė Danijos karalius Kristijonas V.

Nuo to laiko prabėgo daug audringų metų. 1960 m. JAV prezidentas Kennedy Virginijos salų gubernatorium paskyrė žydą Raphael Moshe Paiewonsky, kurio tėvai buvo atkeliavę iš Lietuvos. Dabartinis žydų bendruomenės rabinas yra Stanley T. Rekling. Jų sinagogoje St. Thomas mieste nėra grindų, yra tik smėlis, kuris simboliškai primena Egipto dykumas, kur žydai klaidžiojo savo istorinėje praeities kelionėje.

Iš Lietuvos

Pirmas Aškenazi šakos žydas, kuris apsigyveno St. Thomas mieste, buvo Levinas iš Lietuvos Vilkaviškio. Netrukus jį pasekė šeši jo pusbroliai, vienos šeimos broliai. Keturi iš jų vėliau apsigyveno Santo Domingo ir tapo turtuoliais. Vienas iš likusių St. Thomas mieste, Isaac, atidarė alkoholinių gėrimų gamyklą ir pasidarė bilijonierium. Į jo rankas vėliau perėjo bankai, didžiulės krautuvės ir teatras. Jis ir jo žmona Rebeka, kuri buvo šeimos "smegenys", gyveno 20 kambarių rūmuose, kurie anksčiau buvo Danijos princo rezidencija.

Jų sūnus Ralph Paiewonsky, tapęs gubernatoriumi, sumaniai, sąžiningai savo valdymo metu stengėsi pagerinti vietinių gyventojų ekonominę būklę. Jo sesuo ir du broliai yra gimę St. Thomas mieste. Jo paskyrimu JAV Virginijos salyno gubernatoriumi vietiniai gyventojai buvo labai patenkinti. Gyventojai savo džiaugsmą reiškė viešais šokiais gatvėse. Tai buvo pirmas atsitikimas, kad vietinis gyventojas buvo paskirtas salų gubernatoriumi.

Lietuvos žydo sūnus, nors gimęs už Lietuvos ribų, savo tėvų religijos ir papročių neprarado. Inauguracijos apeigos įvyko sinagogoje, kur dalyvavo masė salų gyventojų.

Baltiečių protestai prieš televiziją

Kanados baltiečių federacija, kuriai šiuo metu pirmininkauja latvis dr. Guntis Silinš, protestavo prieš rodymą CTV televizijoje filmo "Highway to Heaven", nes ten pagrindinis veikėjas pavadintas Jan Baltic. Jis terorizuoja nacių koncentracijos stovykloje išlikusį gyvą žydų tautybės kalinį. Deja, protestas nepagelbėjo. Dr. G. Silinš kreipėsi į Ontario vidaus reik. min. I. Scott, prašydamas iškelti CTV televizijai teisminę bylą už rasinės neapykantos skleidimą. Be to, Baltiečių fed. valdyba, gavusi žydų ir kitų organizacijų pritarimą, surengė spaudos konferenciją, kurioje tų organizacijų atstovai pasisakė prieš tokio filmo rodymą su "Baltic" pavarde.

"The Toronto Sun" bendradarbis L. Goldstein kovo 20 d. laidoje parašė straipsnį, kuriame pareiškė, kad tai esanti televizijos klaida, bet ne nusikaltimas. Minėto filmo autorius ir pagrindinis aktorius M. Landon pareiškęs minėtam bendradarbiui apgailestavimą dėl įvykusio nesusipratimo ir pažadėjo ateityje "Baltic" pavardę pakeisti.

Nors protestai tuo tarpu nebuvo sėkmingi, nesulaikė filmo rodymo televizijoje, tačiau susilaukė plataus dėmesio Kanados visuomenėje ir spaudoje.

Visų pirma minėtinas buvusio Kanados vidaus reikalų ministerio Bob Kaplano, dabartinio parlamento nario laiškas KLB krašto valdybos pirm. adv. A. Pacevičiui. Tame laiške jis rašo: "Su dėmesiu sekiau Kanados baltiečių federacijos pastangas padaryti pakeitimus CTV kovo 12 d. programoje "Highway to Heaven", t. y. pašalinti aiškiai įžeidžiantį šmeižtą, nukreiptą į visus baltiečių kilmės kanadiečius. Apgailestauju, kad CTV televizija pasirodė visai nejautri, nelinkusi bendradarbiauti srityje, kuri yra labai svarbi visiem kanadiečiam. Aš manau, kad tai yra kaip tik toks atvejis, apie kurį kalba Baudžiamojo kodekso 281.2 straipsnis. Pilnai remiu jūsų pastangas perduoti tą atvejį provinciniam ir federaciniam valstybės gynėjui, kad duotų tolimesnę eigą. Jei grupės šmeižimas gali būti legalus JAV-se, kur buvo paruošta programa, tai Kanadoje jis toks nėra".

Stipriai motyvuotą laišką CTV televizijos direktoriui M. Chercoveriui parašė Ontario parlamento narys Y. Shymko, pabrėždamas, kad parinkimas Jan Baltic pavardės asmeniui, vaizduojančiam nacių karo nusikaltėlį, meta įtarimą, jog visi baltiečiai yra nacių simpatikai. Jis esąs susirūpinęs, kaip ir daugybė kanadiečių, tragiškai blogėjančia nepasitikėjimo atmosfera, didėjančiu priešiškumu tarp tautinių bendruomenių ryšium su Deschenes komisijos veikla Kanadoje ir OSI bylomis JAV-se. "Kai įtarimai perkeliami į bendruomenes, net ir kilniausi siekimai tampa begėdiškais veiksmais. Tai gerai išryškėjo mūsų elgesyje su Kanados japonais II D. karo metu". Dėl to, Y. Shymko savo laiške skatino CTV vadovybę viešai atsiprašyti baltiečius, primindamas, kad panašus atvejis buvo 1979 m., kai buvo rodomas filmas "W5", diskriminuojantis kiniečius. Tada televizijos vadovybė atsiprašiusi kiniečius. Baigdamas savo laišką CTV direktoriui, Y. Shymko pareiškė: "Sąmoningai ar nesąmoningai Jūsų tinklas neturėtų būti priemonė, ardanti grupių darną. Priešingai, Jūsų tinklas turėtų būti didžiausias darnos skatintojas. Atsiprašymas yra mažiausia kaina už tokį kilnų dalyką".

Baltiečių federacijos poziciją parėmė viešu pareiškimu parlamente jo narys Sergio Marchi, Kanados žydų kongreso bendruomeninių santykių komisija, Kanados kiniečių taryba, Kanados krikščionių ir žydų taryba.

CTV televizijos vadovybė iki šiol laikosi kietai, pasitenkindama pareiškimu, kad "Baltic" pavardės parinkimas yra atsitiktinis, neturįs grupinės reikšmės. **M.**

"Vakaruose pasidariau dar didesnis lietuvis"

(Atkelta iš 1-mo psl.)

resnė sesuo buvo nacių nužudytos Kaune.

Karo metais Kaplanas dirbo Maskvos radijo komiteto lietuviškoje redakcijoje. Buvo karininkas XVI lietuviškoje divizijoje, kurios kelias vedė per Levo Tolstojaus gimtąją Jasnają Polianą. Kaplanui atrodo, kad šis tolimas kontaktas su "Karo ir taikos" autoriumi turėjo didelį vaidmenį jo gyvenime. Sugrįžęs į sovietinės kariuomenės vėl užimtą Lietuvą, Kaplanas matė negailestingą lietuvių pasipriešinimo naikinimą, represijas, naujus masinius trėmimus. 1948 m. dirbdamas rusiškame sovietiniame laikraštyje, jis pats tapo stalininių represijų auka. Absurdiškai kaltinamas pereina Lubiankos pragarą, nuteisiamas 15 metų laisvės atėmimo.

Kalbų mokėjimas Kaplaną išgelbėjo. Dirbo technikos žurnalų ir knygų vertėju. Stalino mirtis jam atvėrė vartus į laisvę. Sugrįžęs į Vilnių, Isakas Kaplanas vis daugiau laiko skiria lietuvių literatūros vertimams į rusų kalbą, vėl priimamas į rašytojų sąjungą, bet jo svajonė — kaip nors ištrūkti iš sovietinio rojaus.

Kaip bebūtų keista, čia jam padeda jo parašytoji ir leidyklos priimtoji knyga, kurioje "Karo ir taikos" lietuviškieji, vilnietiškieji skyreliai sugretinami su visiškai užmirštais atsiminimais caro Aleksandro I favoritės, kilusios iš garsios Lietuvos Tyzenhauzų giminės ir ištekėjusios už prancūzo emigranto grafo Choiseul de Gouffier. Ir tas rankraštis, kurio nuorašo Kaplanas negalėjo su savimi pasiimti, tampa tarsi įkaitu už trijų mėnesių vizą į Prancūziją, kur jau seniai gyveno jaunesnioji Kaplano sesuo. Pasilikęs Vakaruose buvęs Kauno žurnalistas susirado prieglobstį Amsterdame ir čia toliau siekia savo svarbiausio gyvenimo tikslo — padėti pavergtai tėvynei. Pasikalbėjimas baigiamas Kaplano žodžiais: "Vakaruose aš pasidariau dar didesnis lietuvis".

Pasakodama Isako Kaplano biografiją, olandė žurnalistė An Salomonson pateikė daug įvairių žinių apie senesnę ir naujesnę Lietuvos praeitį, su užuojauta vaizduodama jos likimą, kančių kelius ir neblėstančią viltį sulaukti naujo atgimimo. Straipsnis iliustruotas didele Isako Kaplano nuotrauka. Spausdinamas vienas jo eilėraštis olandiškai. **Lmb.**

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. Lubys. Tel. 498-5823 arba 755-3174.

Devenių kultūros fondo leidiniai

1. ***Jūratė Statkutė de Rosales, BALTŲ KALBOS BRUOŽAI IBERŲ PUSIASALYJE,*** $15.00, JAV
2. ***Motiejus Karaša, GYVENIMO SŪKURIUOSE,*** $15.00, JAV
3. ***Jokūbas Dagys, SCULPTURES*** (meno albumas), $35.00, JAV
4. ***J. Andrius, LIETUVOS ŽEMĖLAPIS,*** $6.65, JAV

Užsakymus siųsti: Devenių kultūrinis fondas, P.O. Box 10782, St. Petersburg, FL 33733, USA.

Netikėtai staiga mirus

a. a. PETRUI LATAUSKUI,

nuoširdžiai dėkojame visiems giminėms, draugams bei visiems geraširdžiams, užjautusiems ir padėjusiems mūsų liūdesio valandose. Nuoširdus ačiū gerb. klebonui kun. J. Liaubai, OFM, už Rožinį ir maldas abu vakarus laidotuvių namuose, už gražias apeigas bei šv. Mišias šventovėje. Ačiū solistams A. V. Paulioniams už giedojimą per šv. Mišias, šauliams — už budėjimą prie karsto, karsto nešėjams, lietuvių radijo valandėlei Toronte ir Hamiltone už pranešimą apie mirtį, skirtas giesmes bei užuojautas. Dėkojame visiems už puikias gėles, užprašytas šv. Mišias, pareikštas užuojautas per spaudą, radiją, raštu ar žodžiu, už aukas Tautos fondui ir spaudai. Dėkojame visiems, lankiusiems velionį laidotuvių namuose; dalyvavusiems pamaldose šventovėje, palydėjusiems į amžino poilsio vietą — šv. Jono kapines Mississaugoje. Ačiū visom poniom, paruošusioms pietus ir iškepusiom skanius pyragus tai progai.

Tegul Dievas visiems atlygina!

B. Latauskienė
G. Kairienė
N. Zeliznak
G. Strimaitienė
D. Enskaitienė

PADĖKA

Mylimam vyrui, brangiam tėveliui, seneliui, uošviui

a. a. VLADUI SKVERECKUI

mirus, liūdesio valandose sulaukėme daug užuojautos iš mielų draugų bei pažįstamų. Jums visiems nuoširdžiai dėkojame. Ypatinga padėka kun. J. Liaubai, OFM, kun. E. Jurgučiui, OFM, už koncelebracines šv. Mišias bei palydėjimą į amžino poilsio vietą, A. V. Paulioniam už gražų giedojimą. Taip pat dėkojame kun. J. Liaubai, OFM, už per du vakarus kalbėtą Rožinį ir maldas laidotuvių namuose bei pasakytą prasmingą pamokslą šv. Mišių metu. Nuoširdi padėka karsto nešėjams, visiems pagerbusiems velionį laidotuvių namuose savo atsilankymu, organizacijoms ir pavieniams, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles (velionis labai mylėjo gėles). Dėkojame už pareikštas užuojautas asmeniškai ir spaudoje, aukojusiems vėžio draugijai, "Tėviškės žiburiams". Dėkojame dr. A. Saunoriui už visokeriopą pagalbą ligos metu.

Nuoširdus ačiū mieloms ponioms už pyragus, J. ir S. Bubuliams už pusryčių paruošimą. Dėkojame visiems už nuoširdumą ir visokeriopą pagalbą, paguodą skausmo dienose.

Viešpats atskyrė mus laikinai. Tegu būna Tau lengva iš Lietuvos prieš du mėnesius nuo tėvelių kapo atsivežta žemelė! Amžinoji Viešpaties šviesa tegu jam šviečia per amžius.

*Nuliūdę — **žmona Bronė, dukterys – Emilija, Vita, Dalia, Vanda, Daina, Aldona, žentai ir vaikaičiai***

PADĖKA

Mylimam vyrui, brangiam tėveliui, seneliui, uošviui

a. a. VLADUI SKVERECKUI

mirus, liūdesio valandose sulaukėme daug užuojautos iš mielų draugų bei pažįstamų. Jums visiems nuoširdžiai dėkojame. Ypatinga padėka kun. J. Liaubai, OFM, kun. E. Jurgučiui, OFM, už koncelebracines šv. Mišias bei palydėjimą į amžino poilsio vietą, A. V. Paulioniam už gražų giedojimą. Taip pat dėkojame kun. J. Liaubai, OFM, už per du vakarus kalbėtą Rožinį ir maldas laidotuvių namuose bei pasakytą prasmingą pamokslą šv. Mišių metu. Nuoširdi padėka karsto nešėjams, visiems pagerbusiems velionį laidotuvių namuose savo atsilankymu, organizacijoms ir pavieniams, užprašiusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles (velionis labai mylėjo gėles). Dėkojame už pareikštas užuojautas asmeniškai ir spaudoje, aukojusiems vėžio draugijai, "Tėviškės žiburiams". Dėkojame dr. A. Saunoriui už visokeriopą pagalbą ligos metu.

Nuoširdus ačiū mieloms ponioms už pyragus, J. ir S. Bubuliams už pusryčių paruošimą. Dėkojame visiems už nuoširdumą ir visokeriopą pagalbą, paguodą skausmo dienose.

Viešpats atskyrė mus laikinai. Tegu būna Tau lengva iš Lietuvos prieš du mėnesius nuo tėvelių kapo atsivežta žemelė! Amžinoji Viešpaties šviesa tegu jam šviečia per amžius.

*Nuliūdę — **žmona Bronė, dukterys – Emilija, Vita, Dalia, Vanda, Daina, Aldona, žentai ir vaikaičiai***

PADĖKA

a†a

STASYS BARANČIUKAS

mylimas mano vyras
staigiai mirė 1986 metų kovo 3 dieną,
palaidotas kovo 6 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkoju Prisikėlimo par. klebonui kun. A. Simanavičiui, OFM, kun. E. Jurgučiui, OFM, kun. L. Januškai, OFM, už atnašautas šv. Mišias ir turiningą pamokslą, palydėjimą ir maldas kapinėse.

Reiškiu padėką Prisikėlimo parapijos kunigams ir visiems draugams bei pažįstamiems už atsilankymą koplyčioje ir palydėjusiems į amžino poilsio vietą. Dėkoju V. Verikaičiui už giedojimą ir vargonų palydą šv. Mišių metu, Prisikėlimo parapijos chorui už gėles, užuojautą per spaudą.

Nuoširdžiai dėkoju už gėles, šv. Mišių aukas ir užuojautas žodžiu bei spaudoje. Daug nuoširdumo parodė lietuvių vaikų darželio vaikučiai bei jų tėveliai, seselės, mokytojos, atsiųsdami gėles ir užprašydami šv. Mišias.

Gili padėka už visokeriopą pagalbą priklauso mūsų draugams p.p. Dačkams ir p.p. Vaitkams.

Visiems už parodytą nuoširdumą ir draugiškumą esu labai dėkinga.

*Liūdinti žmona **Zuzana Barančiukienė***

PADĖKA

Per kančias nuėjai pas gerąjį Dievą,
Palikai mums gilų skausmą.
Tegul amžina ramybė tebūna tavo sielai,
O mums, gerasis Jėzau, duok stiprybę

Mylimam vyrui, brangiam tėveliui ir tėtukui,

a. a. BRONIUI MATUSEVIČIUI

mirus 1986 metų kovo 9 dieną,

nuoširdžiai dėkojame kun. L. Januškai, OFM, kun. P. K. Šarpnickui, OFM, kun. A. Saulaičiui, SJ, jėzuitų provincijolui, už koncelebracines Mišias. Dėkojame kun. P. K. Šarpnickui ir kun. L. Januškai už Rožinį bei maldas laidotuvių namuose, seselėms — Loretai ir Michaelei už atsilankymą. Nuoširdi ir ypatinga padėka kun. P. K. Šarpnickui už prasmingą pamokslą. Dėkojame sol. L. Marcinkutei už gražų giedojimą bei vargonavimą. Nuoširdžiai dėkojame karsto nešėjams, visiems bičiuliams, pagerbusiems velionį laidotuvių namuose bei kapinėse savo atsilankymu, atsiuntusiems gėles, aukojusiems šv. Mišias už jo vėlę, pareiškusiem užuojautas asmeniškai ir spaudoje. Dėkojame kun. J. P. Sabui, OFM, už palydėjimą į kapines ir atkalbėtas maldas. Ypatingai dėkojame šeimos gydytojams — dr. M. A. ir dr. A. Valadkoms už medicininę pagalbą velioniui, priežiūrą bei lankymą ligoninėje. Dėkojame kunigams — P. K. Šarpnickui, OFM, ir E. Jurgučiui, OFM, už lankymą ligoninėje ir už paskutinį patepimą. Dėkojame p.p. Greičiūnams už skanių pietų paruošimą ir visoms ponioms už skanius pyragus. Ypatingai dėkojame visiems guodusiems ir raminusiems mus skausmo dienose. Sunku mums visus išvardinti, prisiminsime jus visada širdyse.

Duok jam amžiną ramybę, Viešpatie!

*Liūdintys: **žmona Marija, dukros Irena ir Nijolė, dukros Stasė ir Regina su šeimoms, ir vaikaičiai***

a†a

KOTRYNAI GRAJAUSKIENEI

mirus,

jos dukrą dr. ONĄ GUSTAINIENĘ ir jos šeimą nuoširdžiai užjaučia –

Toronto ateitininkai

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400 • 532-3414

AKTYVAI virš 29 milijonų dolerių

KASOS VALANDOS:

Pirmadieniais	10-3
Antradieniais	10-3
Trečiadieniais	10-3
Ketvirtadieniais	10-8
Penktadieniais	10-8
Šeštadieniais	9-1
Sekmądieniais	9-12.30

MOKA UŽ:

90 dienų termin. indėlius	9 %
180-185 d. termin. ind.	9 1/4%
term. indėlius 1 metų	9 1/2%
term. indėlius 2 metų	9 1/2%
term. indėlius 3 metų	9 1/2%
pensijų s-tą	9 1/2%
spec. taup. s-tą	7 1/2%
taupomąją s-tą	7 %
kasd. taupymo s-tą	7 %
depozitų-čekių s-tą	6 %

DUODA PASKOLAS:

asmenines nuo	12 %
mortgičius nuo	10 1/2% - 12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.

STEPHAN'S FURS
406 Roncesvalles Ave.
Telefonas 536-5936 ir
Telefonas 762-7775
2239 Bloor Street West.
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės.
Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Vaidotas (Vay) Jonynas
Telefonas (416) 864-2734
pataria ir padeda investacijose nuo aukso iki valstybinių lakštų. Jo atstovaujama firma aptarnauja investuotojus nuo 1923 metų.
MOSS, LAWSON & CO. LIMITED
48 Yonge St., Toronto, Ont. M5E 1G7

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
PENSININKAMS 15% NUOLAIDA NUO VISKO (IŠSKYRUS CIGARETES)
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

"TYPE MASTER GRAPHICS"
3425 Dundas Street West, Toronto, Ont. M6S 2S4
Telefonas: (416) 769-5411
* Raidžių rinkimo bendrovė.
* Renka tekstus lietuvių, prancūzų ir anglų kalbomis.
Skambinkite **Linai Kuliavienei** arba **Vidai Šiaučiulienei**

NEMOKAMA Skambinkite šiandieną!
valdžios knygelė
"Plans, Permits and Payments"
ONTARIO MINISTRY of MUNICIPAL AFFAIRS AND HOUSING
Įsigykite nemokamą egzempliorių!

ANTANAS GENYS
"RE/MAX professionals inc. Realtor
239-3991

AUTOMOTIVE FIBER
AUTOBODY AND COLLISION REPAIRS
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Etobicoke, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

Greitas ir tikslus patarnavimas!
DRAUDA
gyvybės, automobilių, gaisro atveju, nuomininkų turto, verslo ir komercijos
Juozas Eimis Ramas
Tel. 364-5081, namų 766-5857
Allstate Simpson's, 176 Yonge St., Toronto, Ont., M5C 2L7 (Queen & Yonge)
Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

Ročesterio skautų mugėje kvieslė I. ŽMUIDZINIENĖ kviečia svečius aplankyti skautų-čių meniškus darbus Nuotr. V. Bacevičiaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

kinti kai kurie kanadiečiai, nuogąstaujantys, kad į prez. R. Reagano "žvaigždžių karą" bus įjungta ir Kanada. Iš tikrųjų tokie kritikai yra klaidinami "sovietinės taikos" propagandos. Prez. R. Reagano "žvaigždžių karas" liečia tik ginamuosius ginklus puolamosioms raketoms sustabdyti.

Ministeriui pirm. B. Mulroniui surengti pietūs Kanados ambasadoje Vašingtone susilaukė netikėtų pranešimų spaudoje. Pietumis rūpinosi Kanados ambasadoriaus Allano Gotliebo žmona Sondra, talkinama socialiniams reikalams pasamdytos amerikietės sekretorės Connie Connor, gerai susipažinusios su diplomatiniu protokolu. A. Gotliebas Kanados ambasadoriumi Vašingtone buvo paskirtas 1981 m. Žmona Sondra tada ėmėsi pastangų, kad Kanados ambasada taptų populiariausia priėmimams skirtais renginiais Vašingtone. Premjerą B. Mulronį ir kitus svečius ji sutiko ant ambasados laiptų su amerikiete socialinių reikalų sekretore Connie Connor. Šalia stovėjo spaudos ir televizijos atstovai. Sondra Gotlieb staiga ranka smogė amerikietei ambasados tarnautojai Connie Connor į veidą. Dėl to smūgio nukrito vienas amerikietės auskaras, ir ji pasitraukė raudodama. Nuotraukų niekas nepadarė, bet ir spaudą, ir televiziją pasiekė pranešimas, kad Kanados ambasadoriaus A. Gotliebo žmona Sondra oficialiame priėmime viešai kirto ranka amerikietei sekretorei C. Coonor į veidą. Vėliau jos abi pasirodė kartu, bet neįstengė sustabdyti sensacingo skandalo. Apgailestavimą savo ir žmonos vardu pareiškė ambasadorius A. Gotliebas, tačiau žala Kanados diplomatijai jau buvo padaryta vienos išsišokusios moters netakto. Rašoma, kad ambasadorienę Sondrą suerzino JAV viceprez. G. Busho pavėluotas atvykimas dėl kitų įsipareigojimų ir visiškas nepasirodymas diplomatiniuose priėmimuose populiaraus finansų sekretoriaus pavaduotojo R. Darmano. Apie pastarojo neatvykimą ambasados soc. reikalų sekretorė nepainformavusi Sondros.

Manitobos parlamento rinkimus laimėjo socialistai su savo premjeru H. Pawley, praradę du anksčiau turėtus atstovus. Anksčiau jie turėjo 30 atstovų, o dabar turės 28. Opozicinė konservatorių partija, vadovaujama G. Filmono, atstovų skaičių nuo 22 padidino iki 26. Prieš pusantrų metų konservatoriai pirmavo 20%. Staigmenos susilaukė liberalams vadovaujanti Sharon Carstairs. Liberalų populiarumas nuo 6,8% padidėjo iki 14%, bet parlamentan buvo išrinkta tik ji viena. Prie jos laimėjimo prisidėjo į rinkiminį vajų įsijungęs Kanados liberalų veikėjas J. Chretienas. S. Carstairs laimėjimu džiaugiasi ir Kanados liberalų vadas J. Turneris. Mat ji dabar yra vienintelė liberalė provinciniame parlamente į vakarus nuo Ontario, kur liberalų atstovai vis dar pralaimi rinkimus.

Buvusio premjero J. Diefenbakerio statula bus atidegta prie Kanados parlamento rugsėjo 18 d., minint 91-jį jo gimtadienį. Winnipegiečio skulptoriaus Leo Mol paruoštas projektas buvo išstatytas centrinėje parlamento rūmų dalyje. Iš visų ligšiolinių Kanados ministerių pirmininkų statulos lig šiol tebuvo susilaukęs Louis St. Laurent. J. Diefenbakerio pagerbimą statula pasiūlė konservatorė parlamento narė Pauline Browns. Tas jos pasiūlymas buvo vienbalsiai patvirtintas vasario mėnesį.

Augantis kredito kooperatyvas

Metinis Toronto Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo narių susirinkimas

Š. m. kovo 9 d. Toronto Prisikėlimo parapijos salėje įvyko parapijos kredito kooperatyvo metinis narių susirinkimas, kuriame dalyvavo 236 nariai iš 3392. Susirinkimą pradėjo pirm. dr. S. Čepas, prisimindamas per praėjusius metus mirusius 26 narius. Visi sustojo rimties valandėlei, o klebonas A. Siminavičius, OFM, sukalbėjo maldą.

Iš pirmininko pranešimo paaiškėjo, kad per praėjusius metus kooperatyvas susilaukė naujų 97 narių ir paaugo beveik $3,000,000. Nariai gavo aukštesnes palūkanas už indėlius ir mokėjo žemesnius nuošimčius negu kituose bankuose. Be to, nariai naudojosi nemokamais čekiais ir be mokesčio buvo priimamos visos mokėtinos sąskaitos. Nariai buvo apdrausti mirties atveju. Kooperatyvas apmokėjo narių privalomą mokestį ir jų indėliai buvo apdrausti. Praėjusiais metais buvo įvesta nauja skaitytuvų sistema, kuri atsiėjo apie $85,000.

Ižd. S. Kaknevičius pranešė, kad 1985 m. baigti su $28,924,851 balansu, turėta $2,758,670 pajamų ir $296,351 pelno. Kooperatyve yra $1,220,014 rezervų kapitalo.

Paskolų k-jos pirm. Al. Kuolas pranešė, kad 1985 m. buvo išduotos 258 paskolos (asmeninės ir nekilnojamo turto) — $7,514,590. Per visus kooperatyvo 23 metus veiklos nebuvo blogų paskolų. Revizijos k-jos pirm. E. Girdauskas pagyrė sumaniai ir tvarkingai vedamą kooperatyvo atskaitomybę. Samdomas revizorius Mr. Kalba taip pat patvirtino, kad atskaitomybė yra vedama labai gerai.

Po pranešimų buvo keli informacinio pobūdžio klausimai. Susirinkimas patvirtino 1985 m. balansą ir šėrų dividendus (apie $2,500) paskyrė Toronto Maironio mokyklai. Taip pat 1986 m. patvirtinti samdomi revizoriai Strohyj and Kalba.

Turėjo būti rinkimai į baigusių kadenciją valdybos ir komisijų narių, bet neatsiradus daugiau kandidatų, susirinkimo buvo patvirtinti tie patys, tik revizijos komisijon išrinktas naujas R. Budnikas.

1985 m. kooperatyvo valdyba paskyrė $17,000 lietuvių kultūrinėm bei švietimo organizacijom. Pažymėtina nauja $1,000 premija, kurią skiria kooperatyvo valdyba KLB kultūros komisijai. Pastaroji ją paskiria pasižymėjusiam lietuviui visuomeninėje bei kultūrinėje veikloje. Šiais metais tą premiją gavo muz. St. Gailevičius.

Susirinkimas baigtas loterija, kuriai buvo skirtos 8 premijos po $25 ir dvi — po $50 pagal įėjimo bilietėlius. Po susirinkimo buvo gausios užkandžių vaišės.

Tenka paminėti, kad nuo kredito kooperatyvo įsteigimo be pertraukos dirba tik pirm. dr. S. Čepas. ir Al. Kuolas.

V. Matulaitis

Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynės

Trisdešimt šeštosios Š. A. lietuvių sporto žaidynės įvyks š. m. gegužės 2, 3 ir 4 d.d. Ontario Hamiltone. Jas rengia ŠALFASS pavedimu Hamiltono "Kovas", talkinamas Giedraičio medžiotojų ir žūklautojų klubo. Organizacinio komiteto vadovas — Leonas Meškauskas, LSK "Kovas" pirmininkas. Programoje numatytos varžybos: krepšinio, tinklinio, ledo ritulio, stalo teniso, raketbolo, kėgliavimo (bowling), medžioklinio šaudymo, šachmatų.

Registracija krepšinio, tinklinio ir ledo ritulio varžyboms turi būti atlikta iki š. m. balandžio 12 d., o raketbolo, stalo teniso, kėgliavimo ir šachmatų — iki balandžio 26 d. šiuo adresu: Leonas Meškauskas, 54 Proctor Blvd., Hamilton, Ont. L8M 2M4. Tel. (416) 544-2749. Informacijų reikalu taip pat kreiptis tuo adresu. **Inf.**

"AUŠROS" ŽINIOS

Krepšinis. Š. m. kovo 18 d. Prisikėlimo parapijos salėje "Aušros" vyrų krepšinio komanda laimėjo prieš "Thrush" komandą 109:105 (57:52) ("Thrush" yra Etobicoke Recreation League komanda). Aušros komandoje žaidė: R. Kaknevičius 24, R. Underys 2, R. Sysak 35, V. Gataveckas 16, A. Baziliauskas 10, S. Žulys 2, S. Arlauskas 10, A. Valickas 10, V. Dementavičius.

Kovo 21, 22 ir 23 d.d. įvyko "Molson Golden Ball" turnyras. Į šį 16 komandų turnyrą buvo pakviesti ir "Aušros" vyrai. Šio turnyro rėmėjai buvo "Chrysler Canada", "Molson Ont. Breweries", "Adidas Canada", "Thrush Muffler" ir "Crosseyed Bear". Be Toronto komandų, dalyvavo Guelpho, Peterboro, St. Catharines, Detroito ("Pistons"), Londono, Port Elgin, Wellando, Hamiltono ir Kitchenerio komandos.

Kovo 21 d. Silverthorn gimnazijos salėje "Aušros" vyrai laimėjo prieš "Madames" 92:72 (51:35). Kovo 22 d. antrąsias rungtynes "Aušros" vyrams teko pralaimėti šio turnyro nugalėtojui "Crosseyed Bear" 102:83 (57:40). "Aušros" komandoje žaidė (taškai abiejų rungtynių): S. Arlauskas 12, 16, V. Gataveckas 0, 4, A. Baziliauskas 10, 6, R. Underys 2, 2, A. Valickas 8, 2, R. Kaknevičius 15, 28, V. Dementavičius 3, 6, R. Golikowskis 12, 0, R. Sysak 27, 19, R. Toni 2, 0, K. Bartusevičius 2, 0, I. Mulloy 1, 0.

Kovo 26 d. York lygos krepšinio pirmenybėse George Harvey gimnazijos patalpose "Aušros" vyrai sužaidė lygiomis su "Hotspurs" komanda reguliariu laiku 78:78 (39:43). Po 3 min. pratęsimo rungtynės baigėsi 84:84 rezultatu. "Aušros" komandoje žaidė: K. Bartusevičius 10, A. Baziliauskas 10, V. Dementavičius 8, V. Gataveckas 15, R. Underys 0, R. Sysak 16, S. Arlauskas 25. **K. Š.**

Skautų veikla

• "Gintaro" ir "Ąžuolo" vadovų lavinimo stovyklos bus liepos 19—26 d.d. Romuvoje. Skautės nuo 16 metų amžiaus antro prityrusių skaučių patyrimo laipsnio, skautai nuo 17 m. pirmo skautų arba antro prityrusių skautų patyrimo laipsnio gali dalyvauti. Registracija su $15 mokesčiu turi būti sutvarkyta iki gegužės 15 d. Pilnas mokestis — $70. Kanados rajonas turėtų gausiai dalyvauti ir pasinaudoti šiais kursais.

• Balandžio 12 ir 13 d.d. Toronte įvyks LSS brolijos ir seserijos skautininkų-ių sąskrydis. Visi skautininkai-ės, gyvenantieji Toronte ir apylinkėse, kviečiami dalyvauti. **J. Bt.**

Optical Studio
OPTIKAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West, Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontaktó lęšiai (contact lenses).

OPTOMETRISTAS
Dr. S. Brogowski
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

Sąžiningas, konfidencialus patarnavimas
Parduodant, perkant ar tik norint informacijų apie nekilnojamas nuosavybes prašom man paskambinti
Gražina Raškauskienė, *B.Sc.*
allan BROWN
624-6336 namų 624-2199
ALLAN BROWN REAL ESTATE (Ont.) LTD., REALTOR
Toronto & Mississauga Real Estate Board
4141 Dixie Rd., Rockwood Mall, Mississauga

Taupyk ir skolinkis

Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

PARAMA

MOKA:	
9 % už 90 dienų term. indėl.	
9 1/4% už 6 mėn. term. indėlius	
9 1/2% už 1 m. term. indėlius	
9 3/4% už 2 m. term. indėlius	
9 3/4% už 3 m. term. indėlius	
9 1/2% už pensijų planą	
7 1/2% už specialią taup. s-tą	
7 % už taupymo s-tas	
6-8 % kasd. palūkanų sąskaita	
6 % už čekių s-tas (dep.)	

IMA:	
už asmenines paskolas nuo	11%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuošimčiu	
1 metų	11 %
2 metų	11 1/2%
3 metų (fixed rate)	12 %
su keičiamu nuošimčiu 1, 2 ar 3 metų (variable rate)	10 1/2%

AKTYVAI virš 50 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $65,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. Gaunama piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express). Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

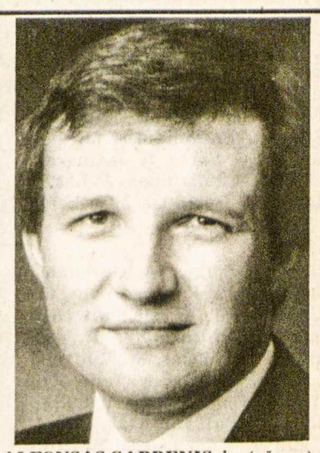
ALFONSAS GARBENIS, sn. (tėvas), ALFONSAS GARBENIS, jn. (sūnus), sueina į vieną įstaigą. Po 35 metų veiklos ir toliau ji tarnaus tautiečiams Toronte nekilnojamo turto reikaluose.
A. W. GARBENS REAL ESTATE INC.
121 Willowdale Ave., Suite 106, Willowdale, Ont. M2N 4Y3.
Telefonai: 225-5699 arba 489-1543
Namų įkainojimo skyrius
HURONIA PROPERTIES APPRAISALS LIMITED
77 Kennedy St. West, Aurora, Ontario L4G 2L6.
Telefonas (Toronto linija) 773-6480
ALFONSAS W. GARBENIS, jn., B. Econ. CRA, SRA, kvalifikuotas įkainotojas nuosavybių – mortgičių, palikimų, investacijų, (V. Day Capital Gains) ir patarėjas kituose nekilnojamo turto reikaluose.

RE/MAX renown realty ltd., realtor an independent member broker
daiva t. dalinda, B.A.
associate broker
4887 dundas st, west islington, ontario M9A 1B2 res: 767-0999
232-2322
JANE–ANNETTE, šviesus, [illegible] prižiūrėtas trijų miegamųjų namas. P[illegible] įvažiavimas. Kiemas išeina į upę ir pa[illegible]aina — $104,900.
PARDUOTAS
BLOOR WEST VILLAGE, visas naujai atremontuotas dviejų aukštų namas. Trys miegamieji, atviras planas, viengubas garažas. Kaina – $134.900.
NEMOKAMAS NAMO ĮKAINOJIMAS

A.P. GOMES Real Estate & Insurance Ltd.
1567 Dundas St. W. Toronto, Ontario
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus
Antanas Bliūdžius
realtor
Telefonai: 531-1191 namų 537-2291

P. ir T. SERVICE CENTRE GARAŽAS
(2537 Wharton Glen Ave., Mississauga, L4X 2A8, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way.
Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus.
Savininkai: Tom Thompson ir J. Tamošiūnas

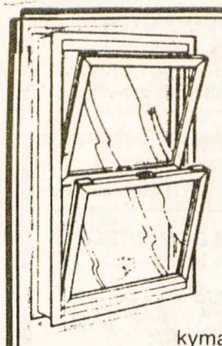
A & L Windows
66 Spadina Ave., Hamilton, Ont. L8M 2X1
Savininkai – Algis ir Lenis Žilvyčiai
Esamus langus pakeičiame šiluminiais (thermal) langais dvigubo ar trigubo storumo stiklo. Taip pat įdedame aliumines duris 2" ir aliuminius išorinius langus (storm windows) įvairios rūšies ir spalvos, pagamintus pagal užsakymą. *Nemokamas įkainojimas.*

Lietuviams 10% nuolaida. Skambinti telefonu (416) 545-6556 Hamiltone,
Toronte ir apylinkėse prasome skambinti "collect"

SKAITYTOJAI PASISAKO

CARTERIS IR BREŽNEVAS

"TŽ" 1986 m. 10 nr. Valius Kutkevičius, kritikuodamas Vašingtoniškį, primena, kad buvęs prez. J. Carteris bučiavosi su L. Brežnevu. Ten pat teigia, kad prezidentai yra diriguojami patarėjų ir senatorių. Ne tik prezidentas, bet visas vyriausybės aparatas yra diriguojamas C.F.R. Viešas bučkis, manau, mažiau pavojingas, negu tamsiame rūsyje . . .

V. K. siūlo Vašingtoniškiui rašyti dabartiniam prezidentui ir senatoriui ". . . kodėl Amerika nekalba (gal prezidentas?) apie . . . V. Skuodį, kalinamą sovietų lageryje." Kodėl tik apie vieną asmenį? Juk visa lietuvių tauta yra kalinama sovietiniame lageryje. Tokią teisę rašyti senatoriui ir prezidentui turi ne tik Vašingtoniškis, bet ir V. K-čius.

Atrodo, lietuviška liaudies išmintis geriausiai tinka ir šiuo atveju: "Vienas (velnias) jojamas, kitas važiuojamas". Taigi, kokios partijos jis bebūtų, yra amerikietis, žiūri savo krašto reikalų.

Buvęs prez. Carteris irgi vertas nemažai kredito: a. atšaukė prez. G. Fordo pasirašytą sutartį Vladovistoke su Brežnevu, b. iškėlė žmogaus teisių reikalą, c. įsakė suimti ir nuteisti sovietų žvejų laivo kapitoną už žvejojimą JAV vandenyse, d. neleido JAV sportininkams dalyvauti Maskvos olimpiadoje, e. uždraudė grūdų ir technologijos mašinų pardavimą sovietams (embargo), f. sumažino sovietų konsulatų-ambasadų tarnautojų skaičių, g. sumažino Sov. Sąjungos lėktuvų skrydžius į Ameriką, h. uždraudė Vašingtone archyve skaityti dokumentus bet kokiam suskiui. Carteris, būdamas prezidentu, nė karto nesilankė Maskvoje, tuo tarpu kiti prezidentai svečiavosi jei ne Maskvoje, tai Pekinge.

O dabar vėl viskas klesti, javų pardavimo sutartis pasirašyta sovietų naudai, jos negalima nutraukti; žvejybos varžtai panaikinti, rusai žvejoja Amerikos pakrantėse; keleivinių lėktuvų susisiekimas atnaujintas ir t.t.

Kas panaikino privalomą kariuomenės tarnybą? Kuri partija? Kas buvo detantės architektai? R. Niksonas ir Kisingeris, ar ne? Taigi Carteriui jau buvo lengva žygiuoti jų pramintais detantės takais. **Kaliforniškis**

PAGALBA MAŽOM KOLONIJOM

Atsiliepdamas į "TŽ" vedamąjį "Didieji ir mažieji" (1986 m. 4 nr.), siunčiu savo samprotavimus. Jūsų, nors ir logiškai skambančius kai kuriuos išsireiškimus laikau koreguotinais.

Jūsų manymu, "norint pagelbėti mažesnėm kolonijom, reikia dažnesnių išvykų".

Pagal manąją patirtį, gyvenant mažųjų kolonijų pašonėje, mes užmirštais ir apleistais tapome tik todėl, kadgi mes buvome ir tebesame tų "aplankytinų" kolonijų skaičiuje. Nieko mums nepadėtumėt ir savo ansamblių "dažnesnėmis" išvykomis. Be to, jokia didelė (ar didesnioji) kolonija iki šiol nėra ištesėjusi tų išvykų net ir retkartinį finansavimą, nes tokiam liuksusui neturime ir niekada neturėsime turtingų fondų lėšų. Jūsų manymu, "tam reiktų pastovių lėšų, telkiamų viso gyvenamojo krašto mastu", per Kanados ir JAV lietuvių fondus, Vasario 16 proga rinkliavas ir t.t., tėra tik beveik visoje mūsų spaudoje kartojamų seniai atgyventų minčių pluoštai. Klaidžiojame po akligatvius nuo pat imigracijos pradžios, tebesilaikydami įsitikinimų, jog už kelių milijonų fondo ar fondų palūkanas nupirksime ("išlaikysime") lietuvybę per paramų prašytojus.

Žinant, jog mes neturime ir neturėsime išeivijoje policinėmis priemonėmis palaikomo visiems išeiviams skirto iždo mūsų kultūrinio ir socialinio gyvenimo poreikiams, mums peršasi vienintelė išeitis — pereiti prie KASDIENINIŲ SĄLYČIŲ SU ŠEIMOMIS, kurios ne tik išsilaiko iš fondų lėšų neprašydamos, bet ir yra neišsemiamas lėšų aruodas visam kam!

Bet perėjimui prie fizinių sąlyčių su šeimų kasdieniniu gyvenimu mums reikia tik mažo pasiruošimo, prie kurio jau žinoma gal ir vertėtų pagalvoti per esamųjų fondų lėšas. Tos lėšos būtų reikalingos vaizdajuostinės medžiagos ir kasdieninių programų paruošimo bei sukaupimo reikalui. Deja, mūsų fondai ir kanceliarine veikla užsiimančios kultūrinės grupės šiam pasiruošimui nieko nedaro, išskyrus kaltinimus spaudos neskaitančioms šeimų galvoms, kad "svarbiems užsimojimams" jos pinigų neaukoja . . . **J. Kaseliūnas,**
Kolumbija

Red. pastaba. Toliau šio laiško autorius dėsto savo mintis apie jo pradėtą telkimą garsinių vaizdajuosčių apie kultūrinius renginius didesnėse lietuvių gyvenvietėse ne archyvams, o savo projektui — reguliariem švietimo pobūviam šeimų aplinkoje. Tokie pobūviai savo programose turėtų dažnus praktinius užsiėmimus, garsines vaizdajuostes, mokytųsi lietuvių kalbos praktišku būdu. Pobūviai būtų rengiami vis kitoje šeimoje. Savo projektą autorius vadina "kasdieninio bendravimo sambūvius", "organizuotu darakторiavimu". Jo adresas: J. Kaseliūnas, Apart. Aereo 37-19, Medellin, Colombia, S.A.

• Jeigu įsitikintume, kad ant medžių auga pinigai, pusė visų mergaičių, kurias aš pažįstu, tuoktųsi su beždžionėmis. (D. Lilly).

Drąsa pakeisti save

Pagrindinė alkoholikų problema – stoka drąsos prisipažinti ir save reformuoti

Žmogus, patekęs į klystkelius, kartais gailisi, jaučia sąžinės graužimą, bet nenori prisipažinti. Tai būdas nuslėpti savo jausmus bei sąžinės graužimą, tai nesugebėjimas stoti realaus gyvenimo akivaizdon, tai išdidumas, kliudantis priimti "Alcoholics Anonymous" ramybės maldos žodžius: "drąsos pakeisti tai, ką galiu".

Tokį savigailos jausmą patiria ypač tie, kurie nemato tikslo gyventi. Jie klausia save: "koks mano gyvenimo tikslas, ar iš viso apsimoka gyventi?" Bet iš tikrųjų tai savanaudiškas klausimas. Mat jie neklausia koks yra pasaulio tikslas, bet tiktai jų pačių. Toks klausimas yra beprasmiškas, nes niekas iš mūsų negali pilnai suprasti savo vietos viso gyvenimo sąrangoje. Tas, kuris klausia "koks tikslas man gyventi" savigailos tonu, parodo savo galvoseną ir mato save kaip visko centrą, apie kurį viskas turi suktis. Jam gyvenimas atrodo tuščias, beprasmiškas, beviltiškas, ir mirtis esanti geriausia išeitis.

Tai egocentrinių jausmų apraiška, vedanti į savęs naikinimą. Pvz. vienas asmuo, alkoholikų gydymo programoje pranešė savo patarėjui, kad gers iki mirties kiekvieną savaitgalį ir po ketverių metų numirs. Savaime aišku, tokia pažiūra bei galvosena niekam negali padėti, ir joks gydymas nėra įmanomas. Nėra abejonės, kad jis savo gyvenime turėjo daug sunkių problemų, nepajėgė jų tinkamai išspręsti ir tapo neigiamos galvosenos bei savigailos auka.

Kaip išbristi iš tokios būklės? Visų pirma reikia **prisipažinti** prie tokios jausminės galvosenos ir įžvelgti, kad problema glūdi jame pačiame, o ne išorinėje aplinkoje. Bandymas tai nuslėpti problemą tiktai padidina. Kalta yra ne aplinka, o tokio žmogaus vidus. Prisipažinimas tokiu atveju yra svarbiausias žingsnis normalaus gyvenimo link.

Turime atsikratyti kankinančio savigailos jausmo bei sąžinės graužimo, turime išmokti reikšti agresyvius savo jausmus konstruktyviu būdu. Geriausia juos atvirai išreikšti, atskleisti, kad palengvėtų krūtinė. Reikia suprasti tos savigailos priežastis, įžvelgti, kad mums kelią pastoja ne išorinės, o vidinės priežastys.

Kai atsiduriame akivaizdoje problemų, kurių sprendimas laikinai neįmanomas, turime sutelkti savo dėmesį į tai, kas galima padaryti ir veikti esamų galimybių ribose. Galbūt nepajėgsime tučtuojau pakeisti susidariusios būklės bei problemos, bet galime pakeisti savo požiūrį bei galvoseną tuo klausimu.

Kartais būna momentų, kuriuose atrodo, kad viskas prarasta, kad pasiekėm patį dugną. Tada verta prisiminti, kad Visagalis tarytum sako: "Dabar pažvelk į save ir išmok vaikščioti savom kojom".

Tai primena vaiko pastangas pradėti vaikščiojimą. Žengdamas pirmą žingsnį, jis klumpa. Tai atsitinka dažnai, bet jis nenustoja ryžto bandyti vėl ir vėl, kol pagaliau pradeda savarankiškai vaikščioti.

Nugalėti neigiamom emocijom, kurios kliudo mums gyventi, reikia atsistoti tiesiai ir kantriai eiti žingsnis po žingsnio, nors tai ir ilgai truktų. Suklupus, nereikėtų nusiminti, bet ir vėl iš naujo pradėti, iki visi žingsniai pasidarys tvirti ir tikri.

Geriausias būdas nugalėti visus sunkumus yra pasitikti juos su visišku atvirumu ir panaudoti juos teigiamu būdu. Gyvenimas yra pilnas įvairių patyrimų — gerų ir blogų. Reikia išmokti juos visus panaudoti pozityviu būdu.

Kiekvienas subrendęs vyras ir moteris nešioja savyje daugelio smūgių randus ir žaizdas. Bet jeigu jie stengiasi daryti pažangą ir nesigėdi turimų žaizdų, gali sau tarti: "Gal aš netoli nukeliavau, bet padariau šios dienos pažangą. Mano gyvenimas šiandieną buvo tvarkingesnis nei vakar. Kiekvieną dieną darysiu pažangą, žadinsiu savo ryžtą, užuot leidęs save sužlugdyti pertemptoje savigailoje".

Vienintelis dalykas, kurio reikalaujama iš "A.A." nario, yra **noras nustoti gerti.** Tai dar toli nuo pasveikimo. Pasveikimui reikia pakeisti savo gyvenimo būdą. Turi įvykti permaina asmenybėje. Kas atidžiai seka "A. A." nurodymus, gali pasveikti ir džiaugtis nauju gyvenimu.

Deimantė

Toronto "Gintaro" šokėjai R. MALINAUSKAITĖ ir L. GARBALIAUSKAS Užgavėnių karnavale Lietuvių namuose **Nuotr. B. Tarvydo**

ŠYPSENOS

Parinko Pr. Alš.

Pašnekesys

Sportuoti mėgstąs klausia savo draugą:

— Sakyk, kas čia gali būti? Kai atsistoju ant galvos, tai man galvą skauda.

— Galvon subėga kraujas.

— Betgi kai stoviu, tai kojosna kraujas gali subėgti. Tai kodėl kojų neskauda?

— Mat, kojos — netuščios, o galva . . .

Klausimas

— Mama, ar jau greit bus mano gimimo diena?

— Taip, greitai. O kodėl klausi?

— Noriu žinoti, ar jau laikas būti gera mergaite?

Diplominis darbas

Vienas studentas iš Wisconsino universiteto, rinkęs medžiagą diplominiam darbui apie jaunuosius nusikaltėlius, nusiskundė profesūrai:

— Telefonavau į įvairus namus 19 kartų, norėdamas patirti kur jų vaikai apie 11-12 v. naktį. Deja, į pirmuosius 12 užklausimų atsiliepė telefonu tik vaikai, kurie nežinojo kur tuo metu jų tėvai buvo.

Tarp skolininkų

— Liudininke, papasakok, kaip tie du piliečiai mušėsi smuklėje, kai visi trys kartu gėrėte.

— Aš nemačiau, nes užsimerkiau, kad negalėčiau būti liudininku, kadangi jie abu man skolingi.

Kompozitorius

Viena dama paklausė Lisztą, ar tiesa, kad kompozitoriumi reikia gimti.

— Žinoma! Negimęs negali skambinti fortepijonu.

Teatras

Kartą Brahmsas buvo paprašytas apibūdinti teatrą. Jis pasakė:

— Teatras — tai žaisminga loterija: autorius rašo vieną, aktoriai vaidina kitą, o publika mato trečią dramą.

Nuomojamas butas

Nuomininkas: Stogas tiek kiauras, kad lietaus vanduo mums ant galvų varva. Kaip ilgai taip bus?

Savininkas: Tai tamsta manai, kad aš esu oro pranašas? . . .

A†A
ILONAI BAKIENEI-KATCHYTEI
mirus 1985 m. spalio 1 d.,
reiškiam gilią užuojautą jos vyrui
JUOZUI BAKIUI –
Ilonos pusbroliai –
Povilas ir Titas Maikauskai,
Albert Park, Vic., Australia

A†A
STEPONUI JAKUBICKUI
mirus,
jo žmoną VANDĄ ir sūnų RIMANTĄ gilaus liūdesio valandoje nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –
M. J. Vieraičiai *E. G. Rugieniai*
Tillsonburg, *L. J. Vitai*
18.3.86

A†A
MARYTEI NORKIENEI
mirus,
jos vyrui ANTANUI, visai šeimai, seseriai LIUDAI, broliui POVILUI LABANAUSKUI, buvusiam Lietuvos laivo "Prezidentas Antanas Smetona" kapitonui, reiškiu nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdžiu su Jumis –
Verutė Treigienė,
Delhi, Ont.

RE/MAX
west realty inc., realtor
an independent member broker
Juozas (Joseph)
Norkus
namų pirkimo ir pardavimo atstovas
patarnauja lietuvių kalba
Nemokamas namų įvertinimas
Lietuvių pensininkų namuose "Vilnius" I-me aukšte.
1700 bloor street west
toronto, ontario M6P 4C3
769-1616

TOTAL TRADES RENOVATING
151 Carlingview Dr., Unit 5, Rexdale, Ontario
* *atlieku visus elektrinius darbus — namų, įstaigų, įmonių*
* *parduodu ir įrengiu namų šildymo ir vėsinimo sistemas*
* *įrengiu aliuminiaus gaminius — lauko sienas, langus, duris, veidrodžius*
* *atlieku pagrindinius namų remontus — prausyklų, rūsių, padidinu namus, verandas*
* *uždengiu naujus stogus, išlieju įvažiavimus (driveways)*
Bob (Gintas) Artickonis 674-1068

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258
• Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių • Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •
Turime įvairių rūkytų žuvų. Didelis pasirinkimas. Gera kaina. Kviečiami atsilankyti.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS,
B.Sc., LL.B
2 Jane St., Suite 303
Toronto, Ontario M6S 4W3
Bloor ir Jane gatvių kampas
Telefonai:
įstaigos **(416)762-7393**
namų **248-9458**

ADVOKATAS A. PUTERIS
nuo 1985 metų spalio 1 dienos perkėlė savo raštinę į
3425 Dundas St. W., Suite 200,
(prie Jane St.), Toronto, Ont. M6S 2S4
Telefonas (416) 763-3362

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS
B.A. M.L.S. LL.B.
3425 Dundas St. W., Suite 201
prie Windermere Ave.
Toronto, Ontario M6S 2S4
Telefonai:
įstaigos (416)**763-4319**
namų **848-0234**

SOLD
x. De LIMA REALTY INC.
1280 Dundas St. W Tor.
Birutė Grigaitytė-Spudienė,
namų pirkimo ir pardavimo agentė
1280 Dundas Street West,
(prie Dovercourt Rd.)
Toronto, Ont. M6J 1X7
Įstaigos telefonas: 535-2500
Namų telefonas:445-9469

1986 metų EKSKURSIJOS
Į VILNIŲ IR KITUS EUROPOS MIESTUS
1. Balandžio 3 – 16
2. Gegužės 28 – birž. 11 (išparduota)
3. Liepos 2 – 11
4. Liepos 16 – 30
5. Rugpjūčio 20 – 29
6. Rugsėjo 3 – 17
7. Spalio 8 – 17
Grupes 2, 5 ir 7 lydėsiu aš pats. Norintiems nupirksiu automobilius arba ir kitus reikmenis už dolerius. Sudaromi iškvietimai ir vizos pavieniui važiuojantiems ilgesniam laikui.
Kelionės dokumentai sutvarkomi pavieniams ir grupėms į visus pasaulio kraštus.
Dėl smulkesnių žinių skambinti arba rašyti žemiau nurodytu adresu ir telefonu.
V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ontario M6P 1A5
Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

DRESHER INSURANCE & REAL ESTATE BROKERS
233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B Bloor Street West Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS, A. MIKŠIENĖ ir RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 10 v.r. – 2 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

DRAUDA
"ALL THE CHOICE IN THE WORLD"
MASKELL INSURANCE BROKERS LTD. (Savininkas Balys Maskeliūnas)
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Patarnavimas — greitas ir tikslus!
V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121 (416) 822-8480
Lilija Pacevičienė – tel.(416) 846-7301, namų (519)853-3652
* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *
* GYVYBĖS * KOMERCINĖ*
DRAUDA — INSURANCE
Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6
(416) 533-1121

TORONTO ONT

Anapilio žinios

— Velykų rytą 7 v. Prisikėlimo pamaldose dalyvavo labai daug tautiečių. Giedojo parapijos choras, vad. muziko J. Govėdo, ir sol. R. Strimaitis. Liturginius giedojimus D. savaitę ir Velykų rytą atliko R. Paulionis.

— Pakrikštyta Kęstučio ir Dalios (Galiauskaitės) Dainorų dukrelė Aleksandra-Lina; Arvydo ir Vidos (Bubelytės) Smailių dukrelė Joana-Kristina.

— Pirmoji vaikų Komunija bus balandžio 27, sekmadienį, 11 v.r. Pirmoji išpažintis — balandžio 26, šeštadienį, 12.45 v.p.p.

— Anapilio moterų būrelis priima dėvėtus drabužius Suvalkų trikampio lietuviams. Jų turintieji prašomi atnešti į parapijos salės drabužinę.

— Religinei Lietuvos šalpai paaukojo $200 — Č. Pšezdzieckis; $50 — B. E. Liškauskai, N. N.; $25 — P. V. Dalindos; $20 — J. A. Kuncaičiai; $10 — M. Dausienė; Šv. Jono lietuvių kapinėms $100 — A. Ubeikienė; vyskupo P. Baltakio fondui $20 — J. A. Kuncaičiai.

— Mišios Wasagoje — balandžio 6, sekmadienį, 11 v.r. (už a.a. Justiną Pikšilingį).

— Mišios balandžio 6, sekmadienį, 10 v.r. — už a.a. Agnietę Arštikaitienę, 11 v.r. — už a.a. Bronių Kašponą, Jurgį ir Uršulę Kuklierius.

Išganytojo parapijos žinios

— Balandžio 6 d., 11.15 v.r., pamaldas laikys parapijos tarybos nariai.

— Parapijos tarybos posėdis — balandžio 9 d., 7.30 v.v., parapijos salėje.

— Lietuvių evangelikų teologinių studijų fondo valdyba posėdžiaus balandžio 9 d., 5.30 v.p.p., restorane "Canadiana" (5230 Dundas St. W.).

— Choras renkasi pirmadieniais, 7.30 v.v., parapijos salėje.

— Klebono pareigas einantis kun. P. Dilys grįš iš Čikagos balandžio 8 d. ir laikys pamaldas balandžio 13 d., 11.15 v.r.

— Moterų draugijos susirinkimas po pamaldų — balandžio 13 d. parapijos salėje!

"Tėviškės žiburių" spaudos vakaras-balius — šį šeštadienį, balandžio 5, Anapilio salėje. Pradžia — 7 v.v., koncertinės programos — 7.30 v.v. Ją atliks Montrealio lietuvių vyrų oktetas, vadovaujamas jauno muziko A. Stankevičiaus. Pertraukos metu bus įteikta žurnalistinė premija Indrei Čuplinkaitei. Bus specialus jaunųjų spaudos bendradarbių stalas. Norintieji dalyvauti šiame spaudos vakare prašomi kreiptis į "TŽ" administraciją tel. 275-4672. Vietų dar yra.

Telefonu iš Čikagos Lietuvių žurnalistų sąjungos valdyba pranešė, kad jos globojamas Daužvardžio fondas jauniem spaudos bendradarbiam remti paskyrė tris premijas 1985 m. veikliausiai pasireiškusiem spaudos srityje. Pirmoji premija $300 teko Ritai Bureikaitei — "Pasaulio lietuvio" bendradarbei, antroji $200 — Indrei Čuplinskaitei iš Toronto — "Tėviškės žiburių" bendradarbei, trečioji $100 — Viliui Dundzilai — "Ateities" žurnalo bendradarbiui. Premija Indrei Čuplinskaitei bus įteikta "TŽ" spaudos vakare balandžio 5, Atvelykio šeštadienį, Anapilio salėje. Kitos premijos bus įteiktos atitinkamuose renginiuose Čikagoje.

Jaunų talentų koncertas-popietė įvyks balandžio 13, sekmadienį, 4 v.p.p., Anapilio salėje. Norintieji dalyvauti registruojasi pas Slavą Žiemelytę tel. 823-7261 iki balandžio 6 d. Koncertą rengia ir visus dalyvauti kviečia Lietuvos kankinių parapijos kultūrinė sekcija.

KLK moterų draugijos skyrių atstovių suvažiavimas įvyks š. m. balandžio 19, šeštadienį, Toronto Prisikėlimo parapijos Parodų salėje. Balandžio 20, sekmadienį, 11.30 v.r., minėtoje salėje Aušra Liulevičienė, "Draugo" kultūrinio priedo redaktorė, skaitys paskaitą apie Lietuvos krikščionybės sukaktį ir dabarties rūpesčius. Paskaitoje kviečiama dalyvauti ir visuomenė.

"Dirvos" rėmėjų būrelio valdyba praneša, kad Reginos Žymantaitės-Peters 1986 m. balandžio 20 d. numatytas koncertas neįvyks dėl susidariusių nepalankių sąlygų.

• Jei tau rūpi Lietuva, turi rūpėti ir lietuviška spauda

Prisikėlimo parapijos žinios

— Per Prisikėlimo Mišias giedojo parapijos choras ir trijulė — D. Viskontienė, D. Kušlikytė ir L. Vaidilienė. Velykų dieną per 10.15 v. Mišias giedojo "Volungė", per 11.30 v. — parapjos choras. D. penktadienį parapijos choras salėje atliko T. Dubois oratoriją "Septyni paskutiniai Kristaus žodžiai" su solistais L. Marcinkute, R. Strimaičiu ir J. Vaškevičium, jn. Chorui dirigavo sol. V. Verikaitis, akompanavo muz. J. Govėdas. Scenos dekoracijas paruošė dail. A. Totoraitienė, scenos šviesas ir garsus tvarkė L. Baziliauskas.

— Šis penktadienis — mėnesio pirmasis. Ligoniai ir seneliai lankomi namuose ir prieglaudose iš anksto susitarus. Penktadienį, 7 v.v., Prisikėlimo šventovėje — Šv. valanda ir Mišios. Šeštadienį bus Mišios "Vilniaus" pensininkų namuose 5 v.p.p.

— Balandžio 1 d. palaidotos a.a. Bronė Pabedinskienė, 83 m., ir a.a. Marija Norkienė 75 m.

— Pakrikštytas Linas-Jonas, Raimundo ir Indrės Paškauskų sūnus.

— Ruošiasi tuoktis: Danutė M. Kuzmaitė su Lawrence J. Karnis.

— Parapijos susirinkime išrinkta 20 naujų tarybos narių. Tarybos posėdis įvyks balandžio 10 d., 7.30 v.v., Parodų salėje.

— Lėlių teatras iš Čikagos pasirodys Prisikėlimo salėje balandžio 6 d., 1.30 v.p.p. Po teatro atvyks Velykų senelė ir apdovanos vaikučius.

— Vaikų Mišios — balandžio 6, sekmadienį, 12.15 v.p.p., Parodų salėje.

— Parapijai aukojo $200: A. Viskontas, V. Žemaitis; $100: M. Bulvičienė, P. Gulbinskas, O. Pranckūnienė, N. Preibienė, V. Gvalda, P. Naudžiuvienė, M. Žemaitienė, K. Mikšys; $50: K. Starkutienė, A. B. Garbai, E. J. Sičiūnai, A. R. Juzukoniai, E. Vaičiulienė; vienuolynui $100: S. Martinaitienė; Afrikoj badaujantiems $40: M. Bulvičienė; religinei Lietuvos šalpai $200: J. B. Danaičiai; $50: P. Gulbinskas, O. Juodišienė, A. Z. Stančikai, St. Vaitiekūnienė; vyskupo fondui $200: J. Zakas, $150: N. Preibienė; pranciškonų klierikų fondui $50: V. Siminkevičius, P. Gulbinskas, R. Procіw; vargšams $50: A. Kairienė; Share Life $100: S. R. Valickai, $50: B. Staliorаitienė.

— Mišios balandžio 6, sekmadienį, 8.30 v.r. — už a.a. Povilą Grigaravičių, 9.20 v.r. — už a.a. Joną Jarašūną, 10.15 v.r. — už a.a. Platoną Preibį, Leonardą ir Mariją Kalinauskus, 11.30 v.r. — už parapiją, 12.15 v. Parodų salėje Mišios vaikams, 7 v.v. — už a.a. kun. Albiną Spurgį.

Sol. Slava Žiemelytė ir akompaniatorius Jonas Govėdas balandžio 5 d. koncertuos Bostone. Šiam koncertui jiedu yra paruošę specialią programą.

Pedagoginis lituanistikos institutas Čikagoje į neakivaizdinį skyrių priima studentus bet kokiu metu. Į bendrinį kursą priimami studentai, nebaigę aukštesniosios lituanistinės mokyklos, į specialinį kursą — baigę aukštesniąją lituanistinę mokyklą. Amžius nesvarbu. Smulkesnių informacijų teirautis: Pedagoginis lituanistikos institutas, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL. 60636, USA. Šeštadieniais telefonas: (312) 434-4545, kitom dienom: (312) 847-1693.

Laikraštis "Topical", leidžiamas Ontario civilinių tarnautojų komisijos, vasario 28 d. numeryje rašo apie televizijos kamerų įrengimą Ontario parlamento salėje, kurioje vyksta posėdžiai. Įrengimą projektuoja grupė specialistų, kurių tarpe yra ir architektė Natalija Liačienė. Jos rūpestis — išsaugoti architektūrinį salės veidą, salės, kuri yra 92 metų senumo.

"Tėviškės žiburių" spaustuvė, įsigijusi elektronines raidžių rinkimo mašinas, šalia darbo savaitraščiui, renka ir knygas bei paruošia spausdinimui. Jau galutinai paruoštas leidinys prof. A. Maceinos "Išlaisvinimo teologija", kurin sudėti "Tėviškės žiburiuose" jo spausdinti straipsniai, susilaukę plataus dėmesio dėl jų aktualumo dabarties pasaulyje. Taip pat ruošiamas antras kun. dr. J. Gutausko poezijos rinkinys. Ilgametis spaustuvės vedėjas yra Vytautas Balčiūnas. Jam talkina Genovaitė Gaižutienė ir Laima Kurpienė.

GAMINU namuose pagal užsakymus vištienos arba anties susuktus kepsnius. Skambinti Irenai vakarais: tel. 535-3847 Toronte.

Š.m. balandžio 5 d. Toronto Lietuvių namų Gedimino pilies menėje rengiama

dailininkės Jūratės Batūraitės-Lemkės

dar bų **PARODA**

Parodos atidarymas – šeštadienį, 4 v.p.p.

Paroda bus atidaryta: šeštadienį nuo 4 v.p.p. iki 8 v.v., sekmadienį — nuo 10 v.r. iki 7 v.v.

Maloniai kviečia atsilankyti – ***Toronto LN moterų būrelis***

"ATŽALYNAS" nuoširdžiai kviečia visuomenę į

sukaktuvinį 15 metų KONCERTĄ-BALIŲ

1986 metų balandžio 12, šeštadienį, 6.30 valandą vakaro,

West Park Secondary School auditorijoj, 1515 Bloor Street West.

(Bloor-Dundas gatvių kampas, 3 min. nuo Lietuvių namų)

PROGRAMOJE visos tautinių šokių grupės: vaikučiai, studentai, vyresnieji, veteranai ir naujoji karta. Po koncerto vykstame į balių-šokius Lietuvių namuose.

VAKARIENĖ-ŠOKIAI –

8 val. vakaro Toronto Lietuvių namų Karaliaus Mindaugo menėje.

Šilta vakarienė su vynu, bufetas su stipriais ir silpnais gėrimais, turtinga loterija bei kitos staigmenos. Šokiams gros "Les & The Music Masters"

Stalai numeruoti (dešimt prie stalo). Rezervuokite, skambindami: J. Vitkūnas **621-9671**, A. Lukošienė **762-4590** ir Lietuvių namuose popietės metu. Bilietai: $15 suaugusiem, $10 studentam.

Remkime šokantį-dainuojantį jaunimą! ***Tėvų komitetas***

JAUNŲJŲ TALENTŲ

KONCERTAS - POPIETĖ

balandžio 13, sekmadienį, 4 v.p.p.,

Anapilio salėje

Visus dalyvauti kviečia Lietuvos kankinių parapijos kultūrinė sekcija

Įėjimas – laisva auka. Po koncerto – vaišės, paruoštos tėvų

Dailininkai A. A. Tamošaičiai, pagerbdami velionę a.a. Konstanciją Bačėnienę, paaukojo "Tėviškės žiburiams" $25.

A. V. Dubickai, užjausdami a.a. Konstancijos Bačėnienės ir a.a. Simo Baltrušaičio gimines ir artimuosius, paaukojo "Tėviškės žiburiams" $30.

A. a. Konstancijos Bačėnienės atminimui Teresė ir Pranas Enskaičiai paaukojo "Tėviškės žiburiams" $10.

A. a. Jono Dūdos atminimui Teresė ir Pranas Enskaičiai paaukojo "Tėviškės žiburiams" $10.

A. a. Veronikos Mačikūnienės atminimui, užjausdami jos šeimą, Romas ir Birutė Ramanauskai iš Oakvillės, Vida ir Vytas Paškai paaukojo "Tėviškės žiburiams" po $20.

PADĖKA

Nuoširdžiai dėkojame Prisikėlimo parapijos kredito kooperatyvo valdybai už $500 auką. Dėkingos Kristuje –

N. Pr. Marijos vienuolijos Toronto sk. seserys

Televizinėse "Newscable" žiniose 1986. III. 28 buvo pranešta iš Maskvos, kad nubausta 11 asmenų ligi 10 metų kalėjimo už mėginimą nelegaliai išvežti iš Lietuvos sidabro 730.000 rb. vertės.

Ontario pilietiškumo ir kultūros ministerija praneša, kad savanoriškos veiklos darbuotojams visoje provincijoje paskirta 2.800 žymenų, kurie bus įteikti specialiose iškilmėse balandžio ir gegužės mėnesį. Kandidatus pasiūlė 740 organizacijų. Toronte minėti žymenys bus įteikti balandžio 13-20 savaitėje.

Rublio vertė Kanadoje. Vienas kanadietis, turintis 400 rublių, norėjo juos iškeisti į dolerius. Teiravosi trijose Toronto užsienio pinigais prekiaujančiose įstaigose. Sužinojo, kad už SSSR rublį gali gauti tik 25 kanadiškus centus arba mažiau. Sov. Sąjungoje už kan. dolerį moka primestinai 50.9 kapeikų.

Visi ir visos esate maloniai kviečiami atsilankyti

į redaktorės AUŠROS LIULEVIČIENĖS **PASKAITA**

"LIETUVOS KRIKŠTO 600 METŲ SUKAKTIS ir DABARTINIAI MŪSŲ RŪPESČIAI KATALIKŲ BAŽNYČIOS ŠVIESOJE"

balandžio 20, sekmadienį, 11.30 v.r.,

Prisikėlimo parapijos Parodų salėje.

Po paskaitos – vaišės. ***KLK moterų dr-jos centro valdyba***

GERAS PIRKINYS

BLOOR STREET W., – ALHAMBRA AVE.,

arti Toronto Lietuvių namų, parduodamas naujos statybos gražus 3-jų butų mūrinis namas. Vienintelis šio stiliaus Alhambra gatvėje. Idealus gyventi ir nuomoti. Dvigubas garažas, didelis sklypas. Arti gero susisiekimo ir krautuvių. Įmokėti apie $50.000.

Teirautis pas ST. JOKUBAITĮ, tel. 535-2331 arba 537-2869.

KINGSWAY-NATIONAL REAL ESTATE LTD.

1614 Bloor St. W., Toronto.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629

Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

NATŪRALAUS GYDYMO KLINIKA medicininiškas pooperacinis gydymas. Patarimai asmeniniais ir šeimos reikalais. B. Naujalis, M.T. N.A.N.P. 460 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. Tel. (416) 533-8008.

PINIGŲ INVESTAVIMUI parduodamas dviejų miegamųjų butas Toronte, Lakeshore Blvd. W. Skambinti (416) 252-4875.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti tel. 769-5024, Toronte.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė

savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ, MENIŠKAI PARUOŠIA gėles ir jas pristato vestuvėms, ligoniams, laidotuvėms, įvairiems parengimams. Skambinti tel. 763-6694, 710 Annette St., Toronto, Ont. M6S 2E2.

EUROPEAN CATERING

Gaminamas maistas visom progom, parūpinama salė, muzika, gėlės, sutvarkomi gėrimų (baro) reikalai. Skambinti bet kuriuo laiku: Antanas Gataveckas tel. (416) 239-4496 Toronte.

MONTREALque

KLB Montrealio apylinkės valdyba nuoširdžiai ruošiasi XXXI-osioms Kanados lietuvių dienoms, kurios įvyks Padėkos dienos savaitgalį Montrealyje. Šiuo metu užsakomos salės bei sudaromos įvairios komisijos atskiriems darbams. Angažuojami Kanados lietuvių meniniai vienetai programai atlikti.

"Rūtos" klubas rengia birželio pirmoje savaitėje trijų dienų išvyką į Seselių vienuolyną Putname. Neatsiradus pakankamai keleivių iš klubo narių tarpo, bus priimami ir kiti asmenys. Ta kelione besidomintys turėtų tuoj pat kreiptis į "Rūtos" valdybos narius. **B.S.**

Šv. Kazimiero parapijoje. — Metinės par. rekolekcijos, kurias vedė kun. dr.. Viktoras Skilandžiūnas iš Otavos, truko keturius vakarus ir per sekmadienio Mišias, buvo labai ypatingos. Jau pirmu pamokslu rekolekcijų vedėjas padarė didelį įspūdį, gyvai, vaizdžiai, įtikinančiai, su nuoširdžia šypsena perduodamas tikėjimo tiesas. Kalbėjo apie šių dienų pasaulį, žmogaus gyvenimą jame, kovą su blogiu, Kristaus pažinimą ir jo meilę mums, krikščionišką šeimą. Vis daugiau klausytojų rinkosi kas vakarą, nes vieni kitiems parapijiečiai pranešė apie nuostabų pamokslininką, nors vakarai pasitaikė dar labai šalti. Vadovas apdovanotas dvasine galia pakreipti žmogų į gera, tikėjimą, į Dievą. Ne vienas kalinys tapo kunigu, esant jam kalėjimo kapelionu. Parapijiečiai dėkojo klebonui už pakvietimą tokio gero rekolekcijų vedėjo ir sveikino patį vedėją. Su atnaujinta šventove atsinaujino ir mūsų sielos! — Parapijai po $100 aukojo V. Lazauskienė, Kazys Lukošius, Juozas Mozūraitis; $50 — Vincas Lietuvininkas. **Skė.**

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7

LITAS

MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DeSeve St., Montreal, Que. H4E 2A8

Tel. 766-5827; 766-5830

Skyriai: 3907A Rosemont Blvd. ir Šv. Kazimiero parapijoje

KASOS VALANDOS:

	1475 DeSeve	3907A Rosemont	Šv. Kazimiero par.
Pirm., antr., treč.	9.00-3.00	——	——
Ketvirtadieniais	12.00- 8.00	4.00-8.00	——
Penktadieniais	10.00- 6.00	2.00-6.00	——
Sekmadieniais	10.30-12.30	——	10.30-12.30

Atliekame visus bankinius patarnavimus

Aktyvas – virš $17,000,000. rezervas – $600,000.

Dabartinių palūkanų informacija "LITE"

Metinis "PARAMOS" kredito kooperatyvo

narių susirinkimas

įvyks š.m. balandžio 13, sekmadienį, 3 v. p. p., Toronto Lietuvių namuose.

Narių registracija prasidės 2 valandą po pietų. Prašome atsinešti nario knygutes.

VALDYBA

"Paramos" kredito kooperatyvo

valdyba praneša, kad yra sudaryta nominacinė komisija rinkimams balandžio 13 dieną į valdomuosius "Paramos" organus.

Nominacinė komisija yra šios sudėties:

Kazimieras Batūra

Birutė Jankauskienė

Stasys Grigaliūnas

Kandidatus gali siūlyti du pilnateisiai "Paramos" nariai, gavę raštišką siūlomo kandidato sutikimą. (Siūlymo formas galima gauti "Paramos" raštinėje). Siūlymus, adresuotus nominacijos komisijai, siųsti "Paramos" raštinėn arba įteikti prieš susirinkimą.

VALDYBA